

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 66

november / listopad 1999
leto VI

MENGSAN

KNJIŽNICA
DOMŽALE
D.O.

NOVO
v Mengšan:

**NAPOVEDUJEMO
DOGODKE**

LOJZE STRAŽAR
ZVEZA KULT. ORG. DOMŽALE
LJUBLJANSKA CESTA 61
1230 DOMŽALE

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale

Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ

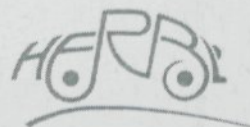
SLOVENSKA 24

Telefon: 061 738 980

GO-PRES trade d.o.o.

Blatnica 3A

1236 TRZIN

KURILNO OLJE

VEDNO NAJUGODNEJŠE CENE KURILNEGA OLJA

162 18 16

162 22 40

PREPRIČAJTE SE!

KURILNO OLJE olje odgovarja vsem evropskim standardom. Vsebnost žvepla pod 0,05% dokazujemo s certifikatom.

... in zeblo vas ne bo ...

- ◇ zaključna dela v gradbeništvu
- ◇ instalacije za vodovod in kanalizacijo
- ◇ čiščenje objektov
- ◇ izposoja rušilnih kladiv

**IZVAJAMO ADAPTACIJE KOPALNIC, SANITARIJ, KUHINJ,
STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH PROSTOROV**

**UGODNI KREDITI: TOM + 0%
DO TREH LET**

**ZA OBNOVO ALI NOVOGRADNJO KOPALNIC,
SANITARIJ IN KUHINJ**

tel.: 061/738-522
mob.: 0609/630-232
GSM: 041/630-232

KAIRO

INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš

Telefon: 738 036, 738 015

URADNE URE: PON-PET: 9.00-12.00, 16.00-18.00, SOB 9.00-12.00

ZN obnočje M23 - OB OPEKARNI MENGEŠ:

Interesente za nakup zazidljivih parcel v Mengšu obveščamo, da smo pričeli z postopki za dodelavo in sprejem zazidalnega načrta za območje M 23 - Ob Opekarni Mengeš. Območje je namenjeno za stanovanjsko gradnjo in storitvene dejavnosti. V območju bo cca 60 gradbenih parcel s površino 500 do 1000 m². Bodoč egraditelje v tem območju vabimo, da se vključijo v snovanje tega dokumenta že v začetni fazi izdelave idejne zasnove ureditve območja.

Prodamo:

- Kolovec - hišo, grajeno v alpskem stilu, 300 m² povr., podaljšana III. gradbena faza
- V Zadobrovi pri Ljubljani prodamo hišo z gospodarskim poslopljem ali ločeno na parceli 1246 m² (539 m²+707 m²)
- Radomlje - Volčji potok - golf igrišče, več dvojčkov s površino (p+m) 130 m², na parcelah do 375 m² že zgrajene do podaljšane III. grad. faze ali na ključ.
- Radomlje, stan. hišo (p+n+m), 4 kopalnice, sk. stan. povr. cca. 300 m² na parc. 800 m².
- Bled - naprodaj starejša stanovanjska hiša na parceli 880 m².
- Študa - Domžale, enota dvojčka, 142 m² (k+p+m), n. aparceli 200 m²
- Vinje - Dolško, stan. hišo, zgrajeno do podalj. III. gradbene faze.
- Šenturša gora pod Krvavcem - novejšo stanovanjsko hišo (vikend), opremljeno z vsem inventarjem, 160 m² skupne neto površine (k+p+m), na parceli 700 m²
- Domžale, trosobno stanovanje v drugem nadstropju večstanovanjskega objekta
- Domžale, Utik pri Vodica, Polšnik nad Litiijo, zazidljive parcele
- Trzin - poslovni prostor, 122 m², III. gradbena faza, lastno parkirišče
- Domžale - center, poslovni prostor 2 x 34 m², trgovina, pisarna
- Kamnik - Duplica - poslovni prostor, 56 m², v dveh etažah, nov, ugodna cena
- Domžale - garažo triplex v garažni hiši, površine 11,76 m²

Kupimo:

- Mengeš, Domžale, Kamnik, Vodice - zazidljive parcele, starejše hiše.

Spoštovani!

Nedavno sem po televiziji poslušal govor generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov, ki je dejal, da mora biti novo, 21. stoletje za vse ljudi sveta boljše in manj nasilno, kot je bilo 20. stoletje.

Pred uredniškim sestankom prebiram besedila, ki naj bi bila objavljena v Mengšan in tako mi je prišlo v roke tudi pismo našega občana, ki me je zares pretreslo. Očitno je bilo napisano v hudi stiski. Je to mogoče, da sredi Mengša živijo ljudje brez vode, elektrike in kopalnice? Očitno je. In kdo je kriv za to?

V pogovoru z našim županom, ki je obiskal ZDA, sem se prepričal, da si tamkajšnje oblasti res prizadevajo za dobro vseh državljanov. Ja, ampak tudi v Ameriki so cele četrti, kjer ljudje živijo v revščini in pomanjkanju.

Gospod Občan, ste res naredili vse in na primeren način, da bi se izkopal iz revščine? Saj poznate pregovor: "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!" Pa tudi oblast!

Zdi se mi, da bodo tudi v 21. stoletju oblasti lahko pomagale samo tistim, ki si bodo sami dovolj močno želeli živeti bolje.

Matjaž Koncilja

ŽUPANOV UVODNIK	4
ŽUPAN NA OBISKU	5
OBČINSKA UPRAVA	7
113 POLICIJA	10
PROMET	10
PODJETNIŠTVO	11
NAPOVEDUJEMO DOGODKE	12
POLITIČNE STRANKE	13
DRUŠTVA	16
KULTURA	19
ŽUPNIJA MENGEŠ	22
DOBROTA NE POZNA MEJA	23
NAŠA ŠOLA	24
NAŠ VRTEC	26
IZ PRETEKLOSTI	28
ŠPORT	31
ŽIVLJENJE V OBČINI	32
VAŠA POŠTA	33
ZDRAVJE IN LEPOTA	33
OBVESTILA	34

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasilo ureja uredniški odbor:

Matjaž Koncilja (041 661 517) - odgovorni urednik
Alojzij Janežič, Mateja Jemec,
Terezija Potočar - Korošec, Tatjana Sivec Strmšek,
Majda Trobec, Franc Veider (člani)

Odgovorna urednica Uradnega vestnika:
Irena Podboršek, tel. 737 081

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Epih

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.
GRAFIČNI STUDIO HERLE
tel. & fax: 713 074

Fotografija na naslovnici:

PETER ŠKRLEP

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš. Mengšan izhaja
v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa gospodinjstva
v občini Mengeš brezplačno na dom.

Distribucija: Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke za naslednjo, decembrsko številko
Mengšana lahko pošljete ali oddate osebno
do **8. decembra** v sprejemni
pisarni Občine Mengeš med uradnimi urami.

Drage občanke, spoštovani občani!

Deseti uvodnik pišem po poučnem in zanimivem bivanju v Združenih državah Amerike na povabilo Vlade ZDA. Vtisi in spoznanja iz Amerike, kjer je vse povsem razvidno in preprosto, probleme rešujejo sproti in pravočasno, se mešajo z realnostjo doma.

Obisk v Tehnološkem parku v Newarku - Delaware.

Pri Slovencih v Clevelandu - Ohio.

Pred poletom domov iz Philadelphije v München.

VABILO

PREDSTAVITEV IN POGOVOR NA TEMO

IZHODIŠČA, OSNUTEK - PRORAČUN ZA LETO 2000

DOBENO: 3. december 1999 ob 17.00 - Gostilna Ručigaj Dobeno

LOKA: 3. december 1999 ob 19.00 - PGD Loka

TOPOLE: 4. december 1999 ob 17.00 - PGD Topole

MENGEŠ: 6. december 1999 ob 18.00 - Občina Mengeš

Dokumentacija osnutka proračuna

in knjiga pripomb je na razpolago na mestih predstavitev!

PREDSTAVITEV OBISKA V ZDA

zanimivo predvsem za podjetnike in tiste,
ki jih zanima delovanje uprave in demokracije
(reševanje problemov, zagotavljanje novih in boljših
delovnih mest, dovoljenja, cene, ponudba)

**MENGEŠ: 6. december 1999 ob 17.00 -
Občina Mengeš**

vabljeni!

mag. Tomaž Štebe, dipl.ing., župan

Svet občine je brez pripomb in dodatkov potrdil prvič na tako obsežen način pripravljena izhodišča za proračun v naslednjem letu in tudi dlje. To pomeni veliko obveznost za vse!

Zatečeno stanje na komunalnem področju (vodooskrba, kanalizacija, ulice, javna razsvetljava) zahteva poleg ustreznega tehničnega in organizacijskega pristopa predvsem najprimernejšo obliko financiranja. Odvisna bo od časa, v katerem želimo ureditev teh nujnih zadev in temu sorazmerna cena, ki smo jo pripravljene plačati. Račun je bil že davno izstavljen, samo zavedati se ga moramo. Vsekakor izjemno zahteven in enkratni izziv za konec in začetek tisočletja vezan na enostavno vprašanje povezano s kvaliteto življenja in z neposredno povezanim zdravjem vsakega posameznika.

Že sedaj vam želim prijetna doživetja in uspešno delo v decembru in miren prehod v novo leto, ter vas vabim na silvestrovanje na prostem v Mengšu za Dobence, Ločane, Mengšane in Topolce in vse naše goste - obljubljam presenečenje!

Vabim vas tudi na vse ostale prireditve v decembru, ki so navedene v novi posebni rubriki Mengšana - "Napovedujemo", še posebej na koncert Nine Kompare in predstavitev Tomaža Humarja ob proslavi dneva samostojnosti Slovenije.

Prav lep pozdrav!

Tomaž Štebe

Župan v Ameriki

Naš župan, mag. Tomaž Štebe, se je pred dnevi vrnil s študijskega potovanja. Skupina osmih slovenskih županov je na povabilo ameriške vlade obiskala Združene države Amerike, da bi se seznanila s tamkajšnjimi lokalnimi skupnostmi. Zaposlili smo ga za intervju, župan pa je obljubil, da bo pripravil tudi daljše predavanje, opremljeno s številnimi fotografijami.

O čem se Mengšani lahko poučimo pri Američanih?

Pri Američanih se mi zdi zanimivo rešen nivo podrobnosti, ki je za večino občanov zelo pomemben. S tem mislim recimo na koše za smeti, na robnike pri cestah, kako so narejeni pločniki itd. Vse to sem si ogledoval v državi Delaware in tudi v Washingtonu D.C. Lahko pa rečem, da isti standardi veljajo v vsej ZDA.

Žičnate inštalacije v starejših naseljih so na drogovich, v novejših mestih jih ni. Po njih gre distribucija električne energije in komunikacije. Vse hiše imajo pred sabo zelenice. Obiskovalec dobi vtis, da je vse zelo čisto in urejeno.

Država Delaware ima naziv "the first state" ali "the key stone state", saj sta ob nastanku ZDA predstavnika prav iz te države prva podpisala deklaracijo o neodvisnosti. Ta država ne pozna prometnih davkov, tu pa imajo sedež številne korporacije, ker je pri njih obdavčitev najnižja. Ima samo 700.000 prebivalcev in je na zemljevidu težko opazna. Država je v Evropi primerljiva z Luxemburgom ali Monakom.

Razlog, zaradi katerega smo šli v Ameriko, pa so t.i. lokalne skupnosti (local governments). Ameriške občine zavzemajo le širša ali ožja področja mesta oziroma naselja. Tam občine štejejo od nekaj sto do 50.000 in več prebivalcev. Delujejo po strukturi na podoben način kot naše, so pa izjemno operative in popolnoma stamostojne. Spoštovati morajo standarde in zakone, ki veljajo v državi (state level) in v zvezni državi (federal level). Usklajevati pa se morajo z okraji (country), ki so neke vrste pokrajine. Država Delaware ima tri okraje: The New Castle County, Kent

County in Sussex County. Okrajev v Sloveniji še ne poznamo, imajo pa jih recimo v Nemčiji. Okraji imajo okrajne glavarje, tam so to na večinskih volitvah izvoljeni predsedniki. V Sloveiji smo si za okraje prizadevali leta 1994, vendar se nismo uspeli dogovoriti. Okrajne glavarje v ZDA izvolijo na neposrednih večinskih volitvah. Na enak način so izvoljeni tudi svetniki in župani, ponekod se volijo tako tudi šerifi (polijski načelniki), v manjših občinah pa so funkcije, kot so policijski načelnik, tisti, ki je odgovoren za finance in direktor uprave ljudi, ki jih predlaga župan, potrdi pa občinski svet. Občinska uprava izgleda podobno kot pri nas, župani pa so v večini primerov neprofesionalci, ker imajo zelo vsestransko izšolane direktorje uprav (ekonomija, tehnične vede ipd.). Župani vodijo svete in glasujejo (v nekaterih večjih mestih pa nimajo glasovalne pravice). Občinski sveti so bistveno manjši kot pri nas. V občini s 30.000 prebivalci so imeli 6 svetnikov. Svetniki se volijo po področjih (districts) občine poimensko in ne po listah, na enostaven večinski način. Odgovarjajo svojim področjem. Celi občini odgovarja eden ali dva, ki se volita na večinski način na celem območju občine (Council on large). Doživel sem tudi volitve v Clevelandu. Nobenih velikih propagandnih kampanij ni bilo. Nekaj reklame je bilo zaslediti v časopisih, nekaj na televiziji, zunaj pa so manjša plakatna mesta v velikosti časopisnega lista postavljena na tleh pred hišami.

Organizator našega izobraževanja je bila Univerza v Delawareu. Živelimo v hotelu in si kot študentje ogledali več občin. Ogledali smo si nivo okraja in nivo države. Opazili smo, da ima okraj tudi vse državne funkcije, razen sodne veje. Ogledali pa

smo si tudi zelo zanimiv oddelek DEDO za razvoj države Delaware, kjer lahko na osnovi pravil v zelo kratkem času (enega dne, če je potrebno) odobrijo sredstva za kakršen koli posel, iz katerega sledijo nova zaposlovanja ali pa delovna mesta z večjo perspektivo. Tu lahko kandidirajo ameriška ali pa tuja podjetja, vsakdo. Edini kriterij je razvoj (development) in nova delovna mesta v državi. Prizadevajo si pridobiti firme, ki bodo imele sedež v njihovem mestu, ali pa pridobiti zazidalne površine, na katerih bo nek investitor zgradil stanovanjske hiše. V glavnem gradijo eno-, dvo-, tristanovanjske hiše, blokov skoraj ni. Prizadevajo si pritegniti ljudi. Občina pridobiva dohodek v glavnem iz davkov na premoženje in iz prodaje elektrike. Nekatere občine same proizvajajo elektriko, kar pa je redkost. Večina jih zgradi omrežje, elektriko odkupujejo od proizvajalcev in jo distribuirajo na svojem območju po nekoliko višji ceni. V Sloveniji imamo še vedno enega samega distributerja (monopol). To naj bi se v prihodnje spremenilo, vendar bo zelo težko.

Tudi v naših medijih je mogoče zaslediti informacije o zelo nizki brezposelnosti v ZDA.

Ja, država Delaware ima samo 3 % brezposelnih, kar je že skoraj na meji mogočega. Bili smo v treh občinah, kjer so župani govorili, da bodo pritegnili firme za izdelavo čipov. Moteče dejavnosti se morajo zaradi tržnih principov in konkurence izseliti, vabijo pa firme, ki so uspešne in z večjim profitom proizvajajo ali pa bodo pritegnile ljudi oziroma njihovim ljudem nudile večji dohodek (income). Obiskali smo okraj Dover in njihov oddelek, kjer se pridobivajo dovoljenja za pozidavo. Tam celoten postopek spremembe namembnosti področja (iz recimo kmetijskega v industrijsko) do pridobitve gradbenega dovoljenja traja samo tri mesece. Samo gradbeno dovoljenje lahko pridobite v nekaj dneh. Imajo pa na računalniku kataster in prostorski plan. Vsi ti oddelki so združeni v delu nadstropja, da ne bi bilo zakasnitev od enega referenta do drugega referenta. Ljudje so povezani med sabo in probleme, ki nastajajo, rešujejo takoj v medsebojni povezavi. Vse naredi

uprava. Pri nas mora občan sam iskati soglasja od komunale, Telekomu itd. Tam pa občan odda vlogo in uprava sama pridobi vsa soglasja. Pri nas za kaj takega preteče v idealnih razmerah leto in pol.

Občine in okraji imajo svoje svetnike, svojo policijo in zapore, svoje gasilce. Okraj šele pokrije del območja države, znotraj tega okraja so pa občine (mesta), ki so samostojne in povsem samostojno spreminijo namembnost nekega zemljišča na svojem področju. V primerih, ko mora občina upoštevati določene predpise, se pa zgolj posvetujejo z okrajnim, državnim ali zveznim nivoom, do medsebojne uskladitve. So zelo poslovni in operativni.

Slišal sem, da ste ameriškim profesorjem izročili zelo lepe zahvalne listine.

Občina Mengeš se je zadolžila, da bo za izobraževanje, ki smo ga imeli spomladi v Ljubljani, za dva profesorja in enega bivšega župana pripravila zahvalne listine, diplome (citations). Pripravili smo jih v Mengšu. Uporabljena je bila narodna ornamentika in ročno vezenje. Izdelano je bilo pri Art lineu in pri Miji Labrovič Kompare. Lahko rečem, da so bili obdarjenci teh listin zelo veseli in so nas zelo pohvalili.

V zvezi s problematiko vodooskrbe, ki je sedaj pri nas aktualna tema, smo si ogledali eno od njihovih vodnih zajetij, seznanil sem se z njihovim strokovnjakom in ohranjam stik z njim preko elektronske pošte, dobil pa sem tudi nekaj vzorcev projektov, ko smo bili na svetovni zvezi občin. Seznanili smo se tudi z režimom vodovarstva, in izvedeli, da vode ne čistijo s kemikalijami, ampak z ozonom. Na črpališču imajo proizvodnjo kisika in potem skozi šobe kisik razkuži vodo, ki gre potem v distribucijo. Predvideno imajo tudi kloriranje, če bi bilo potrebno, klor pa občasno dodajajo tudi zaradi lepšega, čistejšega videza vode!

Zanimivo imajo rešeno tudi pobiranje smeti, saj to dela en sam človek, ki upravlja kamion in hidravlično roko. Cene za odvoz smeti so zelo nizke. Ljudje imajo izreden smisel za urejenost in posajenost

zelenic. Odpadlo listje redno čistijo s puhalniki na rob ceste, potem pa pride občinska služba, ki listje poseja in to potem kompostirajo.

Komunalni prispevek poznajo tudi v Ameriki, kar plačajo skozi ceno hiše, ki jo kupijo. Investitor tam kupi zemljišče, zgradi hišo pod občinsko kontrolo in po občinskih standardih, potrdijo projekt in nadzirajo izvedbo. Občina na koncu to inšpekcijsko prevzame v svoje lastništvo in vzdržuje.

Ko sem bil v Clevelandu, sem opazil, da so asfaltne plošče na cesti zalite z bitumnom. Razložili so mi, da so imeli prej pod cesto greznice, ki so jih zamenjali s kanalizacijo, zaradi varčevanja pa so asfaltne plošče vrnili nazaj na cestišče. Cesto bodo na novo asfaltirali, ko bodo opravljena še druga komunalna dela. Za ureditev kanalizacije je moral vsak lastnik zemljišča plačati prispevek. Prispevek za eno parcelo je bil okrog 10.000 dolarjev. Tam poznajo čiste račune in v tem smislu bi se pri Američanih lahko veliko zgledovali.

Lahko navedete kakšen konkreten primer?

Zanimivo je, kako neverjetno nizke cene imajo za analizo vode. Osnovna analiza vode stane 10 dolarjev, podrobnejša analiza pa neverjetnih 25 dolarjev. Pri nas stane analiza vode od 150.000 do 200.000 tolarjev ali približno 1.000 dolarjev. Tako v Ameriki ni noben problem nadzorovati kvaliteto vode. Dejstvo, da imajo na računalniku kataster (ki ga pri nas še nimamo), in prostorski plan (tega že imamo) pa olajša in pospeši delo občinske uprave. Občinski sveti se sestajajo na 14 dni z majhnim številom točk dnevnega reda. Prisotnost javnosti je bistvena tudi pri postopkih. Če se jaz kot župan pogovarjam z vami (novinarjem) o javnih zadevah, mora o tem biti javnost obveščena ali pa celo prisostvovati najinemu pogovoru.

Pri nas sicer vsak občan lahko pride na občino in vpraša, kar ga zanima, ni pa navada, da bi vabili občane na seje sveta (v Mengšu so vedno dobrodošli), razen v izjemnih primerih. Tako v Ameriki objavijo v časopisu, kdaj bo seja sveta in se je lahko

udeleži vsakdo. Občani imajo svoj mikrofon in pri vsaki točki župan pozove javnost, naj pristopi in pove svoje mnenje. Kdor gre pred mikrofon, se predstavi in pove, kje živi, čas pa je omejen na 4 do 5 minut. Svetniki na hitro in na kratko predebatirajo stvari. Če je kakšno drugačno mnenje, se s tistim svetnikom usklajujejo, sicer pa župan pozove svetnike h glasovanju in večina odloči. Marsikje na sejah sveta poleg župana in svetnikov sedi tudi pravnik, ki skrbi za zakonitost, delno pa pazi na zakonitost tudi sekretar.

Lahko poveste še nekaj besed o lokalnih medijih?

Mediji so povsod prisotni. Novinarji snemajo s kasetofoni. Ponekod snemajo tudi televizijsko. Novinarji na seji dobijo dnevni red, gradiva pa ne. Ta imajo samo svetniki. V New Castlu lokalni časopis izdajata upokojen vojaški častnik in njegova žena, bivša učiteljica. Časopis izhaja vsakih 14 dni na osmih straneh, časopisni format v črnobeli tehniki na časopisnem papirju, z oglasi in krajevnimi novicami. Izvedba je cenena. Cena izvoda je 25 centov, kar je manj kot 50 tolarjev. S tem se pokrijejo vsi stroški. Občina pri tem nima nič. Večino izvodov prejmejo občani - naročniki. Redakcija tega časopisa je majhna soba. Možakar ima sicer računalnik, montažo prispevkov pa delata zelo preprosto, da članke lepita na velik papir, to potem nesejo v tiskarno, tam preslikajo in natisnjajo. V Ameriki je značilno tudi za časopise z veliko naklado, da so v glavnem natisnjeni črnobelo. Važna je informacija. Da je čim več koristnih informacij, ki jih ljudje rabijo, objavljenih. Američani se nimajo za tako bogate, da bi si privoščili nepotrebne stroške. So zelo praktični in preprosti. Tudi televizija je pogosto prisotna. V New Castlu sem videl kombi z opremo in linkom, en snemavec in en novinar in so nas intervjuvali.

Zdaj pa bi izkoristil priložnost in vprašal še za dogajanje v domači občini. Verjetno marsikaterega občana zanima, kdaj bo končana plinska napeljava?

Nekateri svetniki so v letošnjem letu trdili, da napeljevanje plina strokovno ni v redu, da ni gospodarno. Resnica je ravno obrat-

na. Problem je samo v tem, da še nimamo koncesionarja, ki bi te stroške kril, da ne bi bilo treba občini zalagati tega denarja. Upam, da se bodo stvari uredile in bomo plinovod prihodnje leto začeli graditi s koncesionarjem. Imamo celo sprejet lokacijski načrt z vsemi tehničnimi podrobnostmi. Je pa res, da bomo zahtevali, da se izgradnja plinovoda dela skupaj z obnovo vodovoda, da ne bi bilo večkratnega razkopavanja.

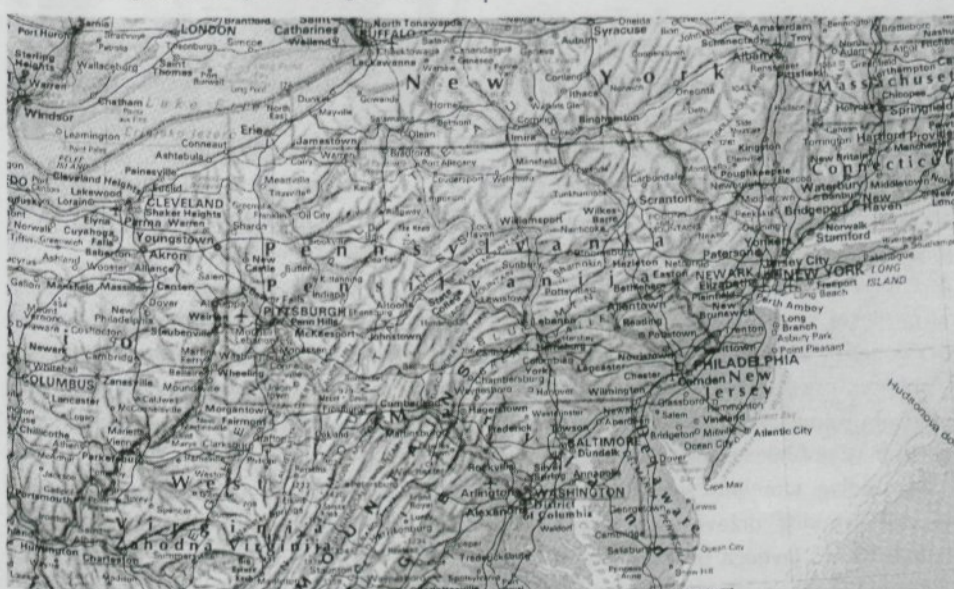
Poudariti želim, da je obnova vodovoda prva naloga v Mengšu. V občini, v kateri je Univerza, ki je organizirala naše izobraževanje, so razpisali referendum, da bi takso za vodo, ki je le del celotne cene (ne celotno ceno vode), povečali za 30 % (mislim, da za dobrih 25 centov), zaradi izgradnje novega vodovodnega zajetja. Tam se, recimo, ne gradi dvorana na račun kanalizacije in skoraj povsem razpadlega vodovoda. Kaj takega tam ni mogoče narediti, niti ne razmišljajo tako, kot se je to v Mengšu skušalo narediti. V Mengšu moramo zares najprej urediti temeljne zadeve (kanalizacijo, vodovod, ulično razsvetljava itd.). Tretjina Mengša še vedno nima kanalizacije, nekaj ulic je makadamskih. Mogoče bomo tudi mi morali razmisliti o višji ceni pitne vode, če bodo ljudje za to, da bomo lahko hitreje uredili vodovod. Gotovo pa iz tega denarja ne bomo gradili nekaj, kar ni nujno potrebno. Napeljava plina je povezana z obnovo vodovoda in zamenjavo 90 % cevi v občini Mengeš, hkrati pa bomo generalno

obnovili ulice, pločnike in javno razsvetlavo. Tam, kjer še ni kanalizacije, je treba narediti tudi to. Glavni kolektor je treba potegniti še po polovici dolžine občine do Topol. Tam bo sodelovala tudi Občina Komenda. Celotni severni del Mengša mora dobiti kanalizacijo.

Na koncu leta bomo tudi pripravili spisek dejavnosti, da ne bo očitkov, da se v Mengšu nič ne dela. Letos je bilo opravljeno pomembno delo osamosvojitve prostorskih planskih aktov. Postopkovno nezakonito sprejet odlok v lanskem letu smo očistili vsega, kar je bilo nezakonito, hkrati pa smo uvedli tudi nekatere izboljšave, ki bodo olajšale izvedbo investicij v prihodnje. To je bilo zelo obsežno delo in me žalosti, da nekateri še vedno po vsej sili trdijo, da je zadeva nezakonita in neumna. No, mi na Občini zdaj imamo to pri sebi, tudi vsak občan ima pri sebi doma, prej pa je bilo kar pri nekem izvajalcu, ki si je stvari skoraj v celoti monopoliziral.

Še vedno se trudim, da bi pri iskanju soglasja z državo pridobili soglasje za industrijsko cono, ki jo zdaj imenujemo industrijska cona Mengeš-Topole s tremi sektorji. Na ta način bi lahko rešili zelo pereč problem tovarne Filc, ki išče novo lokacijo za tovarniško halo in hkrati ponudili možnost ostalim menseškim podjetnikom, da ne bodo moteči za naseljena področja.

Matjaž Koncilja

Obveščamo vas, da bo 10. seja Občinskega sveta

Občine Mengeš v sredo, 1. 12. 99

**ob 18. uri v sejni sobi Gasliško - godbenega doma,
na kateri se poleg stalnih točk
predvideva obravnavo naslednjih točk:**

1. Odlok o proračunu Občine Mengeš za leto 2000 (I. obravnava)
2. Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999
3. Izbor - potrditev idejne zasnove za zazidalni otok M22 - MENGEŠ - območje Tamiz Mengeš
4. Program priprave sprememb UN - M5 - območje pokopališče Mengeš
5. Program priprave sprememb in dopolnitev prostorsko ureditvenih pogojev za območje urbanističnih zasnov Domžal, Mengša, Trzina in Moravč ter drugih ureditvenih območij naselij za občino Domžale, za območje nove občine Mengeš
6. Program priprave za izdelavo sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana za obdobje 1986 - 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega plana za obdobje 1986 - 1990 za območje občine Mengeš
7. Odlok o ustanovitvi posvetovalnih teles Občinskega sveta Občine Mengeš (II. obravnava)
8. Odlok o spremembah Odloka o grbu in zastavi OM (II. obravnava)
9. Pravilnik o spremembah Pravilnika o plačah občinskih funkcionarjev, nagradah članov delovnih teles občinskega sveta in drugih organov ter o povračilih stroškov
10. Stališče Občine Mengeš do različic glavne ceste Želodnik - Vodice na odseku Mengeš - Vodice; redno poročanje o glavni cesti Krtina - Vodice in obvoznici Mengeš
11. Odlok o prispevku za investicijska vlaganja na področju vodooskrbe in odvajanja odpadnih voda
12. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun komunalne takse
13. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča
14. Odlok o ustanovitvi posvetovalnih teles Občinskega sveta Občine Mengeš (II. obravnava)

11. seja pa bo 15. 12. 99

ob 18. uri s predvidenim dnevnim redom:

1. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999

2. Odlok o oskrbi z zemeljskim plinom
3. Odlok o oskrbi s pitno vodo
4. Odlok o odvajanju padavinskih in odpadnih voda
5. Odloka o informacijskem omrežju
6. Odlok o plakatiranju
7. Pregled poslovanja Prodnik - Grasto
8. Odkup gradu Jable
9. Pravilnik o štipendiranju nadarjenih učencev
10. Sklep o določitvi vrednosti gradbene cene na področju Občine Mengeš za leto 2000

VABILO na seminar:

za podjetnike in gospodarstvenike
z naslovom

"MOTIVACIJA - iskanje novih idej in trgov"

in pogovor na temo:

Gospodarski pogled na razvoj občine -
možnosti, pričakovanja

**v soboto, 11. decembra 1999
od 16.00 - 18.30 v Gasilsko-
godbenem domu Mengeš**

Seminar izvaja Združenje podjetnikov Ljubljanske regije - predsednica ga. Marta Turk, sodeluje župan občine Komenda g. Tomaž Drolc in župan občine Mengeš g. Tomaž Štebe.

Vabljeni gospodarstveniki, podjetniki, obrtniki in zasebniki občin Komenda in Mengeš.

Organizacija:

Občina Mengeš in Podjetniško
združenje Mengeš.

VABLJENI!

mag. Tomaž Štebe, dipl. ing., župan

OBČINA MENGEŠ

Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš

Tel. 061 737 081, Fax: 738 981; E-mail: obcina@menges.si

RAZPISUJE

PROSTO DELOVNO MESTO:

Vodenje in delo na področju knjigovodstva, financ,
računovodstva, premoženja in gospodarstva

POGOJI:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske finančne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- komunikativnost in sposobnost samostojnega dela in dela v skupinah
- dobro znanje uporabe orodij za avtomatizacijo pisarniškega poslovanja
- pripravljenost za korektno delo z občani in izvajalci

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 5. oz. 6. mesečnim poskusnim delom. Upoštevali bomo prijave z življenjepisom (strokovnim in delovnim), dokazili o zahtevani izobrazbi in o nekaznovanosti, ki bodo prispele na zgornji naslov do 6. decembra 1999 do 14. ure.

Številka: 10200-001799

mag. Tomaž Štebe, dipl.ing., župan

IZHODIŠČA ZA IZDELAVO PRORAČUNA OBČINE MENGEŠ ZA LETO 2000

Navajamo kratek povzetek, ki jih je potrdil občinski svet v oktobru - brez posebne razprave! Vabimo Vas, da si celotno dokumentacijo z osnutkom proračuna za leto 2000 ogledate na mestih, kjer bodo tudi predstavitve in pogovori o proračunu in drugih zadevah, ki vas zanimajo.

Izhodišča za izdelavo proračuna imajo svoj izvor in razloge v stanju, razmerah in dogajanjih v občini, aktivnostih v preteklih letih in preteklem letu in začetih projektih oz. pripravah za projekte v letošnjem letu. Več od predlaganega se lahko realizira z odprodajo nepotrebni nepremičnin in ustreznimi dodatnimi prispevki za najbolj nujne sanacije in investicije (vodovodi in kanalizacija).

Svet občine pri sprejemanju proračuna za leto 1999 ni resneje razpravljal (ni bilo konkretnih predlogov niti konkretnih kritik) in tudi ni sprejel predloga opredelitev vizije in ciljev, ter strategije, akcij in ukrepov kot glavnih usmeritev uporabe javnih financ oz. javne porabe za tekoče in naslednja proračunska leta. Predlog je bil podan kot skromen prispevek župana k začetku razprav, ki bi prispevale k izboljšavam, preoblikovanju in h končnemu, večinsko sprejemljivemu strateškemu dokumentu, ki bi bil lahko tudi eden od prispevkov za dolgoročne razvojne usmeritve.

Svet tudi ni sprejel predlaganih povsem praktičnih temeljnih in osnovnih usmeritev, ki pa so bile potem v večini vseeno sprejete v samem proračunu za leto 1999.

Povsem praktična problematika, ki je še vedno prisotna, je pomanjkanje projektne dokumentacije in dokumentacije za pričetek izvedbe posameznih investicij ali projektov. Pogosto so problem neizdelani in nesprejeti prostorski planski, predvsem pa izvedbeni akti, ter seveda lastništvo zemljišč. Nekaj smo uredili v letošnjem letu, nekaj bomo v prihodnjem, tako da bodo planirane investicije lahko realizirane pod pogojem sprejetja prostorskih izvedbenih aktov in pridobitve lastništva zemljišč.

Na podlagi temeljnih smernic in kvantitativnih izhodišč države za pripravo globalnih bilanc javnega financiranja za leto 2000 je kot izhodišče oziroma podlaga za

planiranje nominalnih okvirov javno finančnih prihodkov opredeljena planirana letna rast cen življenjskih potrebščin (povprečje leta glede na povprečje preteklega leta) za leto 2000 v višini 6,2%.

V letu 2000 ocenjujemo prihodke proračuna občine Mengeš iz 496 na okoli 530 Mio SIT - to je povečanje prihodkov za 6,9%.

Z namenskim zadolževanjem in minimalno uvedbo taks na vodo in kanalščino (podobno kot sosednje občine) bi bil lahko obseg prihodkov v proračunu okoli 600 Mio SIT.

Za izvedbo investicij javnega objekta (predvidena gradnja lahko že v letu 1999) in tudi športne dvorane (predvidoma v letu 2001) bi morali prodati nepremičnine, ki jih ne potrebujemo in zainvestirati sproščene nepremičnine. Katere so predvidene, je opisano v opisu izhodišč odhodkovnih postavk - investicij. Obseg teh prihodkov je po grobi oceni najmanj okoli 60 Mio SIT. Poleg tega pa bi morali iz naslova še ne realiziranih plačil za komunalne prispevke v SCT jami in spremenjene pogodbe za poslovno stanovanjski objekt za KD Mengeš iztržiti najmanj 60 Mio SIT.

V rezervi je možna tudi prodaja poslovnih prostorov dela objekta Slamnik. Predvideno je investiranje na zemljišču v Coni Mengeš sever za poslovni objekt z zemljiščem v velikosti skoraj 7000 m² - vrednost najmanj 60 Mio SIT.

S prihodki, prodajami in ureditvijo zadev bi lahko skupaj ustvarili skoraj 800 Mio SIT prihodkov.

NAJBOLJ POMEMBNE ODHODKOVNE POSTAVKE

■ VODOOSKRBA: Globinski vodnjak. IZGRADNJA GLOBINSKE VRTINE / VODNJAKA V DOLOMITU V NEPOSREDNI BLIŽINI MENGŠA S KAPACITETO 10 - 15 l/sek oz. okoli 800 m³/dan.

■ DOLGOROČNA OSKRBA Z VODO. PRVA FAZA: REALIZACIJA GLAVNEGA VODA DO KOMENDE; VARIANTA; POSPEŠENA OBNOVA VODOVODNEGA OMREŽJA V OBČINI

■ KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

■ POSPEŠEVANJE PODJETNIŠTVA - REŠEVANJE PROSTORSKE PROBLEMATIKE PODJETNIŠTVA V OBČINI MENGEŠ: Poslovni center Mengeš Sever in Industrijska cona Mengeš Topole.

■ STANOVANJSKI OBJEKT ZA JAVNE POTREBE in UGODNO KREDITIRANJE NAKUPA ALI GRADNJE STANOVANJ.

■ JAVNI DRUŠTVENI IN ŠPORTNOREKREACIJSKI OBJEKTI V LOKI, TOPOLAH IN MENGŠU.

■ PROSTORSKI PLANSKI IN IZVEDBENI AKTI NOV POSTOPEK SPREMEMB PROSTORSKIH PLANSKIH AKTOV IN IZDELAVA IZVEDBENIH AKTOV; SPECIFIKACIJA PUP, ZN MALI MENGEŠ (BOLTA), ZN INDUSTRIJSKA CONA MENGEŠ TOPOLE, ZN "CEGVANCA" M23 IN M24 in drugo.

■ UREJANJE PROSTORSKIH POGOJEV V OSNOVNI ŠOLI MENGEŠ ZA IZOBRAŽEVANJE, VZGOJO IN POTREBE OBČANOV.

■ GLAVNA CESTA IN OBVOZNIKA.

■ SKLAD ZA PODPORO ŠTUDENTOM IN DIJAKOM.

■ POMEMBNE OBLETNICE v letu 2000.

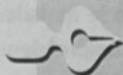
- 300 letnica rojstva baročnega slikarja, freskanta Franca Jelovška - obletnica državnega pomena
- 120 letnica PGD Mengeš
- 10 letnica prvih demokratič. volitev v Mengšu
- 90 letnica organiziranega čebelarstva
- 45 letnica Turističnega društva Mengeš

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je Pošta Slovenije namestila poštni nabiralnik pri Napredkovi trgovini Rašica, tako da imajo odslej prebivalci severnega dela Mengša krajšo pot do prvega poštnega nabiralnika.

Objavljamo nove telefonske številke občinske uprave Občine Mengeš:

- 737 081 ali 724 7100 – splošne zadeve, tajništvo
- 724 7109 – investicije, komunala, lokacije, zemljišča
- 724 7105 ali 737 310 – vzdrževanje, nadzor
- 724 7107 – družbene in društvene dejavnosti
- 724 7106 – svet občine, splošne zadeve
- 724 7103 ali 724 7108 – knjigovodstvo, finance

ODDELEK ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO IN UREJANJE PROSTORA

Foto: B. KAVČIČ

MOSTIČEK ZA KULTURNIM DOMOM

V mesecu novembru smo končali s preureditvijo mostička za kulturnim domom, kjer smo močno poškodovano betonsko ploščo nadomestili s hrastovim lesom,

prav tako smo celoten kovinski del mostička tudi prepleskali.

VANDALIZEM ►

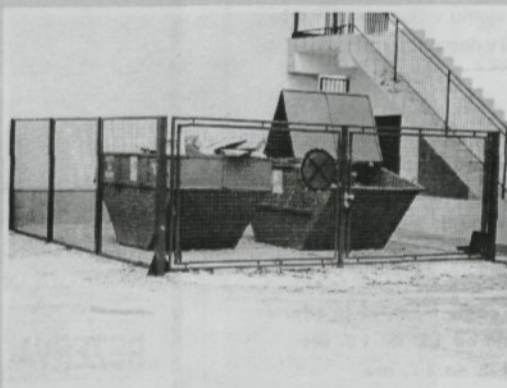
Neznani storilci – vandali so se ponovno spravili

nad otroško igrišče pred osnovno šolo Mengeš, kjer so popolnoma uničili (zažgali) lesene klopi, pri mrliških vežicah so razbili dve veliki stekli, pri spomeniku talcem na Zaloki pa uničili kovinske podstavke za sveče.

ODLAGANJE SMETI NA DOBENU

Stanovalce naselja Dobeno naprošamo, da v kontejnerje, ki so nameščeni pri studencu in služijo za odlaganje gospodinskih odpadkov, ne odlagajo gradbenih odpadkov, gum, celo štedilnik bi se našel. Komunala Domžale oz. Grasto d.o.o. kontejnerjev, polnih gradbenega materiala, ne bo odvažala, s tem pa ostaja okolica taka, kot jo prikazuje tudi naša fotografija.

INFORMACIJA

O MOŽNOSTI ODDAJE PAPIRJA V ZABOJNIK PRI OBČINI

Občina Mengeš je med kulturnim domom in poslovno stavbo na lokaciji Slovenska c. 28 pripravila "zeleni otok" za ločeno zbiranje odpadkov. **Občani lahko oddajo papir, karton ipd. vsako sredo popoldne od 16.00 do 17.00 ure in ob petkih od 9.00 do 10.00 ure.**

POVABILO

*Vse otroke,
ki so mlajši od 10 let,
vabimo na veselo
Miklavževanje,
ki bo v petek,
3. decembra ob 17. uri
v Kulturnem domu
v Mengšu.*

OBČINA MENGEŠ, KD ANTONA LOBODE
in KD FRANCA JELOVŠKA

oktober 1999

Kronika dogodkov

■ Tatvina iz hiše

02.10.1999 ob 14. uri je občanka B.M. iz Mengša obvestila policiste o tatvini denarnice. Neznanec je iz torbice, obešene v veži nezaklenjene hiše, odnesel denarnico z denarjem in dokumenti.

■ Vlom v delovni stroj

04.10.1999 ob 08.50 uri je občan B.S. iz Iga obvestil PP Domžale o vlamu v delovni stroj na območju Mengša. Neznanec je demontiral ključavnico na vratih in odnesel rumeno rotacijsko luč.

■ Tatvina osebnega avtomobila

05.10.1999 ob 13.40 uri je A.Z. iz Mengša na PP Domžale prijavil tatvino osebnega avtomobila. Neznanec je preko noči iz Zavrti odpeljal osebni avto RENAULT Clio, reg. št. LJ 55-01 A, bele barve.

■ Intervencija

09.10.1999 ob 01.25 uri je OKC PU Ljubljana (113) obvestil PP Domžale o pretepu na Slovenski cesti v Mengšu. Policisti do ugotovili, da je prišlo do spora med zakoncema R.I. in R.B., med katerim je R.B. večkrat udaril R.I. in sina R.Z.. Zoper R.B. bodo policisti podali predlog za uvedbo postopka o prekršku.

■ Vlom v SSK Mengeš

11.10.1999 ob 18. uri so policisti prejeli obvestilo iz OKC PU Ljubljana (113) o vlamu v prostore SSK Mengeš. Neznanec je skozi podstrežje prišel v notranjost prostorov in odnesel skakalne smuči in orodje.

■ Tatvina sadik

12.10.1999 ob 07.45 so iz podjetja SEMESADIKE Mengeš obvestili PP Domžale, da je neznanec odnesel večjo količino sadik iz drevesnice.

■ Požar na gospodarskem posloplju

16.10.1999 ob 12.10. je gorelo na Glavnem trgu v Mengšu. Pri spravlilu sena oz. rezanju je prišlo do trenja in seno je začelo tleti. Lastnik je požar pogasil ob pomoči gasilcev PGD Mengeš.

■ Vlom v gradbeni kontejner

20.11. 1999 ob 07.30 je bil ugotovljen vlom v gradbeni kontejner na Mehletovi ulici. Ukradeno je bilo orodje. Obvestilo o enakem vlamu smo prejeli tudi dan kasneje.

■ Intervencija

28.10.1999 ob 12.00 je občanka L.M. iz Mengša zaprosila za intervencijo. Policisti so ugotovili, da je prišlo do spora in fizičnega obračuna med sestrama L.M. in L.S.

■ Vlom v hišo

30.11.1999 ob 08.30 smo prejeli obvestilo o vlamu v stanovanjsko hišo v Mengšu. Neznanec je skozi odprto okno prišel v notranjost hiše in odnesel denar v različnih valutah.

Policisti naprošajo vse, ki bi kar koli vedeli o nerazrešenih primerih, naj informacije sporočijo na tel. 721-218 ali na anonimni brezplačni telefon 080 1200. Zaradi poslabšanja vremenskih razmer pa naprošamo vse voznike, da s priskrbljeno zimsko opremo hitrost vožnje prilagajajo trenutnim razmeram na cesti.

Policisti PP Domžale

Policijska pisarna v Gasilsko godbenem domu MENGEŠ je odprta:
ponedeljek od 8. do 11. ure in sreda od 15. do 18. ure
ter prvo nedeljo v mesecu od 8. do 11. ure

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

• Da bo pot (v šolo) varna:

V septembrski številki Mengšana je bilo pod naslovom Da bo pot v šolo varna predstavljena shema varne poti v šolo.

Da bo, oz. da bodo poti res varne (ne samo pot v in iz šole), bo potrebno še marsikaj storiti.

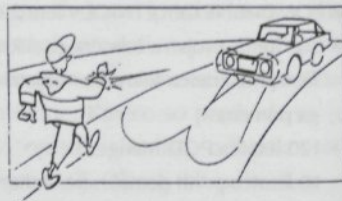
Če se najprej še enkrat ozremo na shemo varne poti v in iz šole, večina občanov ve, da je na marsikaterem mestu ta pot prej nevarna kot varna. Žal zaenkrat drugih poti ni. Zato je potrebno skrbeti in poskrbeti, da bodo te poti postale varnejše.

• Po predstavljeni shemi imajo trase omenjenih poti veliko nevarnih mest:

■ Iz Topol je variantne poti možno uporabljati samo v času, ko ni snega. Tudi oskrbovane in zavarovane zaenkrat še niso.

V zimskem času učenci (in ostali pešci) iz Topol uporabljajo Gorenjsko in Prešernovo cesto. Pločnik na zahodnem delu Prešernove ceste iz severne strani je v bližini objekta Zupan nezavarovan.

■ Iz severnega dela Mengša je pot po pločniku ob Kamniški cesti vse prej kot varna. Ob gostilni Pavovec je pločnik bolj ali maj zaparkiran z avtomobili,

Trdinob hram Mengeš

Slovenska 30, Mengeš

malice

kosila

jedi po naročilu

DELOVNI ČAS:

BISTRO: PON. - PET. 8.00 - 23.00, SOBOTA 19.00 23.00

RESTAVRACIJA: PETEK, SOBOTA 19.00 - 02.00

NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO

REZERVACIJE SPREJEMAMO NA TEL. 737-237

čeprav pločnik ni mesto za parkiranje, tako da morajo učenci in ostali pešci uporabljati nevarno cestišče Kamniške ceste.

Da bo ta del poti varnejši, bo morala svoje dodati tudi policija in bodoči občinski komunalni redarji. (Ta občinska služba naj bi predvidoma zaživela v začetku leta 2000).

■ Iz severovzhodnega in vzhodnega dela Mengša bo pot varnejša, ko bosta urejena Kolodvorska ulica in Grobeljska cesta.

■ Kamniška cesta od mostu čez kanal Pšate proti severu in Slovenska cesta od Petrola proti jugu sta brez pločnikov. Tudi gradnja teh bo pripomogla k varnosti pešcev v prometu.

■ Iz smeri Loka pri Mengšu – Mengeš ni pločnika za pešce in kolesarske steze. Variantna pot mimo Lovske kočje je v času dolgih noči neprimerna (če že ne nevarna).

Tudi odpadno železje na severnem delu Loke ob cesti Loka-Mengeš ni v korist prometne varnosti, niti izgledu kraja.

Za gradnjo pločnika (in kolesarske steze) med Loko in Mengšem je pričakovati tudi posluh in sodelovanje lastnikov zemljišč ob cesti Loka-Mengeš.

■ Marsikateri problem bi bil rešen z uvedbo organiziranega prevoza učecev v/iz OŠ Mengeš. Upamo, da bo kmalu izbran primeren koncesionar oziroma pogodbeni voznik in urejen urnik za učence-voznike v OŠ Mengeš.

Začenja se zimsko obdobje, ko so možne snežne padavine in so cestišča in pločniki zasneženi. Vse to bo še povečalo nevarnost pešcev in ostalih udeležencev v prometu. Občina Mengeš je med ostalim sprejela tudi odlok o čiščenju pločnikov in odstranitvi ledenih sveč. Koristo ga je upoštevati, saj se s tem poveča prometna varnost, ki je v tem času še več kot nujno potrebna.

V septembrski številki Mengšana smo objavili opozorilo občanom, da bi zagotovili optimalno prometno varnost, tako da bi na mestih, ki ovirajo preglednost (križišča in ostala cestna križanja), znižali žive meje (120 cm), grmovja in ostala drevesa. Ta je potrebno tudi zožati ali odstraniti, ko že rastejo v samo površino pločnika. **Učinka opozorila zaenkrat še ni zaznati, nujno pa bi ga morali upoštevati.**

Srečko Hribar, predsednik sveta

PRIZNANJE Tonetu Zormanu

Tone Zorman, avtomehanik z najdaljšim stažem v Mengšu, je nedavno dobil priznanje Obrtne zbornice Domžale za dolgoletno delo v svojem poklicu in za delo v organih Obrtne zbornice.

♦ **Gospod Tone Zorman, kaj pomeni priznanje, ki vam je bilo podeljeno?**

Priznanje sem dobil, ker imam obrt že skoraj trideset let, pri zbornici pa sem tudi veliko delal in še delam. Priznanja je dobilo več, natančno pet zaslužnih članov Obrtne zbornice s področja nekdanje občine Domžale, s področja sedanjih občin pa iz vsake po en član: Dolenc iz Trzina, Vili Majhenič iz Domžal, Tekavec iz Lukovice in drugi.

♦ **Zakaj ste se pred tridesetimi leti odločili za ta poklic?**

Čutil sem potrebo in sposobnost za ta poklic. Bil sem eden prvih tovrstnih obrtnikov v Mengšu. Z obrtjo pa sem začel na svojem domu, nasproti vrtca. Ulica se je imenovala Ulica talcev, sedaj Šolska ulica. Potem pa sem z menjavo zemlje in dokupom postal lastnik zemljišča ob Slovenski cesti, kjer imam delavnico in prodajni salon še danes. Delavnico sem zgradil že leta 1973, leta 1996 pa sem dozidal delavnico in zgradil salon.

Foto: M. Koncilja

♦ **Spominjam se, da ste včasih popravljali predvsem Zastavina vozila.**

Ja, v času Jugoslavije sem največ popravljaval Zastavina vozila, pa tudi druga vozila, kar koli je kdo pripeljal.

♦ **Ste imeli z Zastavo sklenjeno pogodbo?**

Včasih serviserji niso sklepali nikakršnih pogodb za servisiranje določene znamke vozila, danes pa se take pogodbe sklepajo in jaz imam pogodbo za prodajo in servisiranje vozil znamke Lada.

♦ **Zakaj ravno Lada? Zdi se mi namreč, da je povprečni Slovenec predvsem navdušen nad vozili, ki prihajajo z zahoda?**

To je res, opažam, da se je interes kupcev avtomobilov v zadnjih dveh, treh letih usmeril predvsem na zahod, vendar se lahko reče, da je Lada bila in je še vedno zelo cenjena, čeprav je res, da je prodaja upadla. V našem salonu lahko vidite, da se tudi konstruktorji Lade prilagajajo in so zunanji izgled vozil še posebej v letošnjem letu močno spremenili in posodobili. Lada kot terenski avto pa je še vedno zelo priljubljen, je najcenejši in najboljši na tem področju.

♦ **Se Lada povezuje s kakšnim zahodnim proizvajalcem avtomobilov?**

Tako izrazito, kot je Škoda povezana s Volkswagmom, se Lada ne povezuje z Oplom, vendar je večkrat mogoče slišati tako neuradno ali pol uradno, da povezava med tema dvema proizvajalcema obstaja. Zdajšnje Lade imajo elektroniko in sistem vbrizgavanja iz tovarne General Motors. General Motors in Opel pa sta v povezavi. Lada ima tudi Boscheove luči.

♦ **Avtomobilska dejavnost se je v zadnjem času zelo močno razširila.**

Ja, odprlo se je ogromno novih salonov in servisov, da jih je kar preveč. Zase pa lahko rečem, da imam dela dovolj.

♦ **Če je ponudba servisov velika ali prevelika, ali to pomeni, da morajo servisi zniževati cene svojih storitev?**

Slovenija ne dosega evropskih cen za servisno uro, je pa tudi res, da ponudba servisnih storitev pri nas tudi ni vedno dovolj strokovna.

(nadaljevanje na naslednji strani ►)

➡ Vrniva se spet k vašemu dolgoletnemu obrtniškemu delu. Kakšne so vaše izkušnje?

Biti obrtnik ni lahko. Obrtnik mora reševati mnogo problemov. Upal sem, da bo v zdajšnjih časih bolje, vendar občutnejše razlike ne zaznavam. Potrebno je veliko delati in lahko rečem, da osem ur dela ni dovolj za obstanek in prosperiteto. Ponavadi imam tri pomočnike in enega ali dva vajenca, njihovo število pa niha. Zdaj sem zadovoljen z delavci, v času samoupravljanja je bilo pa za obrtnika še bistveno slabše. Delavci so imeli neomejene pravice, ki so jih tudi izkoriščali, jaz sem pa pogosto moral namesto njih vse narediti.

Za obrtnika je tudi zelo pomembno, da ima podporo v svoji družini. Žena mi ogromno pomaga, hči je doma zaposlena in vodi prodajo avtomobilov in rezervnih delov, sin se je doma izučil za avtomehanika, zdaj pa hodi naprej in končuje srednjo tehnično šolo.

➡ **Gospod Tone Zorman, hvala lepa za pogovor.**

Hvala tudi vam.

Matjaž Koncilja

Zadovoljni vozniki

V eni prejšnjih izdaj glasila Mengšan smo pisali o tem, kako dobri so mehaniki servisa Debevc. Tokrat pa bi vam radi predstavili eno izmed zadovoljnih strank. Gospod Marko Lončar ima v Domžalah Avto šolo Lončar, starejšim bolj poznano pod imenom D.U. Zakaj pa se je odločil za servis Debevc iz Mengša, nam je zaupal kar sam: "Ko enkrat zberemo dovolj denarja za nakup avta za potrebe avto šole, potem pa moramo poiskati še nekoga, ki bo to vozilo tehnično brezhibno predelal, kar je najbolj zamudno opravilo. Pri Debevču pa sem se lahko z gospodom Vrankarjem dogovoril tudi o predelavi. Montiral so mi odlične Veiglove komande in moram priznati, nimam nobenih težav. Tudi moja naslednja vozila bodo Volkswagnova in opremljena s temi komandami. Lepo je, če si kupec in prodajalec podata roko v korist uporabnikov storitev avto šole. Zadovoljni obrazi kandidatov pa tudi povedo marsikaj."

D. Juteršek

Napovednik dogodkov

november 1999

27. sobota ob 20.00 koncert MPZ Svoboda Mengeš
Kulturni dom Mengeš

december 1999

- 1. sreda ob 18.00 10. seja občinskega sveta
sejna soba PGD Mengeš
- 3. petek ob 17.00 Miklavževanje (Občina Mengeš,
KD Franc Loboda, KD Franc Jelovšek)
Kulturni dom Mengeš
- 3. petek ob 17.00 Predstavitve proračuna Občine Mengeš za
leto 2000 za Dobeno - Gostilna Ručigaj na
Dobenu
- 3. petek ob 19.00 Predstavitve proračuna Občine Mengeš za
leto 2000 za Loko - PGD Loka
- 4. sobota ob 17.00 Predstavitve proračuna Občine Mengeš za
leto 2000 za Topole - PGD Topole
- 4. sobota ob 20.00 Glasbeni koncert - 15. letnica ansambla
Stopar - Kulturni dom Mengeš
- 6. ponedeljek ob 17.00 Predstavitve bivanja v ZDA - sejna soba
Občine Mengeš
- 6. ponedeljek ob 18.00 Predstavitve proračuna Občine Mengeš za
leto 2000 za Mengeš - sejna soba Občine
Mengeš
- 10. petek ob 20.00 Dobrodelni koncert za invalidno mladino -
Kulturni dom Mengeš
- 11. sobota ob 10.00 Dedek Mraz (Društvo Sožitje, INCE) -
Kulturni dom Mengeš
- 11. sobota ob 12.00 srečanje starejših občanov - Osnovna šola
Mengeš
- 11. sobota 16.00 - 18.30 Seminar za podjetnike na temo MOTIVACIJA-
iskanje novih idej in trgov in pogovor na
temo: Gospodarski pogled na razvoj občine -
možnosti, pričakovanja; v Gasilsko godbenem
domu Mengeš
- 11. sobota ob 19.30 Gledališka predstava - Iščem moža s
Kulturno srca - Kulturni dom Mengeš
- 15. sreda ob 18.30 Seja OS-PGD
- 21. torek ob 20.00 Večer z iztokom Mliakarjem - Kulturni dom
Mengeš
- 23. četrtek ob 19.00 Proslava ob dnevu samostojnosti,
koncert Nine Kompare; Kulturni dom Mengeš
- 23. četrtek ob 20.00 Tomaž Homar - Daulagiri
Kulturni dom Mengeš
- 23. četrtek pribl. ob 21.00 sprejem za predsednike društev
Kulturni dom Mengeš
- 26. nedelja ob 19.00 Novoletni koncert Mengeške godbe in
podelitev priznanj za najbolj urejene hiše
Kulturni dom Mengeš
- 31. petek ob 20.00 silvestrovanje na prostem
(parkirišče pred banko)

Organizator si pridržuje pravico do sprememb termina prireditve.

Modernizacija ulic

Mengšan, vinotok 1999,
strani 10,11,12,13

Prizadeti javnosti na kratko posredujem nekaj dejstev za boljše seznanitev s "pravim stanjem stvari", ker jih kljub pravnemu znanju, uspešni odvetniški in notarski profesiji ni na objektivni in pravi način uspeli prikazati na celih treh straneh gospod Jože Rožman, član sveta Občine Mengeš izvoljen na listi ZLSD. Brez vsakršnega dvoma in brezprizivno zapisanemu "pravemu stanju stvari" (obrazložitvi) morda manjka le še sodba v imenu ljudstva.

Zadeva je bila zelo enostavna. Na korespondenčni seji sem želel dobiti večino glasov za to da lahko prerazporedim sredstva. Čakanje na redno sejo sveta za celoten popravek proračuna, ki je bil v pripravi, bi pomenila izgubo dragocenih dveh do treh tednov viška gradbene sezone. Ker je bila večina glasovalcev za prerazporeditev sem po poslovniku sklical še izredno sejo. Vse se je zgodilo v enem tednu. Opozicija je bila proti prerazporeditvi sredstev in torej proti takojšnji izvedbi modernizacij samo zato, ker naj ne bi smeli spreminjati postavk s sklepom, ampak z odlokom, kljub temu da so imeli pred seboj uradno mnenje Vladne službe, da to ni potrebno in da celo ni potrebno o tem razpravljati na seji sveta (lahko pa se in se tudi je), če gre za prerazporeditev znotraj sorodnih postavk in če prerazporeditev ne vpliva na normalno življenje v občini in po našem odloku v mejah sredstev, ki so na razpolago in kar je najvažnejše, če se s tem zagotovi gospodarnейše ravnanje in večja operativnost.

Že značaj nekoga, ki si upa trditi o "pravem stanju stvari" je zanimiv in se ga mora vsekakor resno upoštevati zaradi verodostojnosti.

Na koncu naj povem, da komentarji o porazih in zmagah župana pri meni nimajo cene, ker delam le za dobro občanov in Slovenije. Sliši se obrabljeno in osladno, toda tak je moj odnos do tega in z vztrajnostjo in sčasoma vas bom v to poskušal tudi prepričati.

mag. Tomaž Štebe, dipl.ing., župan

LDS

Še enkrat o sodni zadevi I P 805/98

(Štebe proti LDS)

V 64. številki Mengšana smo Občinskemu odboru SDS Mengeš napisali odprto pismo, v katerem smo stranko SDS pozvali, da se opredeli do Štebetovih trditvev in stališč v pismu dne 22.7.1999. Ker OO SDS ni reagiral, sprejemamo na znanje, da SDS Mengeš podpira s strokovnostjo in poštenostjo sprta stališča svojega predsednika Tomaža Štebeta kot stališča stranke.

Kar se tiče samega Tomaža Štebeta, ki je v 65. številki Mengšana na 6. strani v svojem imenu odgovoril na naše odprto pismo, pa kaže na to, da ničesar ne razume ali da ničesar noče razumeti. Kakor koli obrača svoja zmedena pisanja sodiščem in naši stranki je resnica, da je pravdo izgubil!

Sicer mu sodišče ne bi naložilo plačila pravnih stroškov. Splošno znano je, da mora pravne stroške plačati tista stranka, ki spor izgubi, kajne?

Tomaž Štebe je - z namenom, da bi čim bolj očrnil našo stranko - sposoben napisati debele laži. Navajamo iz njegovega odgovora: "Po vseh dopolnitvah tožbe sodišče ni ukrepalo v zakonskem roku 48 ur. Prvi krog volitev je minil in oba kandidata se nista uspela uvrstiti v drugi krog. Iz preprostega razloga, ker je tožba po mojem mnenju postala brezpredmetna in ker nisem ljubitelj sodišč (tam v življenju še nisem bil), sem pa z dopisom dne 26.11.1998 poslal odpoved tožbe pod pogojem, da odpoved za tožitelja nima finančnih in pravnih posledic."

Rok, v katerem mora sodišče o taki zadevi odločiti, je 3 dni oz. 72 ur in ne 48 ur, kakor lažno navaja Štebe (glej 3. člen zakona o volilni kampanji!). Štebe je tožbo proti naši stranki vložil 20.11.1998 (vložil jo je na nepristojno Okrajno sodišče v Domžalah in po vsebini pomanjkljivo!). Okrožno sodišče v Ljubljani je obravnavo razpisalo za 27.11.1998. Tridnevni rok je bil spoštovan, upoštevajoč datum 24.11., ko je Štebe dopolnil tožbo, tako da je bilo možno razpisati obravnavo. Štebe pa kljub navedenim dejstvom vztrajno in neresnično navaja, da sodišče po vseh dopolnitvah tožbe ni ukrepalo v zakonskem roku. Da je nesramnost te njegove trditve popolna, izhaja iz dejstva, da se Štebe obravnava 27.11.1998 sploh ni udeležil, medtem ko smo se mi vabilu sodišča odzvali. Ravno zaradi tožnikove (Štebetove) odsotnosti, sodišče dne 27. 11. 1998 ni moglo odločiti.

Prav tako kriterija resnicoljubnosti ne vzdržijo Štebetova trditvev, da je njegova tožba po vložitvi postala brezpredmetna, ker se kandidata LDS in SKD (Štebe je tožil tudi to stranko!) nista uvrstila v drugi krog volitev. Zaradi osvežitve spomina navajamo, da je bil prvi krog volitev 22.11. 1998. Štebe je torej že ob dopolnitvi tožbe (24.11.1998) vedel, da kandidata LDS in SKD nista bila uspešna, pa je kljub temu štel za potrebno in koristno, da tožbo dopolni oziroma popravi?! Če tega ne bi storil, bi sodišče postopek takoj ustavilo.

V zadnjem delu zgornjega citata Štebe piše o tem, da je z dopisom dne 26.11.1998 poslal "odpoved tožbe". Od nekoga, ki niti ne ve, kako se tožba vložijo, seveda ni mogoče pričakovati, da jo bo znal tudi pravilno umakniti. V tem smislu razumemo njegovo izpoved, da na sodišču v svojem življenju še ni bil. Do umika tožbe je potem prišlo na način, ki ga Štebe lahko razbere iz sodnih sklepov, če jih pozorno prebere. Tudi OO LDS Mengeš do sedaj še ni bil na sodišču. Ker si ne domišljamo, da vemo vse, smo se na Štebetov napad ubranili s pomočjo odvetnika - in to uspešno.

Od župana, ki letno gospodari z več kot pol milijarde tolarjev proračunskega denarja, nismo pričakovali prošnje za navodilo, kako naj poravnava svoj dolg. Gospod Štebe! Pojdite na banko ali pošto, izpolnite položnico in iz svojega računa ali denarnice na naš ŽR položite dolgovani znesek. Svoj dolg do OO LDS Mengeš pa lahko poravnate tudi v gotovini pri našem odvetniku.

OO LDS Mengeš

Spoštovani župan občine Mengeš mag. Tomaž Štebe!

V županovem uvodniku oktobrske številke Mengšana ste presegli prag politične in tudi osebne kulture. Ker se to ni zgodilo prvič, vas tudi javno pozivam, da prenehate z žalitvami in poniževanji članov svetniške skupine LDS Mengeš. Vaše vedenje v občinskem svetu je že tako ali tako na meji tolerance, sedaj pa ste s svojim (nam nerazumljivim) načinom komuniciranja z opozicijo, posegli še v javno glasilo naše občine. Tudi svetniki z liste LDS smo bili izvoljeni na demokratičnih volitvah in imamo mandat, da zastopamo svoja stališča ravno tako kot vi, gospod Štebe. Vašim predlogom, ki so po našem mnenju slabi, vedno oponiramo argumentirano in korektno, pri tem pa Vas ne žalimo, saj Vas spoštujemo kot župana. Skrajni čas je, da sprejmete dejstvo, da stališča drugih ne morejo biti vedno enaka Vašim in da obrzdate svojo nestrpnost. V nasprotnem primeru bo razkol med Vami in opozicijo vse večji, kar bo škodljivo za Občino Mengeš, vsa odgovornost pa bo Vaša.

Peter Gubanc ml.,
vodja svetniške skupine LDS Mengeš

O podobi našega župana

K temu pisanju nas je spodbudil županov uvodnik iz 65., oktobrske številke Mengšana. V njem si je župan gospod Tomaž Štebe vzel pravico izraziti svojo vrednotno sodbo o članih občinskega sveta, ki so na nek način njegovi sodelavci. Vsi skupaj so odgovorni za smotrno in učinkovito porabo občinskega denarja. Ker se takšen način komuniciranja pojavlja že dalj časa, pravzaprav že iz sredine preteklega mandata, si dovolimo še mi zapisati nekaj besed o nekaterih značilnostih njegove osebnosti.

Ko pogledamo četrti odstavek uvodnika, ugotovimo, da navedbe niso povezane le s stroko, ampak vsebujejo tudi emocionalno-vrednotne komponente, s katerimi vrednoti osebnostno zrelost ljudi, na katere se nanaša. Pri tem jim očita nerazumnost, nedoraslost in pobalinstvo. Težke besede. Še več, pripisuje jim celo zle namere in željo škoditi celotni skupnosti. Škodali vedno bolj si zapira pot do sodelovanja, ki mu je bilo na začetku mandata v obliki nasvetov in pobud širokogrudno ponujeno. Tudi dokaz več, da za vodenje in organiziranje ni dovolj le tehnična inteligenca, temveč je nemara še bolj pomembna, v zadnjem času bolj spoznana, emocionalna inteligenca. Tu pa naš župan očitno še ni opravil pozitivnega izpita.

Ob branju tega in drugih njegovih prispevkov lahko opazimo, kako lahkotno deli stvari in ljudi na dobre in slabe. Seveda so dobri on in tisti, ki se z njim strinjajo, ostali pa sodijo v nasprotno kategorijo in o njih bi morali imeti vsi občani kar najslabše mnenje. Psihološko gledano gre za klasičen obrambno-varovalni mehanizem projekcije, kjer človek nesprejemljive lastnosti projicira izven sebe, v druge ljudi, najpogosteje v skupino, ki ji ne pripada. Ta mehanizem zelo pogosto vodi v konflikte z okoljem ter je osnova predsodkov in iz njega izhajajočih pojavov.

Če se malo pozabavamo z raziskovanjem obrambnih mehanizmov našega župana, lahko odkrijemo obilje intelektualizacije in racionalizacije, za katero je značilno, da človek svojo motivacijo in ravnanje, ne glede na to, kakšna je (celotna) resnica, poskuša interpretirati kot uspešno, socialno sprejemljivo in zaželeno, po možnosti s čim bolj racionalno in intelektualno razlago (pr. dejanju iz sebičnih motivov pripisuje druge, moralno sprejemljive motive, neuspehe razlaga tako, da niso več neuspehi, išče logične razlage, sprejemljive izgovore, itd.). V bistvu gre za proces iskanja dobrega namesto pravega.

Nesposobnost sprejemanja mnenj in pogledov posameznikov ali skupin, ki se razlikujejo od njegovih, in nezmožnost, da tudi v tem primeru poišče primeren način sodelovanja, ki seveda ne vključuje

blatenja osebnosti in namenov teh oseb, kažeta na nezrelo osebnost, ki za svoje dobro počutje oziroma funkcioniranje potrebuje odobravanje in poslušnost ljudi okoli sebe – gre za značilnosti avtoritarnih in narcisoidnih oseb. Poleg tega naš župan kaže temeljno nerazumevanje bistvene značilnosti demokracije, katere osnova predstavlja prav možnost konfrontacije različnih, včasih med seboj nasprotujočih si stališč ter iskanje rešitev, ki ustrezajo večini, na zakonit in človeku primeren način.

Takšno ravnanje pa je daleč stran od trendov in stremeljenj, ki obstajajo v družbi tako na gospodarsko-ekonomskem kot na socialnem in političnem področju; za pripadnika katerih se gospod župan seveda oklicuje. Za sodobni svet je značilno sodelovanje, enakopravnost, iskanje najboljših rešitev za vse, razvijanje odnosa zmagam-zmagaš, predvsem pa pluralizem idej, dopuščanje različnosti in demokratično odločanje, temelječe na medsebojnem spoštovanju in če ne drugega, na primernem bontonu.

Za ZLSD
mag. el., mag. o&p Mirjan Trampuž
svetnik občinskega sveta Mengeš

Nerazumno, pobalinsko, nedoraslo...

(Odgovor na deveti županov uvodnik v oktobrski številki Mengšana na četrti strani)

Pretežni del svojega oktobrskega uvodnika je župan namenil opoziciji v občinskem svetu. Njegov uvodnik razumem kot neargumentiran in populističen poskus polemiziranja z mojimi navedbami in stališči, ki sem jih objavil v isti številki Mengšana v članku Modernizacija Kersnikove in Prelovškove ulice ter Ulice za Pšato. Na straneh istega časopisa sva torej oba pisala o isti stvari. Ni edina razlika med nama v tem, da je župan pisal v "lepem sončnem jesenskem vremenu", jaz pa v temnih večernih urah (ker za to v službi nimam časa!). Razlika med nama je predvsem v odnosu do resnice.

Župan vzneseno iz vsega srca in razuma bruha ogenj na opozicijo:... opozicija nagaja..., opozicija poskuša preprečiti gospodarno in strokovno obnašanje..., opozicija ni sposobna predlagati boljših rešitev..., opozicija je polovičarska..., opozicija je nerazumna..., opozicija je pobalinska..., opozicija je nedorasla..., opozicija se spreneveda..., opozicija je nepoštena..., opozicija je dlakocepska..., opozicija škodi Občini Mengeš, gospodarnosti in čimprejšnji izgradnji ulic... Kronski dokaz za vse te opozicijske grehe župan zapiše takole: **Opozicija je glasovala proti!**

Resnica o glasovanju je drugačna. Na seji občinskega sveta 29.9.1999, ko se je v skladu s statutom in poslovnikom dokončno odločalo o potrebnem

zvišanju postavk za modernizacijo zgoraj navedenih ulic, smo **VSI** člani občinskega sveta glasovali **ZA** odlok o popravku proračuna. Z jim so se povečala sredstva za modernizacijo navedenih ulic od 32 milijonov tolarjev na preko 57 milijonov tolarjev. Ni nepomembno, da smo pri tem glasovanju zaradi odsotnosti dveh članov SDS (Zlata Zebec in Ludvik Prelovšek) celo imeli večino. Če bi bilo kar koli res, kar nam župan očita, bi glasovali proti odloku in modernizacija bi padla v vodo. Z izglasovanim odlokom pa smo skupaj ustvarili podlago za finančno izvedbo modernizacije ulic.

Pred glasovanjem o navedenem odloku smo vložili in izglasovali amandma, s katerim se nismo strinjali z dodatnim prerazporejanjem sredstev v višini približno 10 milijonov tolarjev za financiranje polaganja cevi za plin. Menili smo, da vlaganje denarja v tem trenutku v plinifikacijo ni smotrno, ker se je projekta plinifikacije treba lotiti celovito in ne brez nujnih predhodno izvedenih postopkov in ukrepov. Ni se nam zdelo koristno plinskih cevi polagati v posameznih ulicah "na pamet" oziroma "na zalogo". V naši občini nimamo niti odloka o plinifikaciji (ne vemo niti, kdaj ga bo občinska uprava pripravila in kdaj ga bo župan predložil občinskemu svetu v sprejem), nimamo še sprejete odločitve o tem, po kakšnem sistemu se bo gradil in upravljal bodoči plinovod. In seveda tudi **nimamo gradbenega dovoljenja** za ta dela. To so bili naši razlogi, da smo glasovali za amandma. Proti pa so glasovali županovi svetniki. Konstruktiven dialog z županom v tej zadevi (žal ne samo v tej) ni bil mogoč.

Ob nespornem dejstvu, da občinska uprava ni pridobila gradbenega dovoljenja za polaganje cevi za plin in tudi ne za nekatera druga dela, županova neresni-coljubnost seže tako daleč, da v svojem uvodniku zapiše: "Tokrat smo uspeli končno pridobiti vso potrebno dokumentacijo in izpeljati vse zelo zahtevne postopke." Da naj bi bila pridobljena vsa soglasja in dovoljenja, je neresnično pisala tudi županova občinska uprava v septembrski številki Mengšana na peti strani.

Ni tako dolgo nazaj, ko še niti župan niti jaz nisva bila vključena v delo občinskih organov. Oba pa sva to delo intenzivno spremljala. Na delo prejšnje občinske oblasti sva gledala kritično, morda eden bolj, drugi manj. Nisva se strinjala s sprejemanjem odločitev v nasprotju s predpisi, z izvajanjem del brez ustreznih dovoljenj, ipd... (župan en tak primer iz preteklega obdobja omenja tudi v svojem devetem uvodniku). Po manj kot letu dni je župan očitno pozabil na nauke, ki jih je delil prejšnjemu županu in občinski upravi. Verjetno bo že držalo, da so oblastniki in oblast lahko pokvarljivo blago.

Kaže pa, da župan ne izvršuje proračuna glede modernizacije ulic v skladu z odlokom, ki je bil spre-

Jet 29.9.1999, ampak v skladu s svojim nezmotljivim prepričanjem. Očitno bi občino najraje vodil brez občinskega sveta ali pa vsaj brez nadležne opozicije – v stilu francoskega kralja: OBČINA – TO SEM JAZ!

Tudi uvodnike v neodvisnih medijih ne pišejo oblastniki, ampak uredniki, ali ne?

Jože Rožman

STOPNIŠČE DO PŠATE NA POKOPALIŠČU SPET ČISTO

Jesenska akcija mladih za lepše okolje

V zadnjih oktobrskih dneh, ko se narava pripravlja na počitek, ljudje največ misli posvetimo spominu na rajne. Obiski pokopališča so v tem času pogostejši in vsak se trudi čim lepše urediti grobove svojih prednikov.

Žal je največkrat tako, da imamo oči uprte le v svoje, skupno pa prevečkrat ostaja spregledano. V naši občini je kar nekaj takih koticov, ki so zelo obiskani in ljudem koristni, a so jih vsakokratne čistilne akcije dosledno prezrle.

Za zahodnim pokopališkim zidom, na meji med starim in novim pokopališčem vodi do Pšate edino stopnišče, ki je na območju kamnite struge. Zaradi slojev in prsti, ki so se nabrali na njem v mnogih letih, je postalo nevarno za zdrse in padce. Kolikor toliko zanesljiv korak je bil mogoč le po sredini stopnišča. Tako so bili zlasti starejši ljudje prisiljeni, da so se odločali med lovljenjem ravnotežja po sredini in hojo po spolzkem blatu ob ograji.

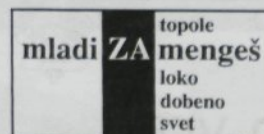
V dneh pred praznikom vseh svetih smo se mladi v sklopu svoje jesenske akcije za lepše okolje odločili, da bomo stopnišče temeljito očistili. Odstraniti je bilo potrebno kar precej peska, zemlje in mulja, da se je spet prikazal obris stopnišča in zidca ob straneh. Očistili in prebarvali smo kovinsko ograjo, stopnišče pometli in pomili z vodo ter površino pred stopniščem posuli z novim peskom.

Kupi smeti ob stopnišču, kjer med prazniki ni bilo vsebnikov, so kazali, da je stara navada

železna srajca. Mnogim je dobro opazen rdeč smetnjak nekaj metrov stran predstavljal preveliko pot, ciprese ob stopnišču pa ustrezen prostor za smetišče. Ne žalosti nas toliko razmetavanje smeti kot okoliščine, v katerih se to dogaja.

Ljudje smo danes sposobni iz najspoštljivejšega trenutka postanka, pred do zadje malenkosti urejenimi grobovi svojih dragih, le nekaj korakov stran, na istem pokopališču, ostanke sveč in rož zabrisati pod prve ciprese. Ker smo imeli v naslednjih dneh poleg odnašanja vedno novih smeti opravka tudi s prevzgojo onesnaževalcev, se vsem vpletenim opravičujemo za neprijetne trenutke srečanja z zgoraj omenjenimi dejstvi. Očiščeno stopnišče prepuščamo obiskovalcem v varnejšo uporabo, ustreznim občinskim službam pa v nadaljnjo oskrbo.

Mladi za Mengeš, Topole,
Loko, Dobeno, svet

Akcija ZA ŽIVLJENJE je zaključena

Ob zaključku akcije Za življenje objavljamo finančno poročilo. S to akcijo smo družini s šestimi otroki kupili osebno vozilo Hyundai H1.

S pomočjo številnih donatorjev smo zbrali 250.000,00 SIT več, kot smo za nakup avtomobila in za kritje stroškov akcije potrebovali. Razliko smo izročili Župnijski Karitas Mengeš za potrebe številnih družin v mengeški občini.

Donatorjem, kupcem umetniških del, izvajalcem koncertov, organizatorjem dobrodelne razstave in vsem, ki so na kakršen koli način pomagali pri akciji, se še enkrat iskreno zahvaljujemo za njihovo pomoč.

prihodki

Prostovoljni prispevki s koncerta Slowind	171.390,00 SIT
Prostovoljni prispevki s koncerta Marosa Finka, Ivana Arnška in Nataše Valant	116.310,00 SIT
Prostovoljni prispevki s koncerta Domžalskega komornega zbora	187.033,00 SIT
Izkupiček dobrodelne razstave Za kulturo življenja	2.145.000,00 SIT
Prispevki donatorjev	1.568.479,00 SIT
SKUPAJ:	4.188.212,00 SIT

Eno leto uspehov – neuspehov župana in njegove neformalne koalicije v občinskem svetu

Dragi župan in njegovi somišljeniki. Zda bi bilo pa že potrebno pokazati, kakšen uspeh, za katerega bi lahko rekli: "To smo načrtovali in izpeljali v zadovoljstvo in korist občine Mengeš." Dokončali ste ali pa se še dela le tisto, kar je bilo načrtovano že v prejšnjem mandatu.

Seveda nimate veliko pokazati, saj ste večino časa porabili za podiranje vsega tistega, kar je bilo načrtovano in pripravljeno že pod prejšnjim županom, ki se je trudil, da bi z razpoložljivimi sredstvi naredil tisto, kar je občina Mengeš najbolj potrebovala.

Potrebuje pa veliko, tako v Mengšu kot tudi v vaseh, ki to občino tvorijo. Pa vendar, prejšnjim občinskim strukturam je bilo očitano, da ne izkoristijo vseh sredstev, ki jih proračun občine nudi, in jih prenašajo iz leta v leto neporabljena. Moramo reči, da je bilo to namensko varčevanje, in sicer za večnamensko halo, ki jo Mengeš nujno potrebuje za korist šole in kraja. Seveda pa pri tem niso bile pozabljene druge potrebe v občini Mengeš, ki so bile v celoti uresničene. Seveda pa je bilo ogromno projektov pripravljenih do te mere, da bi se v novem mandatu lahko takoj realizirali, toda ne, potrebno je bilo vse pripravljeno podreti in seveda znova začeti. V mnogih primerih smo potem prišli zopet na isto, toda z enoletno zamudo.

Gre nam na smeh, ko vidimo, kako se je sedanja mengeška oblast ujela v lastne kritike, ki so jih stalno ponavljali v prejšnjem mandatu. Iz gradiva za občinski svet:

– Poročilo o realizaciji proračuna občine

Mengeš v obdobju I.–VI.1999,

– Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Mengeš za leto 1999,

je razvidno, da je proračunska poraba nizka in da do konca leta ne bo dosti boljše. Torej bodo sredstva v proračunu občine Mengeš ostala nelkoriščena in se bodo torej prenašala v naslednje leto, vendar le s to razliko, da to ni varčevanje z namenom, pač pa zaradi nesposobnosti sedanjega župana in njegovih somišljenikov v občinskem svetu. Torej se po enem letu že lahko vprašamo, ali smo dobro volili oz. izbrali?

SLS Podružnica Mengeš

odhodki

Stroški nakupa vozila Hyundai H1 SVX	3.572.114,00 SIT
Stroški koncerta Slowind	28.310,00 SIT
Stroški koncerta Marcosa Finka, Ivana Arnska in Nataše Valant	40.160,00 SIT
Stroški koncerta Domžalskega komornega zbora	68.573,00 SIT
Stroški dobrodelne razstave Za kulturo življenja	199.055,00 SIT
Stroški Škofijske Karitas Ljubljana za vodenje računa	30.000,00 SIT
Skupaj:	3.938.212,00 SIT
Prihodki:	4.188.212,00 SIT
Odhodki:	3.938.212,00 SIT
Razlika:	250.000,00 SIT

Mladi za Mengeš, Topole, Loko, Dobeno, svet

D R U Š T V A

DAN
odprtih vrat

Prostovoljno gasilsko društvo Topole je v soboto, 30. oktobra v popoldanskih urah pripravilo dan odprtih vrat. Vsi, ki so

želeli, so se lahko preizkusili v gašenju z gasilnikom na prah, lahko pa so opazovali tudi prikaz gašenja s peno.

V topolskem društvu smo se na oktobrski seji upravnega in nadzorega odbora odločili, da bomo ob mesecu požarne varnosti pripravili ogled gasilskega doma, gasilnih naprav, orodja in tehnike za vse vaščane in ostale prijatelje gasilstva.

Popoldansko sonce je najprej privabilo otroke, ki so pomagali pri pranju dvorišča, pri tem pa so morali pravilno držati visokotlačne ročnike. Morda je bil kdo sprva še zadržan, a nazadnje so se vsi opogumili in nikomur ni bilo žal, da je "gasil". Gasilska vozila pa so bila tako ali tako že od nekdaj zelo zanimiva, saj smo še kot otroci vedno radi splezali nanje in tudi tokrat ni bilo nič drugače. Morda le to,

da sedaj nismo bili več med tistimi, ki so po avtomobilih plezali, temveč smo opozarjali otroke, naj bodo vendarle previdni pri svojih podvigih.

Tudi starejši so si lahko ogledali tehniko, ki je na voljo v gasilskih vozilih, od žag do prenosnih žarometov in vseh ostalih stvari, ki jih gasilci potrebujemo pri gašenju. Zakurili smo tudi pravi ogenj in prikazali, kako se ogenj pogasi s prahom. Pri tem je bilo posebej poudarjeno, da je treba na prostem paziti na smer vetra, kajti od tega je odvisna tudi smer plamena in seveda način, kar pa je splošno načelo gašenja.

Pripravljena je bila tudi vaja gašenja s peno. Ob tej priložnosti smo zakurili nekoliko večji ogenj, potem pa je skupina gasilcev pripravila napad s peno.

Popolde se je že prelevilo v večer, ko so se gasilci zbrali v gasilskem domu, kjer je bil pripravljen zaključek dneva in pa zaključek celega tekmovalnega leta. Vsi gasilci in vaščani, ki so se skozi vse leto trudili pri delu v društvu, so bili povabljeni, da se skupaj sprostijo ob manjši zakuski in tako tudi na bolj sproščen način zaključijo leto, ki je za nami.

Mateja Jemec

Mladi gasilci pri gašenju s prahom.

Foto: Mateja Jemec

Prikaz gašenja s peno.

90 let
Staneta Kosca

(Starinov Stane)

24. oktobra je Stane Kosca praznoval visoki jubilej, svoj 90. rojstni dan. Mengeški gasilci smo mu čestitali in ga obdarili s košaro dobrot.

V Gasilsko društvo je vstopil leta 1924. Kot mlad kmečki fant se je že takrat zanimal za gasilstvo, saj je bil njegov oče prvi furman s konji za takratno že motorno prevozno gasilsko brizgalno Rosenbaur in oddaljen od gasilskega doma 50 ur. Kmalu je postal vodja plezalcev – leta 1946 pa prvi oficir v gasilskih vrstah PGD Mengeš. V gasilstvu je bil desetar, poveljnik, podpoveljnik in dolgoletni blagajnik društva. Zadnje leto pa je aktivno sodeloval pri veteranski ekipi kot desetar – nazadnje pa je poveljeval leta 1998 na državnem tekmovanju v Novem mestu, kjer je veteranska desetina osvojila srebrno odličje.

V svojih 75 letih delovanja v gasilstvu je prejel več gasilskih odlikovanj, od občinskih do državnih, na občnem zboru januarja letos pa je prejel plaketo za 75-letno delo v vrstah PGD Mengeš.

Za vse delo in trud, ki ga je vložil v društvo, se mu gasilci zahvaljujemo ter mu želimo še mogo zdravih let.

Mengeški gasilci

Na obisku pri Stanetu Koscu

V mesecu oktobru je visoki jubilej, 90. letnico rojstva, praznoval gospod Stane Kosec.

Vse svoje življenje je preživel v Mengšu. Rodil se je 24.10.1909 v znani mengeški družini pri "Starinovich". Tudi ženo je poiskal med mengeškimi deklety. Starejši Mengšani pravijo, da se je leta 1941 v Mengšu poročilo kar 30 parov naenkrat. Med njimi sta bila tudi gospod Stane in njegova žena. Poročil se je na kmetijo pri "Mežnarjevih", kjer živi še danes in to že skoraj 60 let. Po poklicu je mizar, spopadal pa se je tudi s kmetovanjem, zato mu nikoli ni bilo dolgčas. Tudi s tem, da je zelo zgodaj vdovel, se je moral počasi sprijazniti.

Še sedaj ima vedno dovolj dela. Pri delu mu veliko pomagata hči Stanka in sin Janez, ki mu tudi ob drugih tegobah stojita ob strani.

Ob njegovi obletnici sta ga obiskali članici Občinskega odbora RK Mengeš, gospe Draga Bevk in Milena Vode.

V imenu OO RK Mengeš in v svojem imenu sta mu zaželeli še veliko zdravih in čilih let v krogu svojih otrok, vukov in pravnukov.

Majda Trobec

Loški gasilci pripravili Dan odprtih vrat

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Loka smo v oktobru, mesecu požarne varnosti, pripravili več aktivnosti, katerih namen je bil prikazati in približati vaščanom Loke in Dobena našo dejavnost. Poleg zelo odmevne vaje Dobeno 99, o kateri smo pisali že v prejšnji številki, so naši fantje na Sp. in Zg. Dobenu ob navzočnosti povabljenih domačinov preizkusili tudi uporabnost gasilskega orodja, omaric in hidrantov ter obenem prikazali pravilen potek rokovanja z orodjem pri gašenju požara s hidrantom. Nekaj posebnega in lepega je bil Dan odprtih vrat v gasilskem domu, ki je postregel nad pričakovanji. Bili smo prijetno presenečeni in zelo zadovoljni, da se je našemu vabilu odzvalo toliko ljudi in otrok, ki so si z zanimanjem ogledali naše prostore, razstavo stare in nove gasilske opreme, gasilsko literaturo, pokale, pa tudi prikaz hitrega gašenja z vodo in peno. Za atrakcijo pa je poskrbel mladi rod loških gasilcev, ki je prikazal nekaj prvih vrhne tehnike, kakršnih do sedaj pri prostovoljnih nismo bili vajeni. Prava paša za oči je bilo njihovo samoreševanje z vrha gasilskega doma in spuščanje po vrvni žičnici, kjer so svoje spretnosti in sposobnosti, seveda pod budnim očesom gasilcev, preizkusili celo neustrašni obiskovalci.

Jože Brojan

Zaključeno praznovanje 115-letnice Mengeške godbe

S povorko na Mihaelovem sejmu v mesecu septembru se je končalo praznovanje 115-letnice obstoja Mengeške godbe, najstarejšega društva v mengeški občini. Na začetku leta smo formirali pripravljalni odbor za pripravo praznovanja 115-letnice, v katerem so delovali predsednik Marjan Trobec in člani Tone Benda, Peter Krušnik, Slavko Pišek, Lado Kosec ter Franc Žun.

Obeleževanje visokega jubileja se je pričelo z otvoritvijo razstave o delu godbe skozi celotno obdobje njenega delovanja ob proslavi občinskega praznika v mesecu maju. Prvi vrhunec je praznovanje doseglo s slavnostnim koncertom v mesecu juniju, ko smo v okviru prireditve podeli zahvale posameznikom, mengeškemu društvu in prijateljskim godbam, s katerimi uspešno in prijateljsko sodelujemo. Z veseljem smo ob tej priložnosti sprejeli tudi njihove čestitke in spominska darila.

Po počitnicah smo vse aktivnosti usmerili v zaključek praznovanja, ki smo ga pripravili skupaj z društvom Mihaelov sejem v mesecu septembru, ko je bil v Mengšu že tradicionalni sejem, katerega nosilno dogajanje letos je bilo prav praznovanje 115-letnice Mengeške godbe. V vseh dneh prireditve je bilo dogajanje prežeto z glasbo in koncerti pihalnih orkestrrov, vrhunec pa je bila vsekakor povorka, v kateri so sodelovale prijateljske godbe iz Domžal, Kamnika, Moravč, Gorij, Metlike in Vevč ter večina mengeških društev s svojimi predstavniki.

Ob tej priložnosti se v imenu upravnega odbora Mengeške godbe in vseh njenih članov zahvaljujem vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je praznovanje našega jubileja potekalo v zadovoljstvo jubilarantov in obiskovalcev. Posebna zahvala na tem mestu gre pripravljalnemu odboru za pripravo praznovanja 115-letnice, podjetju Gardenija in naši neutrudni Zorki Požar za cvetlične aranžmaje ter društvu Mihaelov sejem za prijetno sodelovanje in organizacijo dogajanja v okviru sejma.

Franc Žun,
predsednik upravnega odbora KD Mengeška godba

Mladi gasilci

V oktobru, mesecu požarne varnosti, so potekale številne aktivnosti, od izobraževanja v vrtcih in šoli do tehnične reševalne vaje na Dobenem. Gasilska zveza Mengeš je po programu Gasilske zveze Slovenije v oktobru pripravila zelo pestre in razgibane aktivnosti. Obiskali so oba vrtca v Mengšu, da bi najmlajšim prikazali gasilske dejavnosti. Učence drugega razreda osnovne šole Mengeš so v gasilskem domu seznanili z gasilsko tehniko in zgodovino društva. Šesti razredi osnovne šole so imeli naravoslovni dan, pri čemer so se seznanili in naučili rokovati z ročnimi gasilnimi aparati, z zidnim hidrantom, predstavili pa so jim tudi zaščitno in reševalno opremo, priročna gasilna sredstva in jih poučili, kako naj se vedejo v primeru potresa ali drugih nevarnosti.

Da pa ne bi vse ostalo le pri teoriji, je Društvo gasilcev iz Loke pri Mengšu organiziralo vajo gašenja in reševanja ob hudi prometni nesreči dveh osebnih avtomobilov na najnevarnejšem delu ceste Loka-Dobeno (pri studencu). Vaja je bila izvedena v četrtek, 7. oktobra in ste o njej že lahko brali v oktobrski številki Mengšana.

Za nižje razrede osnovne šole so razpisali natečaj za slike in spise na temo: "Gasilnik v vozilu" ter "Gašenje in reševanje". Ob koncu meseca se je v Kulturnem domu Mengeš razpis končal z razstavo likovnih del in branjem najboljših spisov ter s podelitvijo priznanj kar šestinpetdesetim učenkam in učencem.

Matjaž Koncilja

Seznam nagrajencev natečaja GZ Mengeš:

1. b	2. c	
1. Rok Lužar	19. Žiga Strmšek	37. Katja Ilovor
2. Boštjan Brumec	20. Ula Buletinac	38. Denis Kličič
3. Mateja Testen	21. Živa Pezdirc	39. Tjaša Bergant
4. Klemen Drolc	22. Žan Kavčič	40. Luka Ropotar
	23. Katja Planinec	
1. c	24. Vid Ojsteršek	4. a
5. Nina Premk	25. Doris Križman	41. Nadja Kobold
6. Eva Škrlep		42. Katja Slokan
7. Kristina Novak	2. d	43. Nena Živkovič
8. Anže Zupan	26. Nataša Pirc	44. Rok Skvarča
	27. Špela Urankar	45. Nenad Živkovič
2. a	28. Kristian Hamberger	46. Lučka Mušič
9. Urška Lukan	29. Rok Kompare	47. Erik Košak
10. Anamari Slokan	30. Blaž Osolnik	48. Katarina Hribar
11. Monika Škrjanc		49. Matjaž Burgar
12. Žiga Petrič	3. b	50. Tina Radulovič
13. Maja Šinigoj	31. Anže Ves	
	32. Jure Zabret	4. b
2. b	33. Samra Mušič	51. Denis Križman
14. Urša Podboršek	34. Petra Belosevič	52. Matej Ulčar
15. Nadja Vrhovnik	35. Matic Klapš	53. Žiga Merčun
16. Darja Kopitar		54. Tanja Brkič
17. Rok Jakomin	3. c	55. Nina Zobavnik
18. Gašper Rovaneš	36. Blaž Rugelj	56. Gašper Lukan

SREČANJE

starejših jubilarantov

Člani Upravnega odbora Društva upokojencev Mengeš smo tudi letos povabili na prijateljsko srečanje svoje člane, starejše od 80 let in starejše invalide.

Srečanje smo organizirali v novem prekrasno urejenem večnamenskem prostoru v Domu počitka v Mengšu. Udeležilo se ga je kar precej povabljenih članov. Za prijeten sprejem povabljenih je poleg članov Upravnega odbora društva poskrbel tudi harmonikar z nežnimi melodijami.

Vse prisotne so nato pozdravili in jim zaželeli pristrčno dobrodošlico in prijetno počutje: predsednik Društva upokojencev gospod Slavko Pišek, namestnica odsotnega direktorja Doma počitka Mengeš, glavna sestra gospa Ivica Krivic in v imenu občine Mengeš in odsotnega župana gospa Rika Binter.

Nato sta za prijetno zabavo in sprostitve z lepimi melodijami poskrbela oba glasbenika, harmonikar gospod Božo Matičič in pevka gospa Jožica Kališnik. S skromnimi darili smo se spomnili tudi naših prisotnih 90-letnikov: gospe Katarine Kralj iz Trzina in gospodov Staneta Kosca in Janeza Isteniča iz Mengša.

V kuhiji Doma počitka so nam pripravili in postregli z odličnim kosilom, naše društvo pa je poskrbelo za dobro kapljico.

Vzdušje je bilo zelo pristrčno, saj so povabljeni tudi skupaj zapeli, imeli smo tudi pevskega solista gospoda Opalka, nekaj parov pa je tudi zaplesalo.

Slovo je bilo zelo veselo, zato upamo, da smo skupaj z glasbenikoma in povabljenimi gosti pripravili našim povabljenecem prijetno torkovo popoldne. V imenu udeležencev srečanja se je s toplimi besedami zahvalila Društvu upokojencev in vsem nastopajočim gospa Ida Trobec.

Vse povabljene člane, ki pa se srečanja zaradi bolezni niso mogli udeležiti, bomo obiskali na domu.

Vsem, ki so pomagali pri organizaciji srečanja: Domu počitka, glasbenikoma Božu Matičiču in Jožici Kališnik, članom našega Upravnega odbora, pa tudi gospodu Štefanu Borinu za prevoz nekaterih članov na srečanje in domov, se najlepše zahvaljujemo.

Francka Trobec

LJUBLJANSKI POHIŠTVENI SEJEM '99

Zlata plaketa pohištvu PORTUS

Letošnjo zlato plaketo revije NAŠ DOM je dobilo pohištvo za opremo kuhinje in jedilnice, imenovano PORTUS. Njegov proizvajalec je Liko Vrhnika, avtorja pa sta arhitekta Tea in Edo Vidovič.

Gre za izvirno rešitev, ki omogoča združevanje delovnih in jedilnih površin v kuhinji; velika jedilna miza se z dodatkom koles in rešetkaste police, spemeni v odlično mobilno kuhinjsko delovno površino. Poleg nje so v sistemu še popolnoma samostojni elementi, ki vsi brez izjeme dopuščajo številne logične povezave in funkcionalne sklope.

Prijeten, nekoliko nostalgičen videz pohištva, ki mu je že na prvi pogled videti, da je iz robustnih lesenih elementov, je rezultat uporabe korektno obdelanega masivnega lesa z odličnimi detajli.

Avtorja nagrajenega pohištva.

Stol Martin.

Servirni voziček PORTUS.

AVS AUDIO VIDEO SERVIS

pooblaščen servis:

SHARP KENWOOD

1234 Mengeš, Hribarjeva 38
tel, fax.: 061/738-409

servisiranje:

E-mail: avs.menges@siol.net

delovni čas:
9. - 12. in 15. - 18. ure
sobota: 10. - 12. ure

tehnične informacije pri odločitvi za nakup audio-video aparatov

SHARP in KENWOOD

- TV APARATI,
- CD KOMPONENTE,
- VIDEOREKORDERJI,
- HI-FI KOMPONENTE vseh znamk;
- KAMKORDERJI znamke SHARP;
- AVTORADIJI,
- DVD (digital versatile disk) in
- MINIDISKI znamke KENWOOD

Iztok Mlakar v Mengšu

To, da Izток Mlakar pogosto nastopa v Mengšu, ni nikomur več, ki ga tovrstna glasba zanima, kakšna skrivnost. V letošnjem letu je ta primorski dramski igralec in kantavtor v malo glasbeno mestece na deželi poromal že več kot desetkrat. In vsi tisti, ki ga še niste videli, pa bi to radi storili, boste imeli v letošnjem letu zagotovo še eno priložnost.

Njegov novembrski koncert je bil v torek, 2. novembra. In začelo se je, kot se za Primorca seveda spodobi, z refoškom in kozarcem. Po daljši štoriji o svetem Petru, ki v nebesih opravlja nadvse zahtevno službo vratarja in s tem nadzira, kdo vse bo prišel v lepši svet, pri tem pa v rokah drži ključke, je nazraval vsem poslušalcem s kozarcem refoška. Toda kaj malo jih je imelo pri sebi kakšno tekočino, ki bi jim lahko prignala kri v lica. Zato si je glavni igralec torkovega večera zaželel, da bi po odmoru vsi poslušalci v rokah imeli polne kozarce, ker bi le tako izgledali kot božična smrekca.

Sledila je prva pesem, vsem dobro poznana En glaž vina mi dej, za katero je Izток Mlakar v enem od intervjujev dejal, da ima še najmaj štorije, torej zgodbe, vendar je to pesem, ki se je ugnezdila v srcih poslušalcev in na lestvicah osvojila prvo mesto. Ves večer je bil posvečen predvsem štorijam, zgodbam, ki jih piše življenje, kot prepogosto rečemo. In ker je Izток Mlakar tudi igralec, je vsako štorijo ponazoril s kratko monodramo. (Monodrama je po njegovem primorska beseda, saj je sestavljena iz dveh delov. Prizorišče ali oder predstavlja dramo in človek potrebuje samo še eno "mono", ki pa ni ravno pohvalen izraz za človeka.) Vse je bilo zelo plastično, od stvarjenja krave in žirafe do stvarjenja človeka. Seveda so sledile tudi štorije o ljubezni, pa o (ne)zdravi prehrani, vseh tistih stvareh, ki škodijo zdravju, so nemovalne ali pa prepovedane, zato današnji človek težko uživa.

Po dobri uri in pol igranja sta si igralec in njegov spremljevalec oddahnili, vsi poslušalci pa so lahko okusili dober kraški pršut, sir in seveda kruh, ki se je kar topil v ustih. Kraške, na burji dozorele dobrote, so poplaknili z žlahtno kapljico, kozarce odnesli s seboj k svojim stolom in uživali v nadaljevanju večera.

Poslušalci so z dopoljenimi leti v glavnem že zaključili svoje najstniško obdobje, zato se je tudi pevec na tak način obrnil k njim. Njegova velika želja je, da lahko vsakemu gledalcu vsaj enkrat v večeru pogleda v oči in to je tudi storil.

Kadar je pripovedoval kakšno štorijo, mu ni bilo nikoli odveč prekiniti zgodbe in poklicati kakega gospoda ali gospo z retoričnim vprašanjem, kot je: "Ma dobro, vem, da je tešku, ma poskuste." Besedil, pravi, posebno krajših, si nikoli ne zapisuje, saj si jih hitro zapomni, edino pri tistih daljših morda, si zapiše glavne rime, tako da se lahko orientira po besedilu. Tudi smisla za liriko, dodaja, nima preveč, je bolj za štorije.

Več kot tri ure trajajočo predstavo je zaključil z balado Moja Štefana, potem pa so ga poslušalci priklicali nazaj in je tako "Za dešpet" (primorsko nalašč) zapel še eno. Izток Mlakar je kljub vsemu, kar pravi o sebi in kar želi reči o drugih, igralec. In v gledališču je potek predstave natančno predviden, vsebnost improvizacije se zmanjša na najnižjo možno vrednost.

Predstava naj bi po njegovih besedah najbolj uspela takrat, ko bi si upal malo čez. To pomeni, da bi spremenil besedilo, malo dodal, ga prilagodil občinstvu in pravzaprav je tudi na tokratnem koncertu napravil to.

Kljub vsemu pa je deloval malce nesproščeno, morda zadržano, ali pa preveč ujeto v okvir predstave, saj je občinstvu morda le premalokrat prisluhnil ali počakal na njegov odziv, temveč je nadaljeval s predstavo.

Njegov nastop namreč ni samo pevski, temveč je glasbe bolj toliko "za gušt", torej priokus, glavni del njegovega nastopa je igra. Igra, ki jo lahko zaigra predvsem v gostilniškem okolju, ki je od vseh po njegovem mnenju še najbolj pristno, najbolj primerno za petje, pršut in nazdravljanje z vinom.

Mateja Jemec

POPRAVEK

V prejšnji številki je bil v članku z naslovom *Žurka za punce* objavljen napačen podatek. *Žurka za punce* ne izvaja Mestno gledališče ljubljansko, temveč Društvo B-51. Za napako se vsem prizadevim opravičujemo.

Balkanski špijon

Igra špas teatra in avtorja Dušana Kovačevića (scenarist filmov *Maratonci tečejo častni krog* in *Ko to tamo peva*) o nasilju in paranoji nekdanjega sistema, ki se nadaljuje tudi v sedanji čas.

Zastavnik Ilija Čvorović (Boris Cavazza) živi v zakonu z Danico (Marijana Breclj). Njuna hči Sonja (Nina Ivančič) je končala medicinsko fakulteto, službe pa ne more dobiti. Ker je Danica (samo) gospodinja, je torej Ilija edini v družini, ki prejema plačo. Ekonomska stiska sili družino, da odda sobo podnajemniku Jakšiču, ki se je vrnil iz tujine in želi odpreti krojaško podjetje (Janez Hočevnar Rifle).

Zaplet, ki sproži celotno igro, pa je povabilo Ministrstva za notranje zadeve zastavniku Iliji, kjer se neobvezno zanimajo za njegovega podnajemnika. Ilija se začne fanatično zanimati za Jakšiča. Vzame si dopust, da bi ga lahko zasledoval, kupi si fotoaparata, diaporojektor, magnetofon. To njegovo početje okuži tudi njegovo ženo in brata Đura (Mustafa Nadarević). Distanco in zdravo pamet ohrani le hči Sonja, ki medtem preko zvez dobi službo. Sonja in Jakšič vsak zase poskušata prepričati Danico, da bi se moral Ilija zdraviti, saj očitno boleha za duševno boleznijo. Ta poskus v obeh primerih spodleti, saj Danica slepo verjame fantazijam svojega moža, čeprav v zakonu z njim ni srečna in mora skrbeti zanj kot za razvajenega otroka, ki jo za povrh še ponižuje. Jakšič, ki skuša ostati razumen v tej družini (in državi), lahko pride le do enega zaključka – da (spet) pobegne od družine (in države), ki vse preveč posega v njegovo zasebnost in mu postavlja skoraj nerešljive birokratske ovire. Stopnjuje pritisk zastavnika Ilije, ki je ob osamosvojitvi prestopil v slovensko vojsko, a se ni znebil navad in mišljenja prejšnje vojaške organizacije, na koncu zadene njega samega, ko doživi srčni infarkt.

Režiser Branko Đurić-Đuro je aktualiziral besedilo med drugim tudi s fiktivno in pretirano (nadrealistično) vsebino poročil, ki jih poslušamo preko radia Hit. Atmosfero povečanega tlaka metaforično označuje s prevozom 17. uparjalnika za jedrsko elektrarno. Komedija *Balkanski špijon*, ki trajajo dve uri brez odmora, če ne upoštevamo kratkih zatemnitev, nas opozarja na pomembnost duševne higijene tudi v naši novi državi. Konotacije, ki prihajajo z odra, so povsem resne, k sreči pa se jim gledalci v nabitih polni dvorani sproščeno smejejo.

Matjaž Koncilija

Intervju

s producentko
predstave *Balkanski špijon*

Gospa Urška Alič, se kot producentka strinjate z opisom predstave?
Ja, seveda, absolutno se strinjam. Lepo obnovo predstave ste napisali in tudi smisel ste zajeli, to je življenje s komedijskimi vložki. Je v bistvu zelo smešna, vsakdo, ki pa na koncu odhaja iz dvorane, ugotovi, da gre za resne stvari, za življenje takšno, kot je.

Kaj pomeni biti gledališki producent?

Izberem besedilo, režiserja, izberem igralce in se z njimi dogovorim za honorarje, dogovorim se za termine vaj in posameznih predstav. Organiziram vaje, predstave, kostumografske vaje, sodelovanje s kostumografi, kar se tiče financ. V bistvu je celotna finančna plat predstave moje delo, da najdem sponzorje ali pa sama založim denar. Države zaenkrat še nismo prosili za dotacije in je tudi ne bomo, ker smo "off" produkcija in se sami živimo. Smo eden prvih poskusov gledališke produkcije brez pomoči države v Sloveniji.

Kako je organiziran Špas teater?

Sedaj bomo Kulturno umetniško društvo. Naše gledališče ima povsem drugo zasnovano. Če gledamo Dramo ali pa MGL imajo šest predstav letno, imajo tudi uprizoritve resnih tekstov, ki jih gre gledat manjši odstotek gledalcev. Seveda imajo tudi komedije, kjer se pokrivajo produkcijski stroški. Mislim, da je za naše gledališče odredilno to, da imamo veliko dvorano. Samo s tako veliko dvorano je mogoče pokriti stroške predstave, ki so izredno visoki. Tukaj niso samo avtorski honorarji, ampak tudi tantieme avtorju, prevajalcu, režiserju, potem so tukaj kostumografi, vsa tehnika, blagajna... Če bi se neko profesionalno gledališče ukvarjalo samo s komedijami, bi verjetno pokrili stroške, vendar se naš in njihov sistem povsem razlikujeta. Resne predstave in abonmaji recimo znižujejo prihodke.

Zakaj ste se odločili za gledališče v Mengšu?

Za Mengeš sem se odločila zato, ker živim v Mengšu in to dvorano dobro poznam. Prvo predstavo *Dan norosti* smo hoteli prvotno delati v Lutkovnem gledališču. Z direktorjem smo imeli vse že dogovorjeno, nakar je tik pred premiero zbolel. Morali smo se odločiti in smo šli v KD Mengeš. Igralci so bili na začetku zelo skeptični, ker to ni bila gledališka dvorana. Dvom je bil tudi glede števila ponovitev, saj z obiskovalci iz bližnje okolice ne bi mogli pokriti več kot 5 do 6 ponovitev. Nam se splača igrati, če je 50, 80 ali 100 ponovitev. Samo na ta način je mogoče pokriti vložek v predstavo. V medijih lahko beremo o zaslužkih v gledališču, kakšni so bili pa pred tem vložki v predstavo, se pa nikoli ne piše.

Šla sem k Franciju Jeriču, ki je najemnik KD, in sva se dogovorila, da bomo tukaj ustanovili matično gledališče in tako se je rodila predstava *Dan norosti*. Potem sem porabila skoraj dve leti in z velikim marketingom, velikim vložkom v reklame, smo privabili v Mengeš Ljubljančane. Ciljali smo na Ljubljano in uspelo nam je. Za to, da smo

Ta gostovanja imajo to prednost, da tam predstavo vidi le omejeno število ljudi, preostali, ki so slišali pohvale, pa se morajo potem potruditi v Mengeš.

Kakšna merila vas vodijo pri izbiri dramskega besedila?

Iskala sem komedijo, s petimi ali največ šestimi vlogami. Hotela sem najboljše igralce, več pa jih ne bi mogla plačati. Hotela sem tudi eno samo sceno za celo predstavo. Lani poleti sem šla v domžalsko knjižnico, si izposodila komedije glede na število vlog in se potem odločila.

Z *Balkanskim špijonom* ste se že drugič odločili, da kot režiserja angažirate Branka Đurišića - Đura. Zakaj?

Bilo je več razlogov. Pri prvi predstavi sva zelo dobro sodelovala in v tistem trenutku, ko sem iskala režiserja, je bil on prost. Pogovarjala sem se tudi z drugimi, z Vitom Tauferjem, Borisom Kobalom itd., bom pač z njimi sodelovala v prihodnosti. So pa to zelo zasedeni režiserji. Đuro je tudi režiser, ki se mi je zdel sposoben povezati slovensko in balkansko mentaliteto. Besedilo je bilo napisano tako, da se dogaja v sedemdesetih letih v Beogradu, kar absolutno ni več zanimivo za nas, Đuro pa ga je zelo uspešno posodobil in prenesel v naše okolje. Treba je tudi povedati, da sta Boris Cavazza in Mustafa Nadarević tudi režiserja in s svojim vložkom sta veliko pripomogla, zato je nastala taka izvrstna uprizoritev.

Kakšni so vaši načrti za naprej?

Želela bi si, da bi predstava *Dan norosti* doživela vsaj sto ponovitev, do sedaj jih je bilo šestinosemdeset, da bi odigrali sto *Balkanskih špijonov* in da bi v naslednji sezoni začeli pripravljati novo predstavo. Imam nekaj ponudb, vendar se še nisem odločila in ne vem še, kaj bomo igrali. Z Dnevom *norosti* in *Balkanskim špijonom* imam trenutno še toliko dela, da še ne čutim potrebe po novi predstavi, novi uspešnici.

Rada bi povedala tudi to, da predstavi *Špas teatra* pomenita veliko promocijo za naš kraj, ne samo na področju kulture, ampak nasploh za celoten Mengeš. Sem smo pripeljali okrog 25.000 gledalcev. Velika promocija za Mengeš je tudi reklama na Kanal A, v časopisih, v kinematografih, vsepovsod piše KD Mengeš. Pri vsem tem pa od uradnih struktur ne čutimo nikakršne podpore. Finančne podpore ne prosimo, ker je ne rabimo, oziroma menimo, da so društva, ki podpora bolj potrebujejo, naj gre denar recimo za otroke. Lahko pa bi nam pomagali, če bi nam dovolili razpeti transparent na prazno fasado KD Mengeš, postaviti tablo za naše predstave na mestih, kjer vstopamo v občino Mengeš, ali pa vsaj znižali ceno za obešanje transparentov, kjer jih že imamo.

Matjaž Koncija

Sobotno srečanje Marijanske Vincencijanske mladine v Mengšu

2. oktobra 1999 se je na dvorišču mengeškega župinšča zbralo 66 otrok Marijinih prijateljev in šestnajst njihovih animatorjev. Doživeli smo, kako se lahko razvedrijo medtem ko osrečujemo druge.

Prisluhnili smo Slomškovi pesmi, ki nam jo je učenka 6. razreda zaigrala na flavto. Nato smo gledali na Slomškovo domačijo na Slomu, ki je bila narisana na plakatu in poslušali, kako je mati učila Tončka častiti Boga v naravi. Skozi zgodbo smo odkrivali, kakšen naj bo pomen našega življenja. Zgodba nam je dala nek navdih za prihodnost.

Slomškova pesem *Le predi, dekle, predi*, nam je prijetno donela iz gri ob strunah kitare in ob pogledu na kolovrat. Po Slomškovem zgledu smo kar po vrsti izrekli pristrčne osebne zahvale Bogu za stvarstvo, ki nas obdaja in vzklkali: "Blaženi Anton Martin Slomšek, prosí za nas!"

Dva animatorja sta v igri nazorno predstavila Slomškovo basen *Vran in Ilica*. Potiho sta govorila in s tem še bolj pritegnila naša ušesa.

Sedaj so otroci iskali odgovore na vprašanja o Slomšku in o basni po skupinah. Nato pa je vsaka skupina imela za nalogo poiskati košček Slomškovega portreta, ki so jih skrili animatorji. Ko so bili koščki že vsi najdeni, smo iz njih sestavili njegov portret ob njegovi domačiji.

Nekaj iger na dvorišču nas je sprostito in še bolj povežalo. Zatem smo z veseljem sedli k mizam, ki so bile obložene z likovnimi pripomočki. Iz barvnih papirjev smo izdelovali vrana, ki je odpiral in zapiral kljun. Izdelali smo jih zase, za svoje domače, prijatelje in znanke. Posebno mlajšim se je ta izdelek vtisnil v spomin.

Medtem so na dvorišču pripravljali sveže pečeni kostanj za vse in topli čaj. Ni bilo udeleženca, ki bi mu to ne teknilo.

Srečanje smo sklenili s pesmijo in pozdravom, z glasom harmonike, s čarovniškimi spretnostmi, kar nam je vsem seglo v srce in pogrelo dlani.

Učenka 5. razreda, Mengeš

Ba Chengalo v Mengšu

Foto: Stane Kern

V sredo, 20. oktobra smo se veselili srečanja z mladimi iz Zambije, ki jih vodi p. Miha Drevenšek. Prišli so s sporočilom, da mora vse medčloveške odnose napolnjevati veselje. Posebej so nas opozarjali, da mora biti v nas veselje in upanje ob začetku novega tisočletja. Tako naj bo vsak naš trenutek napolnjen z odprtostjo za druge, z veseljem in ljubeznijo.

To veselje so s pesmijo in plesom že od konca avgusta razširjali po Evropi, najprej v Italiji, na Hrvaškem, v Sloveniji. Oznanjevanje so nadaljevali v Avstriji, Nemčiji in na Irskem. Afriški človek življenje doživlja precej drugače kakor mi Evropejci. Vendar je v njih veliko pristrčnosti, ki so jo pripravljene deliti z drugimi. Preprosto pričevanje je za njihove stiske odprlo mnoga srca.

S svojimi nastopi so zbirali denar za šolanje, zase in za svoje prijatelje, ki so ostali doma. Njihova dežela je kakor vse afriške dežele obremenjena s silnimi dolgovi, velikimi stiskami in mnogi izmed njih so tudi sirote, ker so starši pomrli za različnimi boleznimi, tudi za aidsom. Šolanje in izobrazba je za te mlade edina garancija za izboljšanje njihovih razmer in upanje za nove rodove.

Za nas pa bo dar veselja, ki smo ga prejeli, pomoč v našem življenju. Pregnal bo zagrenjenost in zaprtost in nam pomagal, da bi v veselju spreminjali naše odnose in svet.

Matej Zevnik

Slavčki

za leto 1999 podeljeni

Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb iz Mengša in časnik Slovenske novice sta letos že šestič organizirala humanitarno glasbeno prireditev Slovenski slavček. Na prireditvi je nastopilo pet narodnozabavnih ansamblov po izboru bralcev Slovenskih novic, posebna komisija pa je na koncert povabila tudi obetavno skupino. Na prireditvi so okronali kralja polk in valčkov in podelili Souvanovo nagrado.

LETOŠNJI NAGRAJENCI SO:

- ansambel Franca Miheliča je prejel najvišje priznanje – diamantnega slavčka,
- ansambel bratov Poljanšek je prejel rubinastega slavčka,
- ansambel Frajkinclari je prejel zlatega slavčka,
- ansambel Zasavci je prejel srebrnega slavčka,
- ansambel Tonija Verderberja je prejel bronastega slavčka.

Za najobetavnejšo skupino je bil razglašen ansambel Vasovalci.

Nastopajoče, ki so se odpovedali honorarju v korist gradnje Naše hiše, so napovedovali Domžalski rogisti. Prireditev je vodila Betka Šuhel, scenarij je pripravil Ivan Sivec, organizacija prireditve pa je bila v rokah Jožeta Mlakarja, direktorja INCE.

⌋ Souvanovo nagrado je prejela Fanika Požek za življenjsko delo za pisanje pesmi in besedil. Nagrado podeljuje SAZAS.

⌋ Kralj poljk in valčkov pa je postal Jože Burnik, ki je napisal več sto izvirnih skladb. Do sedaj so postali kralji polk in valčkov: Lojze Slak, Franci Lipičnik, Franc Šegovc, Ivan Prešern-Žan in Vinko Štrucl.

Foto: Repanšek

Prireditev so kot vsako leto popestrile narodne noše, ki jih vsako leto zbere Mimi Videmšek. V dvorani se je zbralo prek 1400 gledalcev, med njimi so bili tudi predstavniki pokroviteljev in občin, na prireditvi pa se nam je priključila tudi prva dama Slovenije gospa Štefka Kučan in predstavnica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve gospa Vladuška Cimperman.

Izkupiček prireditve gre vsako leto v sklad za gradnjo bivalne enote za odrasle duševno manj razvite. Projekt Naše hiše so podprle občine Domžale, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, ki bodo zagotovile 34 milijonov SIT. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve bo prispevalo 207 milijonov, 10 milijonov bomo zbrali s pomočjo humanitarnih in drugih organizacij, računamo pa, da bomo tudi s prireditvijo slovenski slavček zbrali 10 milijonov. Do sedaj se je nateklo v sklad za izgradnjo Naše hiše iz prireditve Slovenski slavček preko 6 milijonov SIT.

Prireditev je posnela TV Primorka, videokasete bo možno kupiti na sedežu INCE, telefon 737 933.

LETOŠNJO PRIREDITEV SO PODPRLI:

Generalni pokrovitelj: BTC Ljubljana

Sopokrovitelji: Zavarovalnica Triglav, Restavracija Stol Kamnik, Slovenske novice, Ljubljanska banka Domžale in Radio Hit Domžale.

PRIREDITEV SO PODPRLI ŠE: Gostilna Olga iz Most, Gostilna Ančka Šenčur, Restavracija Pri zlati kaplji Radomlje, Restavracija Repovž Domžale, Gostilna Pri Narobetu Trzin, Gostinsko podjetje Trojane, Pletilstvo Vida Retelj Domžale, Hoteli Palace Portorož, Gostišče Vila Bela Zgornja Bela in tudi: HANI Mengeš, restavracija Trdinov hram Mengeš, Zlatarstvo Janez Banič Kamnik, Zlatarstvo Kosec Mengeš, Foto Repanšek Mengeš, Minimarket Maro Mengeš, Pizzerija in špageterija Sonček Šmartno pri Litiji, Ivica in Anton Narvaj Kranj, Gostilna in pizzerija Rosa Kokrica, Gostilna Pavovec Mengeš, Kože Grčar Dragomelj, Ure Mihelič Domžale, Induplati Jarše, Rudolf PA Rodica, Izdelovalec harmonik Franc Dečman Vir, Vrtnarstvo Hubat Dobeno, Cvetličarna Marjeta Šuštar Mengeš, Kamnoseštvo Burgar Mengeš, tisk Ravnikar Domžale, Strojenje kož Urankar Domžale, Beiersdorfer Ljubljana, Zlatarstvo Kunaver Ljubljana, Gostišče Smuk Križe, Terme Lendava, Artline Mengeš, Društvo Mihaelov sejem Mengeš, Gasilsko društvo Mengeš, Varnost Mengeš, Ljutomerska klet, Agroid Vipava 1894, Vinarstvo Čurin – Praprotnik Kog, Slovenijavino Ljubljana, Vivat Mengeš, Market Brigita Mengeš in Hram Rožice Mengeš.

Jože Mlakar

12. Naravoslovni tabor občin Domžale, Lukovica, Mengeš in Trzin

V četrtek, 28. oktobra 1999 so na osnovni šoli Domžale, ki je tudi organizirala letošnje "učilnice v naravi", pripravili predstavitev rezultatov dela 12. naravoslovnega tabora, ki je potekal v duhu: "Kdor se učenju posveča, se iz dneva v dan veča." Ideja in želja po eni izmed oblik dela z učenci, pri kateri si najbolj nadarjeni potešijo radovednost, se je v nekdanji Občini Domžale porodila že leta 1988. Od takrat vsako leto šolsko učilnico za nekaj časa zamenja narava na določenem koščku naše majhne, a zanimive Slovenije.

Letos so za izvedbo petdneve "učilnice v naravi" izbrali Piran s svojo okolico, ki je bil izziv za skupino mentorjev že pred dvema letoma. Raziskovali in opazovali so primorsko pokrajino in njene posebnosti (dolino Dragonje), pa tudi tamkajšnjo arhitekturo, si ogledali Piran s Tartinijevim spomenikom in mnogo znamenitih stavb, med njimi tudi Benečanko, predvsem pa so se seznačili z zgodovinskimi dogodki v Piranu. Glavna del pa je bil obisk Sečoveljskih solin, raziskovanje morske obale - litorala, njeno rastlinstvo in živalstvo. Obiskali so tudi vrt kaktusov družine Grašič v Seči pri Portorožu. Zelo zanimiv pa je bil tudi tečaj potapljanja. Učili so se prostega in avtonomnega potapljanja (z akvalungami). Pri tem so spoznavali odzivanje svojega telesa na naravne zakonitosti. Pridobivanje znanja o morju in o vsem, kar sodi zraven, je bila velika izkušnja in obogatitev za vse. Življenje v naravi jim je ponudilo veliko prijetnih trenutkov, hkrati pa so z osvajanjem socialnih veščin (delavnice in tehnike sproščanja), ki so jih doživljali v prostem času, vsi skupaj tudi osebno rasli. Tabora so se udeležili učenci iz OŠ Domžale, OŠ Presejre pri Radomljah, OŠ Rodica, OŠ Trzin, OŠ Dob, OŠ Vencelj Perko Domžale, OŠ Janko Kersnik, Brdo in OŠ Mengeš (Anja Markovič, Maja Zorman in Đuro Drljača).

Tabor so financirale Občina Domžale, Občina Lukovica, Občina Mengeš in Občina Trzin. Ravnateljica OŠ Domžale mag. Jožica Polanc in učiteljica biologije ter organizacijski vodja Mojca Kanduscher sta zapiala, da sta veseli, ker z nastankom novih občin podpora raziskovalnim dejavnostim ni zamrla, ampak so jo nove občine vključile v svoje proračune. Iskrena hvala vsem županom! "Upamo," sta zapisali, "da se bo raziskovalno delo vsebinsko in finančno v prihodnjih letih nadaljevalo."

Matjaž Koncilja

TRGOAVTO KOPER

TRGOVINA BURNIK

Mengeš, Prešernova 3 • tel./fax: 061 737 785, mobil: 0609 648 422

VSE ZA ZIMO ZA VAŠ AVTO

- avto plašči Sava M+S - brezplačna montaža - popust -15%
- avto plašči Pneumant M+S- brezplačna montaža - plačas 3, dobiš 4
- snežne verige za osebna, poltovorna vozila
- polnilci akumulatorjev
- antifriz - 100% ali razredčeni
- tekočina za pranje stekel
- agregati za pranje vozil in strojev
- kompresorji 8 bar, 50 l s priborom
- orodje Unior
- kovčki za prtljago - Cargo

Vedno na zalogi:

Avtodeli za osebna in tovorna vozila, pločevina, olja Castrol, Elf, Schell, Valvoline, Mapetrol, Petrol, Lucas zavorne ploščice in obloge, tepihi, prtljažniki Fapa, izpušni lonci in cevi, ročno elektro orodje, kompresorji, akumulatorji Fiam in Solite, filtri Donit in Fram, antifriz, avtoelektrika Hella in Saturnus

Vse za vaš avto - od strehe do izpušne cevi!

Možnost nakupa na več čekov
brez obresti na kredit od Tom+0% obresti od 1-3 let.

elektroinštalacije:
novogradnje, adaptacije,
prenove

♦
domofoni, video domofoni

♦
avtomatizacija
dvoriščnih, garažnih ... vrat
na daljinsko odpiranje

♦
zapornice

♦
ogrevanje
žlebov, tal, dvorišč, klančin

IZVEDBA je kvalitetna
in v dogovorjenem roku!
PLAČILO na obroke!
GARANCIJA in SERVIS
zagotovljena!

TELEFON: 061 738 167
GSM: 041 683 671

Miroslav BRVAR S.p.

Zavrta 36

1234 Mengeš

Učence 6. razreda opazujejo organizme pod mikroskopom in stereolupo.

Za učence 6. razredov Osnovne šole Mengeš smo septembra letos pripravili naravoslovni dan v domačem kraju – raziskovali smo mlako v Pristavi na območju nekdanje opekarne.

Zbrali smo se pred šolo in organizirano odšli na prizorišče našega raziskovanja. Sprejel nas je gospod Adolf Saksida, oskrbnik in poznavalec tega območja in član ribiške družine Domžale – Kamnik.

Mlaka v Pristavi je danes velik ribnik pod Žečkom. Leta 1818 je tod začela obratovati opekarna in 165 let izkoriščala tamkajšnjo glino. Ko so jo po letu 1983 prenehali izkopavati je jame zalila voda in hitro se je zaraslo okolju primerno rastlinstvo. Grmovje je privabilo ptice, da so začele v njem gnezditi, mnoge pa so se tu le ustajale na svoji poti. Nekaj ptic, kačjih pastirjev in rastlin je značilnih samo za to okolje. Za pestrejšo naselitev ptic in rib so poskrbeli lovška družina Mengeš in ribiči, ki v jezero vlagajo mlad zarod.

Prav to življenje nas je zanimalo. Učenci 6. razredov, razdeljeni v štiri skupine, so pod vodstvom učiteljev Nikolaje Mušič, Franca Potočana, Bojana Laba in Jožeta Kosca ter pomočjo Jane Dolenc raziskovali mlako kot celosten življenjski prostor, z njenimi značilnimi živalskimi in rastlinskimi predstavniki. Spoznali, poimenovali

in opisali so:

- drevesa, ki rastejo ob mlaki (vrba, jelša, topol),
- obrezne zelinate rastline (rogoz, trst),
- rastline s plavajočimi listi (lokvanj, blatnik, plavajoči dristovec),
- rastline, ki so potopljene v vodi (račja zel, rogoлист, klasasti rmanec),
- rastlino, ki prosto plava na površini vode (mešinka – zelo dragocena rastlina, ki uspeva le v redkih zelo čistih mlakah v Sloveniji),
- živali v mlaki (v središču zanimanja je bila žaba, potem pa še vodni drsalci, kačji pastirji, veliki mlakar, račke beloliske in mlakarice – te so tudi hranili s suhim kruhom in vabili k obrežju).

Kemično smo analizirali vodo (merili temperaturo, ocenjevali barvo, bistrrost, vonj in pH). Opazovali smo tudi plankton mlake pod mikroskopom vodno bolho, paramecij, ličinke kačjih pastirjev...).

Vse zanimivejše dele vodnih rastlin in živali so učenci opazovali pod stereolupo, jih opisovali in risali.

Ugotovili so, da je mlaka pri opekarni zelo čista, zato živi v njej toliko različnih organizmov. Zavedati se moramo, da je marsikaterim vodnim rastlinam in živalim mlaka edini življenjski prostor, v katerem lahko dihajo, se prehranjujejo in razmnožujejo. Zato ne morejo preživeti, če se mlaka okuži, onesnaži ali zastropi. Z izsuševanjem oziroma zastrupljanjem delamo naravi veliko škodo, saj tako izginjajo dragocene rastlinske in živalske vrste.

Zato ohranimo tiste mlake, ki jih še imamo. Ohranimo ta biser narave pred domačim pragom!

Nikolaja Mušič

Vse nabrane organizme smo takole zbirali in opazovali v stekleni posodi. Po opravljenem delu pa smo jih varno vrnil v mlako.

N A Š V R T E C

Joj, kako je lepo, kadar sta v vrtcu tudi mamica in očka!

Prava slaščičarna na prostem!

Ko odletijo ptice

Ko odletijo prve selivke na jug, ko sonce skrajša svoje žarke in dneve, vemo, da je prišla jesen. Pride poseben čas, ko zadiši po kostanju, moštu in pečenih jabolkih.

V vrtcu Gobica prihod jeseni vsako leto pozdravimo s Kostanjevim piknikom. Jesen nas vedno bogato obdaruje z gozdnimi plodovi. Kostanje naberejo po okoliških gozdovih otroci, skupaj s svojimi starši. V veliki posodi jih vsako leto peče Joži, ki delo že tako obvladuje, da okrog nje diši tako kot pri pravih kostanjarjih. Palačinke, nadevane z marmelado, ki so jo skupaj z Marto in Anko skuhal Polžki, z evrokremom, pečena jabolka izpod spretnih rok naših kuharic, pa seveda sladkosti iz babičine in mamine kuhinje, vse to za eno popoldne.

Bilo je sončno, prijetno in zabavno. Poleg pokušanja vseh naštetih dobrot smo počeli še vse mogoče druge zanimive stvari. V različnih kotičkih smo skupaj s starši obiskovali in ustvarjali likovne izdelke iz jesenskih plodov in različnega odpadnega materiala. V našem vrtcu spoznavamo zdravilna zelišča in različne

sadne čaje, zato smo na našem pikniku za žejo pili napitke iz različnih, v vrtcu posušenih sadežev in zelišč.

Petelinčki, ki se že pripravljamo na prvi razred v osnovni šoli, smo se na začetku jeseni odpravili v različnih smereh na različna raziskovanja. Obiskali smo kmetijo Urškine stare mame, kjer smo se sladkali z grozdem, ogledali smo si živali na kmečkem dvorišču, različne poljske pridelke, na stojnici smo poizkušali kisel zelje, poiskali smo si tudi veliko bučo, ki smo jo pripravili za pozdrav jeseni. Izdoblili smo ji peške in vse tisto, kar je v njej mehkega, izrezali v steno buče odprtine za oči, nos in usta, naredili smo ji tudi ustrezno pričesko. Vanjo smo postavili svečo. Joj, kakšen strahec, ki je vabil na razstavo izdelkov

iz naravnih materialov. V oktobru nas vsako leto ob mesecu požarne varnosti obiščejo prijazni mengeški gasilci. Kakšno zabavo so nam pripravili! K nam so se pripeljali s prižgano sireno, otroci so smeli gasiti z vodo in lahko so opazovali mavrico, ki se je pokazala v razpršenih vodnih kapljicah. Otroci so risali na temo "gasilci", starši so si lahko v popoldanskem času ogledali njihove izdelke na priložnostni razstavi v garderobi.

Zadnje dni v oktobru smo s svečkami in cvetjem obiskali grob talcev in spomenik Janeza Trdine.

In kaj bomo počeli v projektu Zdrav vrtec v naslednjih jesensko-zimskih mesecih? Novembra bomo skupaj s Samom in Črtom plavali v bazenu v Kranju, decembra se bomo zabavali in čakali leto 2000, v januarju in februarju pa bomo šli smučat na Kope, če bo pa sneg, se bomo seveda smučali in sankali ter počeli še druge vragolije tudi na domačem dvorišču, pripravljali se bomo na pusta in odšli v galerijo.

Marta in Mateja

Pogumneži iz vrta so jesenčkovali na zelenem Pohorju:

Sneg na Pohorju je res snežnobel.

Taborni ogenj, pečeni kostanji na gozdni jasi nudijo otrokom poseben skrivnostni čar.

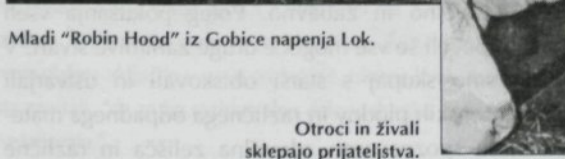
6-letni Aleksander in 4-letni Nejc, Dominik, Matic, Jan, Tilen, Maja in Sebastjan so se z vzgojiteljico Olgo odpravili raziskovat tišino pohorskih gozdov.

Mladi "Robin Hood" iz Gobice napenja Lok.

Maja je praznovala rojstni dan, prijatelji so ji pomagali pihnniti svečke.

Otroci in živali sklepajo prijateljstva.

Če te na Pohorju ujame dež, si ob pomoči Sama in Črta zgradiš bivak iz smrekovih vej.

Sončkovih trideset let

Foto: M. Koncilja

Vrtece kot institucije so v naši deželi poznali že kar celo stoletje. Premogokopna družba v Trbovljah je že v začetku našega stoletja, 1908. leta, poskrbela, da so otroci rudarjev imeli zagotovljeno oskrbo v času, ko so bili njihovi starši zaposleni; tudi druge institucije so po različnih krajih v tem stoletju omogočale majhnim otrokom medsebojno druženje in različne možnosti za igro.

Takoj po končani drugi svetovni vojni so tudi v Mengšu poskrbeli za malčke, ki jih je vojna tako ali drugače prizadela. Poskrbeli so za vse vojne sirote v kraju in jim nudili varno zatočišče v Domu igre in dela, kot so se vrtci takrat imenovali. V DID, kot so vrtcu rekli krajše, so se v Mengšu lahko vključevali tudi tisti malčki, ki so imeli starše v službi ali na prostovoljnih delovnih akcijah, ki jih je bilo v času po drugi svetovni vojni kar precej. Prvo povojno obliko vrtca je vodila gospa dr. Keršičeva, pri delu z otroki pa sta ji pomagali gospa Milena Durjavo in učiteljica na mengeški šoli gospa Ida Trobec. Tovrstni vrtec je bil v Mengšu ukinjen leta 1951.

Precej let v Mengšu ni bilo organizirane ga varstva za predšolske otroke, pazile so jih stare mame, tete ali pa mamice same. Pod streho novo ustanovljene "Stanovanjske skupnosti" 1960. leta je vzniknilo v Mengšu precej družbenih dejavnosti; med njimi tudi vrtec, ki ga je vodila gospa Ida Trobec, za otroke v njem pa sta skrbeli gospa Tončka Maligoj in Ksenija Orehek. S kvalitetnim delom je raslo tudi zaupanje v "vrtec", vanj je prihajalo vedno več otrok, prostori v sedanjem Trdinovem hramu so bili premajhni. Prostor za dodatno igralnico je vrtec dobil v Kulturnem domu.

Mengeš se je razvijal, otroci so se rojevali, zato so se mestni možje odločili, da

mengeški malčki potrebujejo "svojo hišo". Leta 1969, jeseni, je novo zgrajena hiša odprla svoja vrata dvainšestdesetim malčkom, dandanašnji jih odpira stotim, postala je stara trideset let. Z leti so hišo nekoliko obnovili, vendar vedno bolj zaostaja za zahtevami novega časa. Staršem je hiša z njeno "vsebino" še vedno všeč, z njo pa ni najbolj zadovoljna sanitarna inšpektorica, tudi strokovne delavke vrtca imamo pomisleke, zlasti takrat, kadar vremenska situacija dolgo časa ne dovoljuje sprehodov po mengeškem polju ali igre na igrišču. Takrat si pa vedno znova zaželimo vrtec, ki bo imel dovolj prostora za otroke, tudi takrat, kadar nagaja dež. V trideset let stari stavbi vrtca Sonček poteka celodnevni program varstva predšolskih otrok, v katerega je vključen tudi oddelek celoletne priprave otrok na šolo. Vrtec Mengeš v svoji enoti Sonček skupaj z zunanjimi sodelavci organizira zgodnje učenje tujega jezika, glasbene urre s pevskim zborčkom, zgodnje učenje plavanja in smučanja, jesenovanje, zimovanje in letovanje. Z istimi zunanjimi sodelavci že so-

delujemo kar nekaj let, otroci in zaposleni jih že dobro poznamo, kar omogoča otrokom njihovo dobro telesno rast in kvaliteten psihični razvoj.

Vrtec Mengeš je z obema organizacijskima enotama vključen v projekt Zdrav vrtec in v aktivnosti pri športni znački Zlati sonček, sodelujemo tudi z različnimi društvi v kraju. Za otroke, ki ne obiskujejo vrtca, je enkrat v tednu v Sončku organizirana posebna popoldanska dejavnost – igralne urre za najmlajše.

Vsi tisti, ki ste našo sredino prireditev obiskali, ste si lahko ogledali tudi razstavo otroških likovnih del, ob prigrizku ste se lahko bolje spoznali, otroci iz vrtca Sonček pa so se zabavali še z Romano Kranjčan, ki jih je v prazničnem tednu obiskala v dopoldanskem času.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali, da je prireditev tako prijetno potekala, da smo se lepo imeli in se prijetno družili.

Mica Kavka

Romana na zabavi v vrtcu Sonček.

Bronasta doba

Bronasta doba je povezana z odkritjem brona. Ta zlitina bakra in kositra je postala najpomembnejša snov za izdelavo okrasnih in nakitnih predmetov v dolgih stoletjih, v bronasti dobi pa tudi orodja in orožja. Znanje o novi kovini se je širilo počasi, zato bronasta doba v različnih delih sveta nastopi v različnih časovnih obdobjih. Že v 3. tisočletju pr. Kr. so v Prednji Aziji odkrili, da z mešanjem bakra in kositra nastane bron, ki je za orodje in orožje uporabnejši. S to tehnologijo se je Evropa srečala v 2. tisočletju pr. Kr., mehiški Azteki šele v 15. stoletju po Kr., medtem ko nekateri deli sveta bronaste dobe sploh niso poznali.

Predelava nove kovine je močno vplivala na celotno življenje takratnih prebivalcev. Najprej so morali poiskati surovini baker in zlasti cenjeni kositer, ju staliti in izdelati pravo mešanico, uliti izdelke in jih nenazadnje prodati oziroma zamenjati za druge dobrine. To je povzročilo večjo družbeno razslojenost, saj so tisti, ki so pridobivali surovine, imeli nadzor nad trgovino na dolge razdalje in so, ker so poznali skrivnostne recepte mešanja snovi, povečali svojo moč nad preostalimi.

Težko je določiti prehod iz bakrene v bronasto, pa tudi iz bronaste v kasnejšo železno dobo, saj poznavanje nove kovine ni vedno predrugačilo življenja. Arheološko smo razdelili bronasto dobo v Evropi na zgodnjo (konec 3./začetek 2. tisočletja pr. Kr., do 1500 pr. Kr.), srednjo (okoli 1500 do 1300 pr. Kr.) in pozno (okoli 1300 do 800 pr. Kr.). V prazgodovinskem obdobju sicer neradi govorimo v letnicah, saj jih nove raziskave in predvsem naravoslovne metode datiranja nenehno dopolnjujejo in deloma spreminjajo.

Na današnjem slovenskem ozemlju je bronasta doba ena najslabše raziskanih. Najdišč iz zgodnjega bronastega obdobja je zelo malo. Koliščarska kultura na Ljubljanskem barju razkriva, da odkritje brona ni bistveno zarezalo v življenje prebivalcev, posamične najdbe bodal in mečev iz te zlitine pa dokazujejo visoko stopnjo razvitosti, sprejetje nove tehnike bojevanja in stike s sosednjimi območji, kar je nedvomno tudi posledica prehodnosti tega ozemlja.

O takratem življenju imamo za zdaj še premalo podatkov. Skromni ostanki so deloma posledica slabe raziskanosti, kar velja tudi za srednjo bronasto dobo. V tem času moramo iz današnjega slovenskega prostora izvzeti njegov zahodni del, ki skupaj z jadranskim zaledjem tvori celoto (t.i. kaštelirsko kulturo, prepoznavno po številnih

višinskih naselbinah – kaštelirjih, ki obstajajo še v pozni bronasti in železni dobi). Osrednji del Slovenije je povezan s t.i. srednjeevropsko kulturo gomil, katere glavna značilnost je pokopavanje umrlih v gomile. Prehod srednje v pozno bronasto dobo zaznamuje prav način pokopa. Skeletni pokop pod gomilo zamenja sežiganje trupel in pokopavanje na velikih skupnih pokopališčih. Način pokopa je dal tudi ime kulturi, značilni za vso Evropo od Črnega morja do Atlantika: kultura žarnih grobišč.

Kot kažejo raziskave, je bila poselitve v tem času močno zgoščena. Takratni prebivalci so si izbirali za bivališča nižinske predele, predvsem ob vodnih poteh, ki so omogočali boljši nadzor nad komunikacijami, pa tudi višinska, varnejša območja. Raziskane naselbine kažejo na načrto in dobro organizirano gradnjo z vso potrebno infrastrukturo (poti, obrambni nasipi, arhitektura, oskrba s pitno vodo...). Prebivalci, ki so bili še vedno poljedelci in živinorejci, so se ukvarjali tudi z obrtni (lončarstvo, obelava lanu, tkanje). Posebno cenjena in verjetno delno prestižna je bila predelava kovin in trgovina. Kljub nedvomnemu razslojevanju pa velika skupna grobišča, v katerih so našli svoj mir vsi pripadniki naselij, in skromni pridatki v grobovih kažejo na razmeroma nerazslojeno družbo.

Značilnost pozne bronaste dobe so zakladne najdbe – depoji. To so skrivni zakopi dragocenih bronastih predmetov, ki se razlikujejo po svoji sestavi. V nekaterih so surovina za predelavo kovine in poškodovani izdelki. Verjetno gre za skladišče zalog ali skrivališče predelovalca oziroma trgovca, ki mu predmetov zaradi različnih vzrokov ni uspelo nikoli več odkopati (glej P. Turk, Dragomelj). Druga vrsta depojev vsebuje cele, včasih namerno uničene predmete, ki so bili odloženi na posebne, pogosto nedostopne kraje. Navadno gre za najdragocenejše predmete (predvsem orodje in orožje) iz moškega sveta. Tak primer je Mušja jama pri Škocjanu: preden so predmete odvrgli v brezno, so jih zažgali. Pogosto so jih darovali tudi rekam in potokom, le da so tedaj ostali celi in dobro ohranjeni. Tovrstnemu odlaganju običajno pripisujemo votivni značaj. Z darovi so se verjetno zaobljubljali božanstvom, darovali rekam, potem in naravnim prelazom za varno pot, prehod ali plovbo; morda pa lahko prepoznamo v njih tudi sloj prebivalstva, ki si je z nadzorom nad trgovino in predelavo kovin pridobil moč in jo izkazoval z darovanjem dragocenih izdelkov.

Irena Šinkovec

BRONASTODOBNA NAJDIŠČA NA PODROČJU MENGEŠKEGA POLJA

Dragomelj

Na južnem robu mengeskega polja sodelavci Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete izvajamo obširne raziskave na novoodkritem najdišču Dragomelj. Vzhodno od vasi je bila prazgodovinska naselbina, na njene ostanke pa smo naleteli ob površinskih arheoloških pregledih na trasi prihodnje avtoceste Šentjakob-Blagovica. Raziskave se bodo končale predvidoma v letu 1999, tako da so tukaj predstavljeni rezultati le začasni.

Gre za nižinsko najdišče, v katerem so zastopani naselbinski ostanki iz različnih obdobij: s konca neolitika in začetka eneolitika, iz pozne bronaste dobe in pozne antike – zgodnjega srednjega veka. Arheologi se torej na najdišču v Dragomlju seznanjajo s poselitvijo, ki je mnogo bolj raznovrstna od tiste, kakršno smo poznali doslej. Menimo namreč, da podoba prazgodovinskih vaških naselij v ravnini brez jasno razvidnih obrambnih struktur, kakršno nam kažejo dragomeljske najdbe, ni izjemna, temveč da nam bo uspelo odkriti še številna podobna naselja od Ljubljanskega polja prek Kamniško-Bistriške ravnin do osrednjih gorenjskih ravnin.

Ugotavljanje in dokumentiranje arheoloških najdišč ima sicer v zgodovini arheološke stroke dolgo tradicijo, vendar je res, da je bilo terensko delo pretežno osredotočeno na raziskovanje jasno razpoznavnih najdišč, kakršna so gradišča z dobro vidnimi utrdbenimi okopi ali grobne gomile. Pri dragomeljski naselbini pa se je pokazalo, da je lahko pet nezačasnih prazgodovinskih keramičnih črepinj, ki so jih arheologi našli pri obhodu na sveže zoranih njivah, le "vrh ledene gore", ki skriva pod seboj izredno bogato najdišče.

Najstarejše sledove človekove naselitve v Dragomlju uvrščamo na konec mlajše kamene dobe oziroma v zgodnji eneolitik. Na razmeroma majhni raziskani površini so se dobro ohranili sledovi hiše, zamejene z delno ohranjenimi luknjami za kole, iz katerih je bilo zgrajeno njeno ostenje. Izredno številni so bili ostanki prostoročno izdelanih keramičnih posod – loncev, skled, vrčev, zajemalk in kamenega orodja – kremenih strgal, klin, puščic in glajenih kamenih sekir.

Oblike in okras na keramičnem posodju povezuje naše najdišče po eni strani z najstarejšimi kolišči na Ljubljanskem barju, kakršno je ob Resnikovem prekopu, po drugi strani pa z gorenjsko naselbino Drulovko pri Kranju.

V širšem smislu lahko zunaj Slovenije potegnemo stilno in časovno najustreznejšo vzporednico

našim najdbam z najdišči lengyelske kulture na Madžarskem in v Spodnji Avstriji. Ta so z novjšim naravoslovnim datiranjem uvrščena v razpon 5. tisočletja in prehoda v 4. tisočletje pr.Kr. (približno 4800-3800 pr.Kr.). Gre za čas, v katerega glede na naše današnje poznavanje prazgodovinske poselitve umeščamo najstarejšo stalno naselitev gorenjskih ravnin – tisto naselitev, med katero so se tedanji prebivalci že okoriščali s tehnološkimi in pridelovalnimi novostmi (lončarstvo, poljedelstvo in živinoreja). Peto tisočletje pr. Kr. je torej čas, v katerem si ob danes sicer osamljenih ostankih neolitike oz. eneolitike naselbine iz Dragomlja vendarle smemo predstavljati, da so podobne majhne vaške skupnosti poseljevale celotno območje ravninske Gorenjske in seveda tudi mengeško okolico.

Odkritje, ki kar najbolj atraktivno priča o bronasti dobi v dragomeljski naselbini, sodi že v leto 1995. Poleti tega leta so namreč domačini pri oranju njiv naleteli na osem bakrenih in bronastih surovcev in ingotov – ostankov depoja kovinskih predmetov; ob zaščitnem izkopavanju v septembru 1995 se je izkazalo, da je bil zakopan v naselbini iz pozne bronaste dobe. Uspelo nam je ugotoviti natančno lego in sestavo dveh depojev (št. 10, ki sta bila zakopana v medsebojni oddaljenosti 7 metrov. Po sestavi in obsegu se zelo razlikujeta:

- V prvem depoju so bakreni in bronasti polizdelki in skupni teži dobrih 80 kg, in sicer 10 pretežno razlomljenih dvojnokoničnih ingotov in 38 pretežno v celoti ohranjenih bakrenih surovcev t.i. planokonveksne oblike.

Bronastodobni livarji so ulivali ingote v enodelne kalupe, najverjetneje pa so bili namejeni transportu in za izmejalno sredstvo tedanjega časa. Podobne predmete srečujemo v številnih depojih 11. in 10. stoletja pr. Kr. na širšem območju severnega obrobja Jadranskega morja (zahodna Slovenija, Furianija, Padška nižina), pa tudi v Slavoniji, v osrednjem delu Apeninskega polotoka in v zahodnih Alpah. Bakreni surovci so po drugi strani primarni proizvod taljenja bakrene rude v talilnih pečeh in so pogost inventar poznobronastodobnih depojev v vsej srednji in zahodni, pa tudi južni Evropi.

- Drugi depo v celoti sestavljajo močno razlomljeni bronasti predmeti, v jem pa so zastopani predvsem končni proizvodi bronaste metalurgije: odlomki uhatih in plavutastih sekir ter rezilnih delov sekir, 2 odlomka pločevine, 25 odlomkov ploščatih ingotov, 2 odlomka bakrenih surovcev in 10 odlomkov amorfnega bronu. Skupna teža 57 predmetov iz drugega depoja je 2,7 kg. Glede primerjav so posebno pomenljive uhate sekire, ki so bodisi kot posamične bodisi kot depojske najdbe najpogostejše na Apeninskem polotoku in na Siciliji med 11. in 7. st. pr. Kr. Prav tako je pomenljivo, da se v zadnjih letih množijo nova odkritja takih sekir na Notranjskem in Gorenjskem, v Mengšu in v Kranju. Za razumevanje razlogov za zakop obeh depojev iz Dragomlja

je pomembno, da sestavljajo prvega samo bakreni in bronasti polizdelki, drugega pa pretežno in v nekaj primerih očitno namerno močno razlomljeni končni proizvodi. Prav tako je zanimivo, da so bili številni delci amorfnega bronu iz drugega depoja v ognju raztopljeni do nerazpoznavne oblike. Menimo torej, da sta dragomeljska depoja zaradi svoje izključujoče sestave, pa tudi medsebojne bližine funkcionalno povezana: skupaj nakazujeta sledove metalurške, natančnejše livarske dejavnosti prebivalcev tedanje naselbine. Predmeti iz prvega depoja so primarna surovina za ulivanje končnih bronastih izdelkov, drugi depo pa je iz ostankov slabo ulitih in poškodovanih predmetov, ki so bili kar najbolj razlomljeni in torej namejeni lažjemu ponovemu ulivanju.

Depoja sta torej pričevalca tezavriranja in predelave kovinskih predmetov ter sta zaradi svojega obsega in povezav, ki jih nakazujejo njuni predmeti, očitni odsevi širokih izmenjalnih stikov med našim prostorom in oddaljenimi regijami, med katerimi prednjačita severna in osrednja Italija.

Naselbino, ki ji depoja pripadata, smo obširneje raziskovali med zaščitnim izkopavanjem v letu 1997. Površinske najdbe in ostanki hiš nakazujejo, da je naselbina iz pozne bronaste dobe. Razprostirala se je na površini najmanj dveh hektarov. Podobno kot pri neo- in eneolitiki naselbini nam tudi pri poznobronastodobni ni uspelo ugotoviti kakršnih koli obrambnih jarkov ali nasipov in tako sklepamo, da gre za t.i. odprto vaško naselje. Poleg številnih lukenj za kole, ki so sestavljali leseno ogrodje ostenja z glino ometanih hiš (sl. 1.) in gospodarskih poslopij, so pogoste tudi t.i. odpadne in shrambene jame; v njih so se ohranili predmeti, ki kažejo na vsakdanje dejavnosti tedanjih prebivalcev. Keramično posodje, ki je po velikosti in kakovosti izdelave izredno raznoliko (trebušasti in bikonični lonci ter velike shrambene posode – pintosi, vrči, sklede in

latvice), glineni svitki – podstavki za posodje, ostanki hišnega lepa – glinenega ometa hiš, kamnite žrnje – ročni mlinci, itd.

Primerjave, ki jih s sočasnimi naselbinami in grobišči nakazujejo keramični inventar, pa tudi določitev časa s t.i. radiokarbonsko metodo kažejo, da je naselbina živeła nekako med 12. i 10. st. pr. Kr. Podatki, ki jih o naselbini in življenju v njej pridobimo z izkopavanjem, nam običajno ne dajo odgovorov na vprašanja o razlogih za njeno opustitev. Eden možnih odgovorov je, da je bila neo-eneolitika ter bronastodobna dragomeljska naselbina postajena prav ob vodnih tokovih – potokih, za te s terenskimi raziskavami ugotavljamo, da so suha vodna korita s peščenimi in prodnimi sedimenti, ki so ponekod ohranjeni tudi na zelo širokih površinah. Mogoče si smemo konec poselitve na raziskanih predelih razložiti s poplavami, ki so povzročile popolno opustitev naselbine, lahko pa le premik na neki bližnji, nam še neznan kraj.

Ponovno poselitev dragomeljske naselbine ugotavljamo v poznoantičnem in verjetno tudi zgodnjelovanskem obdobju. Predeli, ki izkazujejo drobne najdbe in ostanke hiš iz tega obdobja, so na območju zaščitnega izkopavanja omejeni na približno 350 m² površine, vendar se nedvomno širijo tudi zunaj nje. V ta čas uvrščamo dve manjši hiši ali gospodarski poslopji (velikosti približno 3x2 m), zamejeni z luknjami za kole njunega ostenja, in ostanke tetje, določene s sledovi kamnitega tlakovanja. Poleg teh so številne dopadne jame s poznoantično keramiko in gradbenim materialom. Oblika in okras (glajenje, valovica) keramičnih najdb kažeta na čas 5./6. st. po Kr., kar nam podobno kot pri predhodni neolitiki in broastodobni poselitvi nakazuje, da je obdobje, doslej izpričano pretežno z utrjenimi višinskimi naselbinami, bogato tudi z nižinsko poselitvijo v majhnih vaških skupnostih. Rezultati datiranja z radiokarbonsko analizo pa nakazujejo možnost, da je naselbina živeła še v 8. in 9. stoletju po Kr.

Peter Turk

Nedavne arheološke raziskave v Dragomlju so zapolnile belo liso v bronastodobni poselitvi Mengeškega polja. Naselbina iz pozne bronaste dobe in nekaj posamičnih, naključno odkritih najdb iz okolice dokazujejo, da je bil ta prostor obljuden tudi v bronasti dobi, slabo poznavanje pa moramo pripisati predvsem slabši raziskanosti.

Posamične najdbe ne povedo mnogo o življenju takratnih prebivalcev, so pa nedvomni dokaz človekove prisotnosti. Bronasto bodalo iz struge Kamniške bistrice pod Šumberkom (okoli 1500 pr. Kr.), bronasta sekira, morda dieto (št. 2) iz Ihana in bronasta igla (št. 3) iz Domžal (okoli 1200 pr. Kr.) nakazujejo poselitev ravninskih predelov Mengeškega polja v bronasti dobi.

Irena Sinkovec

Jesensko delo LIČKANJE

Narava je povrnila človeku njegov trud. Pridelki so spravljani, zemlja se je umirila in se pripravlja k počitku. Kakor so bila vsa večja dela pri spravilu poleti in jeseni po svoje praznična, tako je tudi zdaj, pred zimo. V tem je lepota kmečkega življenja, kot ga opevajo in slavijo stoletja in tisočletja. Danes preglašča to lepoto ropot strojev, komaj betva vsega tistega, kar je ožarjalo težko življenje našega kmeta v preteklosti, se še ohranja. Danes si kmet pač zida bolj zdrava bivališča, stroji mu pomagajo, ker ni zadosti delavnih rok. Šolstvo in množična občila so ga iztrgala iz nekdanje zaostalosti. Za mnogo lepega pa ni več ne časa ne priložnosti. Napredek terjaja hudo plačilo. Ali prinaša srečo in zadovoljstvo? Prav bi bilo, če bi.

Skrbi za nekatera jesenska opravila, pred prihodom zime, kot so oranje, gnojenje njiv, nabava stelje idr. se pridružuje tudi ličkanje koruze. Včasih je bilo to svojevrstno delo in svojevrstna zabava zlasti za mladino.

Koruzo so konec 16. stoletja začeli saditi v Furlaniji, v 17. stoletju je bila že znana na Goriškem, pa tudi v Ribniški dolini. V 19. stoletju je bila že splošno razširjena po vsem Slovenskem.

Zrele storžbe polomijo in z vozom spravijo domov. Na podu, skednju ali pod kapom raste velikanski kup.

Družina je popoldne razglasila po vasi: "Drevi k nam na ličkanje!" In ko se naredi mrak, po hišah brž povečerjajo. Kmalu začno prihajati ličkarji k poslopu, kjer jih čaka koruza. V prejšnjih časih je gospodar obesil petrolejko pod strop; danes sveti elektrika.

Ličkarji sedajo na nizke sedeže in začno z delom. Z levico prime vsak koruzni strok, z desnico pa slači in trga liste. Pustiti je treba le tri ali štiri. Nato vrže strok gospodarju, ki sedi v kotu, veže po dva in dva stroka v par in ju sklada na poseben kup. Če veže kak fant, naj pazi, pravijo v laški okolici, da bo prav vezal, ker se bo le tako prav oženil: boljše klase vkup, slabše pa vkup. Če pa ostane samo en klas brez para, verujejo prav tam, da bo pri hiši tisto leto kdo umrl.

Velika in pisana družba, mlado in staro, tudi otoci, ki sede okoli kupa in pridno ličkajo, ustvarjajo prijetno domače razpoloženje. Spočetka, ko se ličkarji šele zbirajo, ko počasi prihajajo starejši in dekleta, še ni prave razgibanosti. Kmalu pa pripojijo fantje. Tedaj se dekleta vznemirijo. Vsa družba oživi, živ žav napolni pod. Tu in tam kako dekle zacvili, ko sede fant zraven nje in jo uščipne. Šale lete križem kražem. Ko se razpoloženje malo pomiri, se začno pogovori. Kar koli se je zgodilo na vasi v prejšnjih dneh, kar je kdo zanimivega bral v časopisu ali slišal po radiu, vse premeljejo in zabelijo. Povsod se najde šalivec, ki stresa svoje dovtype, da se ob smehu pod trese. Navadno sedi med ličkarji očanec ali mamka, ki zna dobro pripovedovati. Staro in mlado še zmerom rado posluša. Možaki ne pripovedujejo več toliko zgodb o strahovih in coprnica, ampak rajši obnavljajo svoje vojne spomine. Kakšna mamka pa tudi pripravijo, da pove napeto štorijo. Vmes jim ne zmanjka pesmi, zaljubljenih in pobožnih, veselih in žalostnih. Neprislijeo, lagodno teče zabava, se plete eno iz drugega, bolje, kakor bi mogel pripraviti "zabavni spored" kateri koli scenarist ali sestavljalec "pisanega večera" po radiu ali televiziji. V takem okolju se človek sprosti, si odpočije.

Po starih pravilih sme ta ali oni od dela odnehati in prekrizanih rok gledati, kako drugi ličkajo: če je naletel na rdeč strok, je odrešen dela; ponekod je treba za to treh strokov. Zaspanci smejo spat. Navadno pa se le malokdo posluži te stare pravice. Kdo bi hodil spat, ko se obeta še toliko zabave? Sicer pa pomeni rdeč storž dobro letino in srečo. Rdeč štok! Sreča bo! Dobil si ga, srečen boš!

Pač pa otroci kmalu odnehajo. Spočetka se igrajo, si iz koruznih las delajo mustače. Kmalu pa jih zmaga utrujenost in mati jih spravi spat.

Fantje medtem težko čakajo, da naletijo na snetljiv storž. Kdor ga dobi, to prikriva, nato pa nepričakovano potegne z njim svojo sodedo po obrazu, da ima črne mustače. Dekle seveda ne miruje. Kot ris skoči v fanta in ga prevrne v liče. To je znamenje za splošno živahnost. Tu in tam se kateri fant ne more zadržati. Svojo sosedo potegne s klopi in jo vrže v kup ličja. Brž ima pomagачe, ki ji natlačijo ličja pod krila in za rokavce, da je "debelá kot pšenična razstava na njivi". To imenujejo na Štajerskem "phanje" in, pravijo, spada h kožuhanju. Žrtev se mora seveda braniti in cviliti. Da pri tem ne manjka škodoželjnega krohota, je razumljivo. Tudi dekle, ki dobi prazen storž, "vdovca" je tarča posebnih šal. Na Gorenjskem imajo ponekod navado, da skrijejo pod kopo storžev košaro kostanja; dobi jo ličkar, ki naleti nanjo.

Ura gre že na polnoč, kupa bo zdaj zdaj zmanjkalo.

Gospodar pomiga gospodilji. Ta gre, da pripravi "povečerek". Ponekod prinesejo kruha, orehov, bučnic in jabolčnika kar na pod.

Marsikje pa so povabili ličkarje v hišo. Ti so se seveda – kakor zahtevajo pravila stare kmečke olike – branili. Gospodinja je morala prigovarjati kakor raztrgan dohtar, da je nazadnje vendar spravila vse v hišo. Seveda pa ni bil povabljen tisti, ki ni kožuhal. Dogažalo se je, da so fantje iz sosednje vasi oprezovali, kdaj je kožuhanja konec. Ko so bili kožuharji v hiši in za mizo, so navalili tudi oni in posedli po klopi za pečjo ali koder koli. Domači in kožuharji se niso zmenili zanje, nihče jih niti ni pogledal. Rajši je segal vsak po obilnih dobrotah, pod katerimi se je miza šibila. Vsiljivci so jih gledali in se izzivalno vpraševali: "Mar je sedmina pri tej hiši? Ali pa: Ti kožuharji že tri dni niso nič jedli, da se tako bašejo!"

Dokler i bilo povečerka konec in dokler se od nekom ni primajal harmonikar, je bil še mir. Ko pa je on uerzal prvo vižo, so bili vsiljivci hitro na mestu, prevzeli dekleta in se z njimi zavrteli. Če jih pa dekleta niso marala, so plesali sami s seboj, delali gnečo in stopali domačinom po prstih. Včasih so jim jo še drugače zagodili: na skrivaj so po tleh potresli zmlate paprike. Med plesom je s prahom vred oznojenim plesavkam zašla tudi ta pod krila, da je druga za drugo morala iz hiše... Domači fantje v hiši niso iskali pretepa. Zato pa so vsiljivce počakali zunaj v zasedi. Marsikateri je potem prišel s krvavo glavo domov.

Kjer pa tega ni, se vzame po povečerki vendarle tudi harmonikar od nekom, ki ga je mladi svet komaj čakal. Brž izprazni gumo in godec začne zabavo. Parkrat je potegnil po tipkah gori in dol, potem pa je urezal krepko polko, da so noge mladine začele mencati same od sebe. "Stopi, stopi, noga, jutri ne bo toga!" je rekel najveselejši fant, skočil po svojo plesalko ter jo zavrtel v divjem diru po gumu, da so ji janke vihrale po zraku, dvigale prah in sekale preteče na vse strani, da je luč utripala, kot bi hotela ugasniti. Čez čas so se pognali v vrtinec še ostali.

Vsi kožuharji ne ostanejo pri plesu. Tem gospodar ob slovesu naloži na roko klasja do kromolca.

Zabava traja tja do druge ure. Tedaj se začno razgreti pari razhajati. Dekleta, ki odhajajo brez fantov, pa le-ti radi kje počakajo in prestrašijo. Pripravili so jim strah. Napravili so iz buče mrtvaško glavo. Na notranji strani so prilepili na njo rdeč papir, prižgali v nji svečo ter čakali v zasedi. Izza ovinka so se prismejala dekleta. Obirale so plesalce in se norčevale iz njih, naenkrat pa so zagledale na poti pred seboj smrt, ki je bujčila vanje s svojimi rdečimi očmi, zljala proti njim in kazala redke zobe. Krik groze je pretresel ozračje, nato pa se je čul cepet in vsa družba se je razbežala. Fantje so se zakrohotali in nesli žarečo bučo dalje: na okno kakšnemu dekletu...

Franc Veider
iz N. Kuret-a JESEN

Spomin na minule čase,
malo ali nič podobim današnjim.

David Orešnik državni reprezentant v namiznem tenisu

David Orešnik je član namiznoteniške sekcije Edigs Partizana Mengeš. Obiskuje 7. razred OŠ Preserje pri Radomljah.

Kot prvošolček se je vključil v delo namiznoteniške sekcije v Mengšu. Prve skrivnosti namiznoteniške igre je hitro osvojil in vključili smo ga v delo selekcije. Tudi tu je hitro napredoval in pričel osvajati prve kolajne na šolskih in regijskih tekmovanjih. Danes David trenira v tekmovalni skupini. Tedesko opravi 7 treningov, pred večjimi tekmovanji pa tudi do 10 treningov. Že v lanski sezoni je postal stalni član pionirske reprezentance, udeležil se je že več mednarodnih tekmovanj in letos tudi evropskega prvenstva.

Kolajn in pokalov že zdavnaj ne šteje več, saj se skoraj z vsakega tekmovanja vrne s kakšnim odličjem, tako v pionirski kategoriji kot tudi med mladinci.

Je stalni član članske ekipe, ki tekmuje v 3. slovenski članski ligi. Prav on je največ prispeval, da je ekipa po kočanem jesenskem delu na 1. mestu in ima velike možnosti, da se naslednjo sezono uvrsti v 2. ligo.

Največji uspehi v zadnjih treh letih:

- na regijskih tekmovanjih je osvojil 8-krat 1. mesto
- na republiških tekmovanjih je osvojil 4-krat 1. mesto in 2-krat 2. mesto
- na mednarodnih tekmovanjih: 1-krat 1. mesto in 1-krat 2. mesto

Osvojil je:

- naslov državnega prvaka na tekmovanju učencev osnovnih šol,
- 3. mesto na DP za pionirje posamezno, 3. mesto v dvojicah z Žigom Ravnikarjem in 2. mesto v paru s Špelo Burgar,
- skupaj s soigralci Žigom Ravnikarjem, Andražem Avbljem in Petrom Vida je osvojil naslov ekipnega državnega prvaka.

V letošnji sezoni:

- na mednarodnem prvenstvu Murske Sobotne je osvojil 2. mesto, na 1. odprtem turnirju R Slovenije 2. mesto, na 2. OT R Slovenije pa 1. mesto,
- trenutno je najbolje uvrščen pionir na točkovnih lestvicah TZS.

Na mednarodnem prvenstvu v Nemčiji je skupaj z Janezom Tomšetom iz Ljubljane v ekipnem delu tekmovanja osvojil 3. mesto. Na tekmovanju so nastopile reprezentance Bavarske, Češke, Slovaške, Hrvaške in Nemčije.

Uspešno je nastopil tudi na mednarodnem prvenstvu Italije. Na tekmovanju je nastopilo 11 reprezentanc, med njimi Italija, Hrvaška, Portugalska, Španija, Sardinija, Slovaška...

V ekipnem delu sta skupaj s Tomšetom osvojila 3. do 4. mesto, med posamezniki pa se je uvrstil na 5. mesto. Na tekmovanju je premagal 5. uvrščenega Portugalca z zadnjega evropskega prvenstva in za uvrstitev v polfinale tesno izgubil s kasnejšim zmagovalcem Druranom iz Španije 1 : 2. Uspešen pa je bil tudi v tekmovanju dvojic, kjer je skupaj s Tomšetom osvojil 3. do 4. mesto.

mlaj

David z osvojenimi pokali v Italiji.

Neustrašni alpinist Tomaž

Domžalsko-kamniško območje nam je dalo že kar nekaj svetovno priznanih alpinistov. Mednje spada zagotovo tudi Tomaž Humar. V letošnjem letu se je odpravil na eno najbolj zahtevnih plezanj v svoji bogati karieri.

Ali, kakor je zapisal v svoji predstavitvi odprave na Dhaulagiri na tiskovni konferenci v tiskovini, kjer je opisal pot in pokrovitelje, ta odprava gre na mejo nemogočega.

Osvojiti južno steno Dhaulagirija je res meja nemogočega, ali kakor je to steno opisal Reinhold Messner, ki je tudi sam poskusil z vzponom, opisal z besedami: "Območje smrti - ena od zadnjih velikih gorskih pustolovščin." Tomaž namerava južno steno preplezati sam. O uspehih odprave pa kaj več v eni izmed naslednjih izdaj. Vse, ki jih zanima kaj več o odpravi in Tomažu Humarju, pa še tale podatek o informacijah na internetu:

<http://www.humar.comtomaž@humar.com>

Drago-Dadi Juteršek

Tistim, ki nimate interneta, ponujamo kratek odlomek Tomaževega dnevnika, ki je tam objavljen:

26. oktober

Tomaža so zasuli plazovi na izstopu skalnega stebra.

Na gori je po zadnjih poročilih prava drama, z gore letijo plazovi že več kot 12 ur.

Tomaž si je na skalni polici postavil šotor, pred kratkim pa je kakšnih 40-50 m od njega zgrmel ogromen plaz, ki je dobesedno zdobil slap, po katerem je želel nadaljevati pot. Nekoliko stran je možno nadaljevati pot po manjšem in ožjem slapu, vendar mnogo bolj tvegano.

Tomažu krajšata čas Stipe in Gorazd ter mu po postaji predvajata Adilja Smolarja ter prebrata e-malle. S plezanjem bo nadaljeval v naslednjih 2-3 urah.

Kot ste verjetno slišali, se je Tomaž Humar 11. novembra 1999 srečno vrnil domov. Poprosili smo ga za intervju, ki ga boste lahko prebrali v naslednji številki Mengšana.

Spomin na umrle

Foto: Matjaž Koncilja

Tako kot vsako leto smo tudi letos občani Mengša in okolice počastili spomin na umrle svoje in znance. Dve komemoraciji, ki ju vsako leto organizirata Zveza borcev in udeležencev NOB Mengeš in Občina Mengeš, sta bili že v soboto, 30.10.1999. Večina občanov pa je obudila spomin na umrle v ponedeljek, 1. novembra.

Jesensko sonce je z bledimi žarki prediralo oblake in veter je lahko zibal zastave pri spomeniku padlim ob Kamnitem mostu v Loki, ko se je tam ob 10. uri zbrala skupina ljudi, da bi počastili spomin nanje. Najprej je spregovoril tajnik Zveze borcev in

udeležencev NOB Mengeš Janez Zibelnik, ki je govor posvetil spominu na vse žrtve vojn brez ideološkega predznaka, saj je znano, da so mnogi Slovenci umrli ne samo doma, ampak tudi širom Evrope in sveta v borbah prve in druge svetovne vojne, največkrat bojujoč se proti svoji volji in za tuje interese.

Dan spomina na mrtve v Topolah

V zadnjih dneh oktobra je tudi v naši občini navada, da se s kratko slovesnostjo, svečami in cvetjem poklonimo spominu vseh tistih, ki so odšli s tega sveta že pred nami. Tako so bile tudi letos organizirane slovesnosti v Loki in Mengšu, kjer so se poleg svojcev padlih žrtev zbrali tudi predstavniki občinske uprave in društev. K spomeniku so bili položeni tudi venci.

Da, v Mengšu in Loki so bili venci položeni, kaj pa v Topolah? Nič. Vsako leto so predstavniki zveze

borcev položili tudi venec k spomeniku padlim žrtvam v Topolah. V lannskem letu je naš sovaščan izdelal tudi lično stojalo za venček, da ni ležal kar na tleh, ampak je okusno dopolnjeval okolico. Letos pa je stojalo ostalo prazno.

Stojalo je bilo sicer prazno, vendar pa so svojci žrtev vendarle pripravili vazo s cvetjem in prižgali svečo, tako da vse le ni bilo povsem zapuščeno. Kljub vsemu pa je nekaj manjkalo. Kako se je to zgodilo, je vprašanje, ki so si ga zastavili mnogi vaščani. Zakaj se je prekinila dolgoletna tradicija? Je morda to le naključna in nehotena napaka? Ali pa morda ne občina ne borci ne nameravajo več žrtvovati dragocenih sredstev, ki jih lahko koristneje uporabijo, za topolski venček?

Po enominutnem molku v počastitev spomina na umrle, je MePZ Svoboda iz Mengša ubrano zapel dve žalostinki, prisluhnili pa smo tudi recitaciji in godbi iz Mengša. Loški gasilci so v stroju na svoj način počastili spomin na umrle. Druga slovesnost je bila v senci pod severim bregom Gobavice v Zaloki, pri spomeniku talcem, ob 11. uri. Udeležili so se je godbeniki iz Mengša pod vodstvom kapelnika Primoža Kosca in predsednika Francija Žuna. Postrojili so se gasilci iz Mengša in Topol ter Veterani vojne za Slovenijo iz Mengša in občani. Zbranim je spregovorila predstavnica Občine Mengeš gospa Rika Binter, ki je dejala, da se tudi v letošnjem letu, ko jesen obarva pokrajino, spomnimo na mlade fante in može, ki so se veselili življenja, pa jim jih je nepravilna vojna odvzela. Ostali so le spomini in bolečine svojcev in znancev na naše pogumne može, ki so svoja življenja darovali. Ob zahvali vsem, ki so pripomogli, da končno živimo v svobodni in mladi državi Sloveniji, so zapeli člani MePZ Svoboda iz Mengša, recitali učenci iz OŠ Mengeš, slovesnost pa je zaključila žalna koračnica godbe iz Mengša.

Poleg teh dveh lokacij je Občina Mengeš počastila spomin na umrle še na sedmih drugih lokacijah, med drugimi tudi na glavnem pokopališču ob mengeški cerkvi.

Matjaž Koncilja

Ne samo pri tej, za marsikoga morda malenkostni stvari, tudi sicer je obnašanje Mengša do vaškega zaledja precej nepozorno in površno. Vas, ki ima nekaj nad petdeset hiš, očitno ne predstavlja tistim, nekaj kilometrov oddaljenim samozvanim meščanom, nečesa, za kar bi se bilo vredno potruditi. Sem ter tja, vsakih nekaj let, se sicer kaj naredi. Toda, tudi to je opravljeno površno in je bolj kot ne, namenjeno metanju peska v oči Topolcem, ki naj bi bili vajeni vsega hudega in predvsem vajeni čakati.

Sicer je res, da nam niti ni tako izjemno hudo. Že kar nekaj let imamo elektriko, pa celo tekočo vodo, še cesta je asfaltirana, čeravno je ob robovih že tako razpokana, da je iz leta v leto ožja. Pa zaradi tega se pač ne bomo razburjali, saj ponekod po Sloveniji še

ŽIVLJENJE V OBČINI

tega nimajo. Celo avtobus se ustavlja razmeroma blizu Topol, tam sredi njiv, čeprav postaja še ni legalizirana. Lahko torej govorimo o čistem razkošju življenja, zakaj se potem sploh pritožujemo? Prav zato, ke se Topole in Topolce prevečkrat spregleda, pa naj bo to namerno ali ne. Topole žal postanejo aktualne le takrat, ko se približa čas volitev, potem pa imamo spet nekaj časa mir. Res je sicer, da se nekaj sredstev vedarle namenja za gasilce, za kar smo seveda hvaležni, vendar spet gasilci niso vsi vaščani, pa tudi če bi bili, ni nihče izmed njih samo gasilec, ampak v življenju počne še kaj drugega.

Pa tisti, ki so med drugo svetovno vojno padli za svobodo, niso čisto nič krivi za sedanje in prejšnje politično stanje. Čeprav so besede, kot so padli in svoboda, izgubile svoj pravi pomen, ker so se v določenem času pojavljale do nezavesti in so zato ostale brez prave vrednosti. Še vedno pa so resniče in pomenijo največji dar tistih, ki so nekoč hoteli doseči tisto, kar danes imamo, to je svobodo, pa če jo znamo ceniti ali ne.

Naj se torej jasno pove, ali se bodo razmere v prihodnje kaj spremenile. V nasprotnem primeru pa predlagam, da naj občinska uprava in borci vendarle tvegajo še tistih nekaj sto tolarjev za plastični venec, ki pa naj mu bo pridani malce daljši trak. Daljši naj bo zato namreč, da bomo venec lahko skrbno shranili in potem nanj vsako leto napisali letnico. Venec bo gotovo uporaben več let, zato bomo nanj pisali letnice, kolikokrat nam je prišel prav. Čez nekaj let bomo poslali poročilo, koliko smo prihranili. Vseeno pa nam bi bilo vsem ljubše, da se letošnja sramota ne bi več ponovila.

Mateja Jemec

Letos na stojalu
pri spominski plošči ni bilo nobenega venca.

Foto: Mateja Jemec

VAŠA POŠTA

Spoštovani!

Pišem vam vsem, sosedom, občanom, državljanom, ob koncu tisočletja in vam želim čim več tega, česar imate že tako preveč. Kar vam pa manjka, si pa tako ali drugače lahko kupite.

Namen tega pisma pa je tudi čestitka ob 3. obletici mojega življenja v sobici, kjer ni ne vode, ne elektrike, ne kopalnice.

O mojih pogojih so seznanjeni vsi pristojni organi: Občina, socialna služba, RK, itd.

In kot pravijo, se tudi osele navadi na žaganje. Tako sem se tudi jaz navadil na pasje življenje. Lepo se mi zdi, ko mi nekateri tožijo o plačilu položnic. Mislim si: odjavite RTV, komunalno, Elektro naj odklopi števec, najdete se in boste prihranili cca. 30.000 SIT. Pri teh prihrankih boste nekoč morda prišli še do svoje hiše, jaz gotovo ne bom!

Ob koncu pa še tole: Vsi vi, ki me obsojate kot alkoholika, obrnite se vase. Uživanje alkohola (rad kaj spijem) ni greh. Kar počete vi in vaši otroci (na Gobavici, na drevoredu ipd.), v to se ne bom spuščal, pa vseeno ne ustreza vzgoji.

In še za konec.

Tudi letošnje božične in novoletne praznike bom preživel že tretjič brez elektrike, vode, kopalnice.

Hvala županu ter občini in srečno še naprej.

Občan

ZDRAVJE IN LEPOTA

Kava

pozitivne in negativne strani*

V preteklosti so mislili, da je pitje kave povezano s tveganjem, da zbolimo za rakom. Najnovejše raziskave pa so te trditve zavrgle. Neka raziskava iz leta 1998, objavljena v American Journal Epidemiology, kaže celo na to, da kava zmanjšuje možnost obolenja za rakom debelega črevesja. Doktor Giovannucci je po raziskavah na velikem številu ljudi s svojimi sodelavci ugotovil, da imajo ljudje, ki popijejo dve ali tri skodelice kave na dan, 24 odstotkov manj možnosti, da bodo zboleli za to boleznijo, kot pa tisti, ki je ne pijejo. Na drugi strani pa moramo povedati, da kofein v kavi lahko tudi škodi želodcu, ker povečuje izločanje prebavnih sokov. Iz tega sledi, da je priporočljivo piti kavo po obrokih in ne na prazen želodec, kot imajo nekateri ljudje navado. Pazljivi morajo biti tudi tisti, ki so nagnjeni k tvorbi ledvičnih kamnov, kajti v 70 odstotkih so kamni zgrajeni iz oksalnih kislis. Te so namreč tudi v kavi, čeprav jih je količinsko veliko več v nekaterih rastlinah: kakavu, čaju, špinaci in fižolu. Podobno velja tudi za tiste, ki imajo visok krvni tlak ali pa težave s srcem. Vendar tudi njim skodelca kave, kadar je potrebna večja koncentracija, ne bo škodovala.

dr. Marija Grum

*povzeto po 10. številki letošnje Aplece, glasilo Občine Komenda

VIROZA

Ko gripo dobiš, se kar razjeziš,
saj pri zdraviku nič ne dobiš.
Pogleda ti v grlo, poslušaj pljuča,
srce in vse je – okej.
Zdravil ne dobiš,
saj za gripo jih še ni nič.

Da pa vseeno ti bolezen prej bo minila,
v lekarni za njo so blaga zdravila,
za dosti plačila.

C- aspirinček in panadonček,
pa sirup herbionček,
po vrhu pa še mentolov bonbonček.

Doma pa še en čajček,
dodan z limonco,
pa še dosti ležanja pod toplo odejo
in viroza odide – na drugo turnejo.

Jože iz Vrhpolja

POPRAVEK

V 65. številki Mengšana je v članku Javna tribuna v Mengšu – Zlata leta, težave in radosti - izpadel podatek, da je javno tribuno organiziral gospod Marij Urh, član uredniškega odbora Novic.

Dr. Trobec

Razstava fotografij Vida Repanška

V O R A N Ž E R I J I V M E N G Š U

**Otvoritev
je bila v četrtek,
11. novembra 1999
ob 18.00 uri,
razstava pa bo
odprta mesec dni.**

VABLJENI!

Knjižne novosti (Enota Mengeš)

ODRASLA STROKA

Psihologija

- Hay, Louise L. Nikoli ni prepozno – Nova Gorica: Eno, 1999
- Wegscheider-Cruise, Sharon Dekliški klepet: dnevi razmišljanja za ženske vseh starosti. – Tržič: Učila, 1999

Politika

- Čerin, Aleš Vsi moji predsedniki. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Nečak, Dušan Hladna vojna. – Ljubljana: Modrijan, 1999
- Ošlak, Vinko Postati ob knežjem kamnu: eseji in članki. – Celovec: Ljubljana: Dunaj; Mohorjeva družba, 1999
- Ženske, politika, demokracija: za večjo prisotnost žensk v politiki. – Ljubljana: Urad za žensko politiko, 1999

Ekonomske znanosti, gospodarstvo, delo

- Koman, Matjaž Uvod v mikroekonomijo: zbirka nalog. – Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1999
- Mercer, David Trženje za managerje. – Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1999

Pravo

- Zabel, Bojan Tržno pravo: teorija in praksa pravnega tujenja trga. – Ljubljana: Gospodarski vestnik, 1999

Vzgoja, šolstvo, izobraževanje

- Pavliha, Boris Zgodovina na maturi 2000. – Ljubljana: Optima, 1999

Gospodinjstvo

- Furet, Alain Čar marmelad. – Ljubljana: Vale-Novak, 1999

Medicina

- Pracontal, Michel de Vojna proti tobaku. – Ljubljana: Krtina, 1999

Vodenje in organizacija poslovanja podjetij

- Volpi-Lisjak, Bruno Delamaris 1879-1999. – Izola: Delamaris, 1999

Arheologija, domoznastvo

- Kozinc, Željko Imago Sloveniae = Podoba Slovenije. – Ljubljana: Imago Sloveniae, 1999
- Lep dan kliče: 150 izletov po Sloveniji. – Ljubljana: Modrijan, 1999
- Okič, Fani Megalit. – Radovljica: Didakta, 1999

Zgodovina

- Kulturne poti 1999: vodnik po spomenikih. – Ljubljana: Ministrstvo za kulturo, 1999

Jezikoslovje, filologija

- Benčik, Miki Ein bisschen mehr als alle anderen.... – Ljutomer: samozal., 1999
- Perko, Janja Razčlemba neumetnostnega besedila: priprave na maturo SJK. – Ljubljana: Gyros, 1999
- Balle, Solvej Po zakonu: štiri poročila o človeku. – Ljubljana: Cankarjeva založba, 1999
- Čokolada za žensko dušo: 77 zgodb, ki bodo ogrele vaše plemenito srce. – Tržič: Učila, 1999
- Inzko, Marija Zvesta srca: zgodbi iz Roža. – Celovec: Ljubljana: Dunaj; Mohorjeva družba, 1999
- Jacq, Christian Ramzes. Bitka pri Kadešu. – Ljubljana: MK 1999
- Kurja lužica za dušo: modrosti, ki vam okrepijo srce in obrusijo duha. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Steel, Danielle Dragulji. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Stegel, Marjeta Esej na maturi 2000. – Mengeš: ICO, 1999

Literarna teorija in študije

- Božič, Zora Ljubezan in smrt v slovenski krajši pripovedi. – Ljubljana: Modrijan, 1999
- Svetina, Janez Duhovna govorica pravljic. – Branik: Abram, 1999

MLADINSKA STROKA

Psihologija

- Pipher, Mary Sodobna Ofelija: obvarujmo osebnost odraščajočih deklet. – Tržič: Učila, 1999
- Wegscheider-Cruise, Sharon Dekliški klepet. – Tržič: Učila, 1999

Vzgoja, šolstvo, izobraževanje

- Manning, Mick Zbirateljstvo. – Tržič: Učila, 1999

Ekologija

- Cortese, Dario Soline. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Knapp, Brian Deljenje. – Murska Sobota: Pomurska založba, 1999
- Knapp, Brian Odštevanje. – Murska Sobota: Pomurska založba, 1999
- Knapp, Brian Računanje na pamet. – Murska Sobota: Pomurska založba, 1999
- Redfern, Martin Najlepša knjiga o veselju. – Tržič: Učila, 1999

Geologija, biologija

- Harris, Nicholas Potovanje v središče Zemlje. – Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1999
- Pickering, Fran Živali v naravi, mitologiji in človeškemu duhu. – Radovljica: Didakta, 1999
- Rahir, Renée Takšni so moji sledovi. – Ljubljana: Kres, cop., 1999

Gozdarstvo, kmetijstvo

- O'Neill, Amanda Najlepša knjiga o psih. – Tržič: Učila, 1999

MLADINSKO LEPOSLOVJE

- Baronjan, Jean-Baptiste Vaja dela mojstra: – Tržič: Učila, 1999
- Bryant, Ann Jamini in mreža laži. – Ljubljana: Gorica, 1999
- Bryant, Ann Luce in čuden otrok. – Ljubljana: Gorica, 1999
- Bryant, Ann Pogumno, Fe!. – Ljubljana: Gorica, 1999
- Burr, Debora Kje je mali zajček? – Tržič: Učila, 1999
- Burr, Debora Mucka najde prijatelja. – Tržič: Učila, 1999
- Burr, Debora Psičkova pustolovščina. – Tržič: Učila, 1999
- Burr, Debora Račka se je izgubila. – Tržič: Učila, 1999
- Clark, Margaret Na novi poti: dnevnik otroka s ceste. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- De Beer, Hans Beli medvedek, ne zapusti me!. – Ljubljana: Kres, cop., 1999
- Durrell, Gerald My family and other animals. – Harlow (etc.): Longman: Penguin books, 1999
- Eccott, John Money to burn. – Harlow (etc.): Longman: Penguin books, 1999
- Gemgross, Günter Pam and Rick: – Harlow: Longman: Penguin books, 1999
- Grindley, Sally Severna zvezda. – Tržič: Učila, 1999
- Hagen, Hans Lizina najljubša babica. – Ljubljana: Epta, cop. 1999
- Hermes, Patricia Fly away home. – Harlow (etc.): Longman: Penguin books, 1999
- Hill, Eric Lahko noč, Piki. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Hill, Eric Piki pomaga. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Hindley, Judy Od nog do glave: prva knjiga o tebi. – Radovljica: Didakta, 1999
- Kdo bo z nami šel v gozdček. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Kuyper, Sjoerd Kje stanuje Bog? – Ljubljana: Epta, op. 1999
- La Fontaine, Jean de Basni. – Ljubljana: Mladika, 1999
- Laird, Elizabeth The storm. – Harlow: Longman, 1999
- Mamka Bršljanka: pravljice s celega sveta. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999

- Möderndorfer, Vinko
Sin Srakolin. – Šentilj: Aristej, 1999
- Nosačkova velika slikovna preštevanka: od 3. do 4. leta. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Nöstlinger, Christine
Franceve božične zgodbe. – Celovec: Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva založba, 1999
- Plath, Sylvia
Obleka lepo-in-prav. – Šentilj: Aristej, 1999
- Powell, Randy
Se je poljubljati s punco, ki kadi, kot da bi lizal pepelnik? – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999
- Romanelli, Serena
Mali Dodo spušča zmaja. – Ljubljana: Kres, cop, 1999
- Slomšek, Anton Martin
Pet basi. – Ljubljana: DZS, 1999
- Spathelf, Bärbel
Medvedek vile Dudosnedke. – Ljubljana: Kres, 1999
- Strange, Derek
Girl meets boy. – Harlow: Longman: Penguin, 1999
- Taylor, Theodore
The cay. – Harlow (etc.): Longma: Penguin books, 1999
- Weninger, Brigitte
Vesel božič, Mandi. – Ljubljana: Kres, cop, 1999
- William, Kate
Sweet Valley high: the stole diary. – Harlow (etc.): Longma: Penguin books, 1999
- Wilson, Jacqueline
Poredne punce. – Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999

**Tradicionalni
NOVOLETNI KONCERT
Mengeške godbe**

*
**KD Mengeš godba in TD Mengeš
v nedeljo, 16.12.1999 organizirata
tradicionalni Novoletni koncert s podelitvijo
turističnih priznanj.**

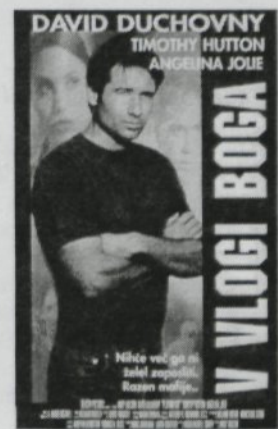
**Prireditev bo ob 19. uri
v dvorani Kulturnega doma
v Mengšu.**

*
Vljudno vabljeni!

VIDEO
STOP

**Prva videoteka v Mengšu
od leta 1994!**

**ODPRTO
vsak dan v letu, tudi ob
nedeljah in praznikih
od 16.00 - 21.30 ure**

Miklavževanje s Stoparji

Stoparji so zagotovo glasbena skupina, ki je ponesla sloves Mengša po vsej Sloveniji in tudi daleč preko naših meja. Ob okroglih obletnicah so vedno pripravili doma odmeven koncert, ki je še dolgo ostal v spominu. Tako bo tudi letos, ob njihovi 15-letnici, ki jo bodo praznovali skupaj z gosti tik pred sv. Miklavžem. Seveda bo šlo v prvi vrsti za koncertni nastop Stoparjev, v katerem se bodo predstavili v več glasbenih zvrsteh, tako v narodnozabavni glasbi kot zabavni in v pevski podobi, v goste pa so povabili tudi znaneiti slovenski oktet. Mladi in starejši učenci Robija Stoparja bodo nastopili v harmonikarskem triu, nastop bo najavila Mengeška godba pod vodstvom Primoža Kosca, za humorno plat pa bo poskrbel Franc Pestotnik-Podokničar. Velik dveurni koncert bo vodila RTV napovedovalka Nataša Bolčina-Žgavec.

In ker bo koncert ansambla Stoparji tik pred Miklavžem, se zna zgoditi, da ga bodo obiskali tudi parkeljni in morda celo sam sveti Miklavž, že zdaj pa lahko povemo, da se bodo lahko izkazali tudi vsi pevci, ki znajo katero koli Stoparjevo skladbo. Seveda bo sledila lepa nagrada, ki jo bo prispeval Ciril Burger. Na kratko: v soboto pred Miklavžem vas v Mengšu pod pokroviteljstvom občine čaka dve uri imenitne zabave s Stoparji.

KD Antona Lobode Loka pri Mengšu in KD Franca Jelovška Mengeš
**vabita najmlajše
Mengšane, Ločane, Topolce in Dobence na**

Miklavževanje

**Sv. Miklavž vas bo obiskal v petek,
3. decembra 1999, ob 17. uri v Kulturnem domu v Mengšu.
Vljudno vabljeni!**

Obisk svetega Miklavža je omogočila Občina Mengeš.

*Le srce in duša ve,
kako boli, ko več teni,
usoda je tako hotela in tebe
Damjan nam je vzela.
Izpolnil rad vsakemu si želje,
bil prijateljem v veselje,
ostala pa je bolečina in
tiha solza večnega spomina.*

V spomin

*V teh dneh mineva leto dni od
smrti najinega sina,
ki naju je za vedno zapustil.*

DAMJAN ČEBULJ

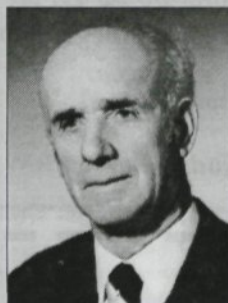
*Prisrčna hvala vsem,
ki se ga obranili v svojem spominu
in obiskujete njegov prerani grob,
mu prižigate svečke in
prinašate cvetje.
Obranimo ga še naprej
v lepem spominu.*

*Še enkrat iskrena hvala vsem,
ki se ga spominjate.*

*mami in ati
ter brata z družinama*

Zahvala

*V 87. letu starosti
nas je zapustil oče, stari oče in
dedek*

FILIP JERETINA

*Iskreno se zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za
izrečena sožalja,
darovano cvetje in sveče
ter spremstvo na njegovi
zadnji poti.*

*Zahvala tudi dr. Kovač,
župniku in pevcem.*

vsi njegovi

Zahvala

*Zahvaljujemo se vsem
sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem,
ki ste pospremili našega
očeta*

FRANCA ZABRETA

na zadnji poti.

*Hvala vam za darovano cvetje,
sveče in tolažilne besede.
Zahvaljujemo se
tudi gospodu župniku za lepo
opravljen pogrebni obred,
ter Mengeški godbi in predsedniku
godbe gospodu Francu Žunu
za poslovilni nagovor.*

Obranite ga v lepem spominu!

vsi njegovi

SLOVO TISOČLETJU S TERCETOM KATRINAS

TERCET KATRINAS (nekdanj MKM, kasneje Makama), ki ga sestavljajo Eva Hren, Marija Pirnat – Trampuž in Katarina Habe, vas ob svoji 10-letnici vabi na svečan promocijski koncert zgoščenke z naslovom SLOVO TISOČLETJU, na katerem boste našli svoje najljubše slovenske in tuje ever-green skladbe, od romantičnih balad do razigranih čarlstonov.

Na koncertu, ki bo 12. decembra ob 19.30 v Hali komunalnega centra v Domžalah, bo sodeloval revijski orkester Iuventus pod vodstvom Tomaža Habeta, različni glasbeni gostje, prisluhnili pa bomo tudi besedam nekaterih legend slovenske popevke. Pričarajte si prednovoletno vzdušje in se z nostalgijo spomnite svojih najljubših skladb: Ko boš prišla na Bled, Ne čakaj na maj, Brez besed, Zvončki in trobentice, Slovo tisočletju.

ŽUPNIJSKA KARITAS

MENGEŠ

Trdinov trg 8 • Telefon: 061 738 977
Pisarna in skladišče sta odprta
ob petkih od 16. do 18. ure.

ŽR: 50120-620-149-1301110-134/98

Vabilo

Bivše in sedanje dijake, profesorje in druge sodelavce šole vabimo na slavnostno akademijo ob 50-letnici kamniške gimnazije, ki bo v petek, 10.12.1999, ob 20. uri v avli Šolskega centra Rudolfa Maistra.

Franci Kimovec, univ. dipl. iur., direktor zavoda

IP AVTOPREVOZNIŠTVO IN VRTNARSTVO

PETER HUBAT s.p.
Dobeno 75, 1234 Mengeš
Tel.: 061 737 473,
041 617 355, 0609 617 355

VAM V NAJKRAJŠEM ČASU IN PO
KONKURENČNIH CENAH BREZPLAČNO DOSTAVI
KURILNO OLJE.

**PREPRIČAJTE SE, DA JE
AVTOPREVOZNIŠTVO IN VRTNARSTVO
HUBAT RES NAJCENEJŠE!**

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom

Zg. Stranje 1A, STAHOVICA

TEL.: 061 827 030, 827 035

FAX: 061 827 045

e-mail: st@sam.si

Trgovina z gradbenim materialom

Krakovska 4b, DOMŽALE

TEL.: N.C. 061 720 020

TRGOVINA: 061 720 560

FAX: 061 713 288

e-mail: dom@sam.si

http://www.sam.si

VSE ZA GRADNJO IN OBNOVO

PO JESENSKIH AKCIJSKIH CENAH VAM NUDIMO:

- STREŠNIKE BRAMAC
- HIDRO IN TERMO IZOLACIJE TIM-a, IZOLIRKE in FRAGMENTA
- APNO, CEMENT
- PROIZVODE BAUMITA
- OPEKO WIENERBERGER OPEKARNE ORMOŽ
- TER OSTALE ARTIKLE IZ PRODAJNEGA ASORTIMANA

**ISKORISTITE AKCIJSKE CENE, KI SO NEKATERE CELO NIŽJE KOT
PRED UVEDBO DAVKA NA DODANO VREDNOST**

Vsak torek od 17. do 19. ure brezplačno svetovanje!

NUDIMO VAM MOŽNOST BREZPLAČNE DOSTAVE Z AVTODVIGALOM

V trgovinah vas pričakujemo vsak dan od 7. - 19. ure, ob sobotah pa od 7. - 13. ure.

V SAMU NISI NIKOLI SAM • Internet: WWW.SAM.SI

VIDEO KLUB METULJ

Sadnikarjeva 2 Slovenska c. 24
1240 Kamnik 1234 Mengeš
831 064 730 750

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

SPOROČILO V STEKLENICI

Igrajo: Kevin Costner, Robin Wright
Režija: Luis Mandoki, Caleb Deschanel

Zgodba o ljubezni na daljavo, ki se rodi ko Penn, novinarka iz Chicaga odkrije ljubezensko pismo v steklenici. Kmalu odkrije ovdovelega serviserja jadrnic, ki je steklenico spustil v ocean in med njima se splete močna vez. Ko on spozna, da Penn ni bila popolnoma odkrita do njega, le to prične ogrožati njuno čudovito romantično razmerje.

DRŽAVNI SOVRAŽNIK

Igrajo: Will Smith, Gene Hackman
Režija: Tony Scott, Daniel Mindel

Will Smith igra odvetnika, čigar življenje se obrne na glavo, ko odkrije dokaz resnega političnega zločina. Zelo napeta krmimalka.

ŽIVLJENJE PO ŽIVLJENJU

Igrajo: Robin Williams, Cuba Gooding Jr.
Režija: Tom Voth, Vincent Ward

Človekovo potovanje skozi nebesa, pekel in ostale svetove. Chris nielsen (Robin Williams) umre, vendar ne počiva dokler se pomočjo prijaznega duha (Cuba Gooding Jr.) ne najde in združi z že pokojno ženo (Annabella Sciorra).

Nagradna križanka

Gesla, ki jih boste dobili ob rešitvi križake, pošljite na naslov: Uredništvo glasila Mengšan, Slovenska c. 30, 1234 Mengeš do 8.12.1999. Sreča bo med poslanimi pravilnimi rešitvami izbrala 3 nagrajece. 1. nagrada: knjižno darilo, dve vstopnici za ogled gledališke predstave in plastificirana karta občine Mengeš, 2. in 3. nagrada: knjižno darilo in karta občine Mengeš. Rezultati bodo objavljeni v naslednji številki Mengšana.

				ZDRAVILO V ŽELATI-NASTEM DVOJU	DROBEC LESA, TRSKA	HRIB NAD SEVNICO	NEKDANJI JUC. ARMADNI GENERAL (BRANKO)	TOVARNA STIKAL NA IZLAKAH	SLOV. PEVEC (GIANNI)	AVTOR MARKO BOKALIČ	
				AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (VAL)							PLETEHA POSODA Z ROČAJEM
				LETALEC							
				PEVKA PRI AVSENIKIH (JOŽICA)							
	ČRNA BARVA KART	OVALNOST, JAJČA-STOST	MAGNEZIJ GENERAL KOLŠEK	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC, AMBASADOR UNICEFA (ROGER)	EVROPSKA UNIJA DIPLOMAT PETRIČ	BASKOVSKA PROVINCA V ŠPANIJI PRVI MOSKI		ANDREJ SIFRER VISOKA SOLA ZA UMETNOST			
NASPROTJE NEBES				ORODJE SNEŽILK		AMGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA GRŠKI BOG VOJNE					
HABEJEVA NASLOVNA JUNAKINJA				GRŠKA GORSKA NIMFA TITAN			SRBSKO MOŠKO IME OČE				
NAŠA GLASBENA SKUPINA					ZEMLJEVID	MESTO V ZAHODNI ROMUNIJI			ŠEF OBRATA	ETIOPSKI KNEZ	
OSTANEK SLABŠE KAKOVOSTI						ZVEZDNI UTRINEK NEMŠKA IGRAJKA (KARIN)					
VEČJE VOZILO ZA PREVOZ LJUDI											
STROKOVNI ČLAN AMBASADE				NOVINAR BABAČIČ RUMENA ZLAHNA KOVINA		BRAZILSKI PLES RAZBOJ-NICA					
ČUT ZA ZAZNAVANJE SVETLOBE			NOVA ZELANDIJA	ČEBELJI SAMEC ČISTILKA SOLATE			RODEČKASTO RJAV VOL PO KOROŠKO ENOTA ZA GLASNOST JUNAŠKI EP				
TOMO ČESEN		ODVRZEK, SMET	PRITOK DONAVE IZ ROMUNIJE		UPLENJENA DIVJAD IT. MESTO TRENTO PO NAŠE					POSEBNOST DOLENJSKEGA NAREČJA	
3. OSEBA SREDNJEGA SPOLA			PEVKA ZORE			ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA AVTOMOBIL. ŠPORT					
ZBODLJAJ			STAR NARKOTIK BODOROGA ANTILOPA		NEKD. KEN. TEKAČ (HENRY) DAEWOOJEV MALČEK			OKAY ALENKA BIKAR			
IZŠOLANJE ALI PRIUČITEV							OSREDNJA SLOV. REKA				
PRIČETEK DIRKE				MIRNO ŽMLJENJE PROSTOR OB STIČIŠČU STEN			3. PROGRAM NACIONAL. RADIA	DENARNI NADO-MESTEK TEKSTILNO VLAKNO			
	RIMSKI CESAR S PALAČO V SPLITU PIŠA								DRAGO JANČAR TILEN MAJNARDI		
				ODPRTIHA V ZIDU		POKRIVANJE					
				KDOR KAJ UKRADE		BOLEZEN Z NAPADI KRČEVITEGA DUŠENJA, NADUHA					

MIKLAVŽ ŽE KUPUJE V NAPREDKOVIH TRGOVINAH IN BLAGOVNICI VELE V DOMŽALAH

**MIKLAVŽ,
PARKELJ**
27,5 cm
150 g

173,-

cena za kos

PARKELJ IZ TESTA

180,-

PSIČEK BULDOG

1.130,-

cena za kos

**Psiček Cucci Dog,
ki laja in renči**

5.690,-

cena za kos

NOVO

MIŠKA, KI PISKA
20 cm

1.290,-

OTROŠKA PIŽAMA

od **2.900,-**

naprej

**OTROŠKE
TERMO NOGAVIČKE**

581,-

cena za par

**Miklavžev sejem pred Blagovnico Vele
od 2. do 4. decembra.**

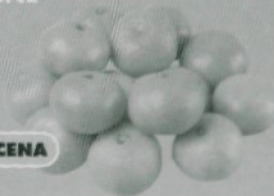
**Miklavžev večer - 4. decembra ob 17. uri:
prihod Miklavža s spremstvom
in ognjem.**

**SUHE SMOKVE
GARLAND**
250 g

145,-

MANDARINE

UGODNA CENA

**ČOKOLADA
SONNINA**
100 g, 3 okusi

95,-

cena za kos

**DELOVNI STROJI
IN AVTOMOBILI**
različne kombinacije

ŽIVALSKA FARMA

690,-

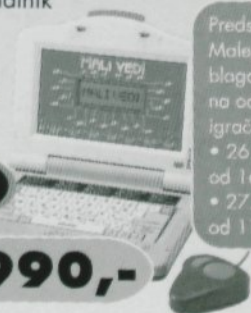

860,-

DIDAKTIČNA IGRAČA MALI VEDI -
otroški računalnik
z miško, ki
govori
slovensko in
angleško

NOVO

15.990,-

Predstavitve
Malega Vedija v
blagovnici Vele
na oddelku z
igračami bo:
• 26. 11.
od 16. do 19.30 ure
• 27. 11.
od 11. do 15. ure

Cene so v SIT in veljajo do 4.12.'99 oz. do prodaje zalog. Napake v tisku so možne.

NAPREDEK - DOBRO IME MED TRGOVCI

kočna

Trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK • Ekslerjeva 8

Dragi starši in otroci!

Miklavž
*nakupuje darila
za vaše najdražje
v prodajalnah:*

*MODNA HIŠA,
Medvedova 1/a*

*TIP TOP,
Glavni trg 12*

*KNJIGARNA,
Ljubljanska c. 1/b*

Vaš Miklavž

**V PETEK,
3. 12. 1999 PA VAS
BOM OBISKAL
NA PLOŠČADI
PRED MODNO HIŠO
OB 18.30!**